

Leto 3 / Nauk D

4you

SVETOPISEMSKI NAUKI ZA NAJSTNIKE

NASVETI
in **TEME**

OSUPLJIVE zgodbe
iz Svetega **PISMA**

Vpogled v
Božjo ČASOVNICO

4you

Svetopisemski nauki za vsakodnevno proučevanje Svetega pisma in pogovore v mladinskem sobotnošolskem razredu

**Leto 3
Nauk D**

Obdelava:

Inštitut za versko pedagogiko
(*Religionspädagogisches Institut*)
Krščanske adventistične cerkve v Nemčiji
in Švici
RPI / 4you
Hildesheimer Str. 426
Deutschland, 30519 Hannover.
<http://rpi.adventisten.info>

© Tiskanje, razmnoževanje, digitaliziranje in elektronska priredba so dovoljeni samo z odbritvijo Inštituta za versko pedagogiko Krščanske adventistične cerkve v Nemčiji in Švici.

Avtorji:

Gudrun Gattman,
učiteljica, Hamburg (D)
Ulrike Müller,
socialna pedagoginja in družinska svetovalka, Darmstadt (D)
Detlef Schield,
teolog in vzgojitelj, Hamburg (D)

Vodja projekta v Nemčiji:

Martin Knoll, Hannover (D)

Izvirna izdaja:

Euroafriška divizija Krščanske adventistične cerkve
Schosshaldenstr. 17
CH-3000 Bern 32

Naklada v Nemčiji:

Saatkorn Verlag GmbH
Advent-Verlag, Lüneburg (D)

Založba:

Znamenja časa, Ljubljana

Odgovorni urednik slovenske izdaje:

Marica Žižak

Grafično oblikovanje:

Sanja Šeb, Cat design

Ilustracije:

Timea Slišković
Anna Artyushenko

Prevod:

Petra Turk

Lektura:

Mojca Pipan

4you

Tole so naše teme:

1. teden Najaktualnejši podatki s samega vrha	6		
2. teden Elija, Božji zaupnik	16	Preroki: vidim, česar ti ne	15
3. teden Elizej – Bog je zveličanje	29	Depresija: zakaj ljudje v depresiji včasih ne vidijo Boga?	28
4. teden Prevara ali resnica? Resnica pride vedno na plano	39	Elizej: tega ne razumem – pojasnilo težkih svetopisemskih besedil	37
5. teden Jona v živo	50	Značilnosti lažnih prerokov	48
6. teden Certifikat za Božje ljudstvo: Pravično ravnanje	64	Zakaj je v Svetem pismu poročilo o Jonu?	63
7. teden Naše bogoslužje	74	Amos, prerok, ki nasprotuje krivici	69
8. teden Božje sodišče – maščevanje ali ljubezen?	85	Dajanje razveseljuje – še posebej če gre za upanje	70
9. teden Ko preroki vključijo vse registre	94	Različen odnos do žensk in moških pri bogoslužju in v cerkvi?	80
10. teden Izaija: "Jasnovidec", ki je videl, česar ni videl nihče	108	Se lahko "ljubi Bog" razjezi?	93
11. teden Danijel: človek, ki živi kot misli in govori	120	Kultna prostitucija: so res kdaj spolno občevali v svetišču?	107
12. teden Danijel, človek, ki vidi prihodnost	130	Najstarejši ohranjeni zvitok Izaijeve knjige: Senzacija iz Kumrana	119
13. teden Prihaja Zveličar	142	Čemu obstajajo maske?	122
14. teden Ni treba, da so preroki ljudje iz preteklosti	152	Luč v temi	132
		Kako je cerkev dobila papeža (in izgubila preroke)	159

**USTVARJALNA
STRAN**

Dobro je VEDETI

Drugačen krst **141**

4you

za tebe!

V rokah držiš svoj novi nauk za vsakodnevno proučevanje Svetega pisma in mladinski razred sobotne šole. **4 you** (for you) v angleščini pomeni "zate". Obstaja več razlogov, zakaj nauki nosijo to ime:

4YOU – NAUK ZATE!

Nauk **4 YOU** ni napisan za tvoje starše, tvojega pridigarja, tvojega/o učitelja/ico v sobotni šoli ali za tvojo cerkev, marveč zate.

4 YOU JE ZA TEBE I TVOJA TINEJDŽERSKA BOGOSLUŽJA.

4 YOU postavlja temelj za pogovor pri sobotni šoli mladih. Pri bogoslužjih z vrstniki sestavljaš skupino za pogovor, kjer si izmenjujete razmišljanja o Bogu, svetu, Svetem pismu, cerkvi in o svojem življenju in svoji veri.

4 YOU JE NAUK ZATE IN ZA TVOJE VSAKODNEVNO DRUŽENJE Z BOGOM.

Sobotna šola je pomembna. Prav tako je pomemben odnos z Bogom, ki ga negujemo med tednom. Nauk ti bo pri tem v pomoč.

4 YOU VSEBUJE SPOROČILA O BOŽJI LJUBEZNI DO TEBE.

Od vseh tem, ki jih obravnava ta nauk, je najpomembnejša od vseh drugih: Bog je zate – **4 you.**

4 YOU JE SESTAVLJEN IZ RAZLIČNIH RUBRIK:

V **Tem tedna** želimo oživiti svetopisemske osebe in se ukvarjati s temami, ki se tičejo naše vere. Proučevali bomo o življenju in veri svetopisemskih osebnosti in se primerjali z njimi: Kaj nas spodbuja? V čem smo jim podobni? Kaj doživljamo popolnoma drugače?

Stran za ohrabritev se pojavlja enkrat na teden. Lepa fotografija in dobro besedilo te bosta vsak dan opogumila in ustvarjala v tebi željo po molitvi. Mogoče ti bo ta stran tako všeč, da jo boš bral vsak dan. Če bo tako, potem boš kar kmalu znal kakšno besedilo tudi na pamet.

V rubriki **Na sledi** bodo vsak teden dodatni podatki v zvezi z obravnavano temo.

Humor ne sme manjkati. Vsak teden lahko v nauku najdeš smešnico ali kratko zgodbo, ob kateri se boš nasmejäl in vendar te bo tudi spodbudila k premisleku.

Na koncu vsakega tedenskega nauka boš našel rubriko

Moja stran ...

Na njej lahko zapišeš:

- ✓ svoje zamisli in razmišljanja,
- ✓ kar si želiš zapomniti iz sobotne šole,
- ✓ misli, ki si jih želiš zapomniti iz pridige.

Če ti ostane prazen prostor, ga lahko izkoristiš za risanje.

Rubrika **Dobro je vedeti**

poroča o pomembnih stvareh, ki se navezujejo na Krščansko adventistično cerkev, vero, naravo in življenje.

Ustvarjalna stran je ime zadnje rubrike. Je na koncu nauka in ti nudi možnost lepe nagrade. Moraš sodelovati in poslati svoj prispevek. Več podatkov o tem lahko najdeš na strani 167.

V pripravi **4 YOU** je sodelovalo več ljudi, ki jih zanima, kaj ti misliš o tem nauku. Pošlji svoje mnenje o njem po elektronski ali navadni pošti. Naslov najdeš na strani 167. Ob proučevanju tega nauka ti želimo veliko veselja, ohrabritve v vsakodnevnem proučevanju Svetega pisma in dobre pogovore v sobotni šoli.

Navedki iz Svetega pisma (če ni označeno drugače) so iz Slovenskega standardnega prevoda Svetega pisma.

**Najaktualnejši podatki
s samega vrha**

Info-adventure game

Dobrodošel/la v INFO-ADVENTURE GAME

Pred teboj so zanimivi izzivi. Za rešitev zastavljenih nalog boš potreboval domiselnost in ustvarjalnost, saj se boš moral boriti z nadčloveškimi težavami. Tvoja naloga je, da si sam sebe predstavljaš v položaju, v katerem je Bog. Ko tvoje ljudstvo zaide na poteh tega sveta in te pozabi, si ga želiš pritegniti. Da bi izpolnil nalogo, lahko pokličeš koga za preroka, da te bo zastopal na svetu. Lahko jim pošlješ informacije, ki jih morajo prenesti svojim ljudem.

Prva stopnja: težava

Smo v 10. stoletju pred Kristusom. Tvoje izvoljeno izraelsko ljudstvo je s tvojo pomočjo osnovalo svojo državo. Čas egiptovskega suženjstva je minil in Izrael je medtem sprejel tvojo Postavo. Od svojega ljudstva si zahteval poslušnost in oni so vedeli, da so odvisni od tvojega opravičenja in milosti. Ampak Izrael doživlja padec za padcem, priklanjajo se malikom in ne živijo po tvojih zapovedih. Zato jih moraš spomniti na Zavezo, ki so jo sklenili s teboj, in na pravi smisel svojega obstoja. Za to potrebuješ pogumne ljudi, ki bodo pred svojimi someščani zastopali tvoje interese.

Prva naloga

Svojemu poslancu na zemlji preneseš informacije, ki jih mora zapisati in jih prenesti dalje. Katero pisalo boš uporabil?

Rešitev na naslednji strani.

Druga naloga

V drugi nalogi moraš odkriti, katere vrste informacijo lahko tvoji preroki vestno prenesejo. Praznine zapolni z ustreznimi besedami.

Spominjati na _____ (Ezr 9,10,11)

Najaviti _____ (Jer 1,14)

Vabiti k _____ (Jer 3,12)

_____ ljudstvo (Iz 40,1)

Zastopati _____ (Mih 3,8)

Prerokovati ljudem _____ (1 Pt 1,10)

Razodetje _____ (Raz 1,1)

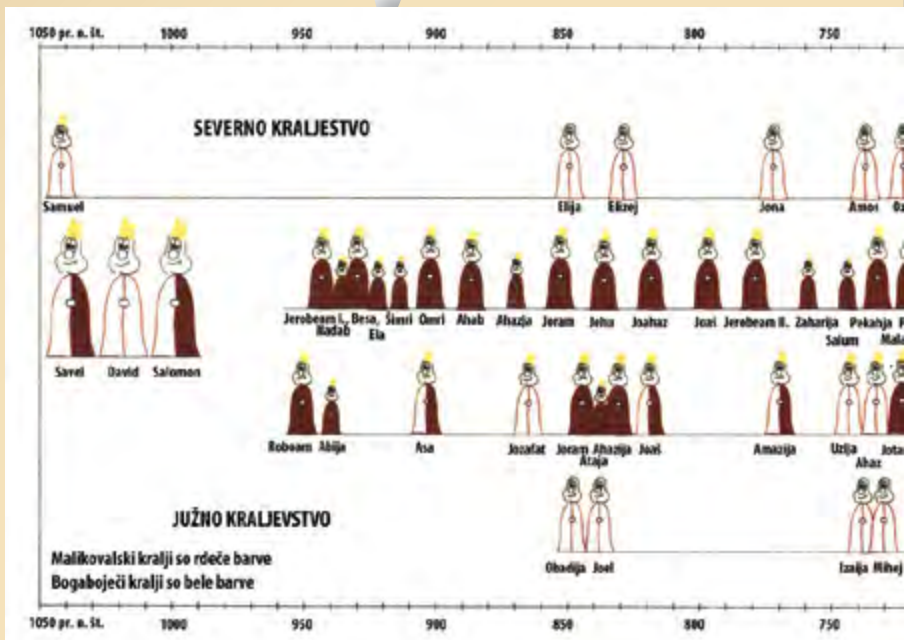
vrnitev – zapovedi – dar (Jezusa) – pravico – zlo – prihodnost
– tolažiti

Rešitev na naslednji strani.

Katere informacije naj bi Bog danes poslal ljudem?

Pred seboj ima celotno sliko

Druga stopnja: težava

Na drugi stopnji Info-adventure igre naletiš na veliko težavo. Tvoje izvoljeno izraelsko ljudstvo od 11. do 6. stoletja pred Kristusom že dolgo več ne vodijo kralji, ki bi živeli po tvoji volji. Posledice so katastrofalne: tvoje ljudstvo malikuje, povsod vlada nepravilnost, tvoja Postava je pozabljena, vernih je le še peščica. Tvoje ljudstvo se je razdelilo na dva tabora, ki sta med seboj skregana. To pa še ni vse. Ena polovica tvojega ljudstva gre v suženjstvo, po nekaj desetletjih pa še druga polovica. Kaj boš naredil?

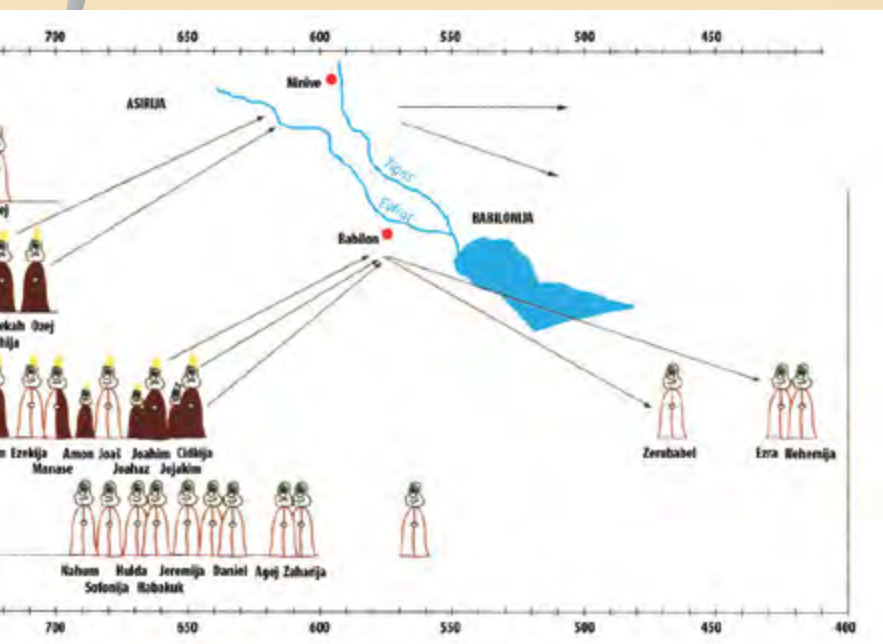

Nezaupanje in strah sta pogosto posledica nezadostnih informacij.

Zakaj želi Bog tudi nas obveščati o svojih razmišljanjih in načrtih?

Razštev nauka od nedelje: 1. naloga: pisalo 4;
2. naloga: 1. zapovedi; 2. zlo; 3. vrtni; 4. tožiti; 5. pravilnost; 6. prhodnost;
7. dar Jezusa.

Tretja naloga

Kako bi poskušal vplivati na pot svojega ljudstva, če bi bil Bog? Označi te kraje s strelo.

Četrta naloga

Primerjaj, kje je Bog uporabil svoje "informatorje", ter vpiši njihova imena na ustrezna mesta na zgornji sliki. Popis prerokov najdeš na koncu svetopisemskih naukov.

Preroki – zanesljivi Božji napovedovalci

Beseda prerok izhaja iz grškega jezika in pomeni napovedovalca. V Stari zavezi se uporablja hebrejska beseda "nabi", ki pomeni "(od Boga) poklican". Prerok in prerokinja sta morala

ljudem prenesti Božje sporočilo. Nekateri se niso hoteli takoj odzvati Božjemu klicu, kot na primer Jeremija in Jona. Verjetno je zaradi možnosti, da ju bodo ubili ali pa zavrgli. Včasih so preroke imenovali tudi vidce. S tem so mislili, da so preroki

zaradi Božje objave dobili vpogled v človeške poti in Božje načrte. Največji vseh prerokov je bil vsekakor sam Jezus. On je objavil in s svojim življenjem pokazal Božjo naravo, da bi ljudem omogočil vzpostavitev prijateljskega in zaupnega odnosa z Bogom (Jn 15,15).

Ni vsak primeren za to službo

Tretja stopnja: vir in naloga

Preroki prihajajo iz različnih družbenih slojev; lahko so kmetje, veleposlaniki, duhovniki ali kaj drugega. To so moški in ženske, ki se jim Bog razodeva na poseben način. Kar govorijo, ni vedno dobro sprejeto in zato so velikokrat izpostavljeni sovraštvu, posmehu, preganjanju in drugim neprijetnostim, saj si nihče ne želi slišati resnice.

Prerok ima predvsem nalogo odkriti nepravilnosti med ljudstvom, pokazati, kaj se v resnici dogaja in kaj se bo ljudstvu zgodilo, če se nihče ne spreobrne. Zato je prerok predvsem kritik kraljev in vladajočih slojev. Kritizira tudi zatiranje revnih in ubogih, pa tudi bogoslužje samo, medtem ko delajo krivico. On obsoja ljudi, ki svojo srečo iščejo v denarju, orožju, luksuzu in drugih bogovih.

Preroku ni do tega, da bi obsojal. On opozarja, svetuje in napoveduje zlo, ki preti ljudstvu, saj po Božji nalogi želi, da bi se ljudstvo spreobrnilo. Ko se zgodi slabo, prerok tolaži, spodbuja in vliva upanje. Ker Bog obstaja, nesreča nima zadnje besede, saj obstaja tudi upanje.

Peta naloga

Na zemlji imaš poleg prerokov še druge ljudi, ki ti služijo: duhovnike. Povej, v čem se ti dve skupini razlikujeta. Označi trditve, ki se nanašajo samo na preroke. Druge se nanašajo na duhovnike.

1. Služili so v Božjem hramu.
2. Pred ljudstvom zastopajo Boga.
3. Pred Bogom zastopajo ljudstvo.
4. So bili učitelji ljudstva.
5. Hodili so skozi mesta in vasi.
6. Bili so pridigarji, ki so vabili k javnemu prepovedu.
7. Poklicani so v službo, zahvaljujoč svojemu poreklu.

Rešitev na str. 12

Šesta naloga

Katere lastnosti je moral imeti človek, da je bil lahko izbran za preroka? Ker ni nihče popoln, lahko označiš samo 5 lastnosti.

- Pogum
- Skromnost
- Vztrajnost
- Šarmantnost
- Potrpešljivost
- Vestnost
- Sočutnost
- Analitičnost
- Zadržanost
- Gorečnost
- Odločnost
- Premišljenost
- Diplomatsvo
- Zaupnost
- Prijaznost
- Blagost
- Pripravljenost na sodelovanje
- Uravnoveženost
- Razumnost
- Zanesljivost
- Veselost
- Samozavest
- Previdnost
- _____
- _____
- _____

Katere podatke bi moral Bog poslati ljudem danes?

**Bog pravi: "Moje oko
je nad tabo."**

(Ps 32,8)

Kateri informacijski kanal za katere informacije?

Četrta stopnja:

Vir informacij

Sveto pismo ne govori dosti o tem, kako preroki prejmejo Božjo besedo. Večinoma piše samo: "In pride Beseda Gospodova." Tega ni mogoče točno opisati ali pojasniti. Po eni strani preroki trdijo, da prenašajo to, kar so prejeli od Boga, po drugi strani pa niso "govorni avtomati", marveč uporabljajo svojo osebnost, razum in sposobnost razsojanja, da ljudstvu prenesejo Božje sporočilo.

Tri vrste preroških informacijskih kanalov

Beseda. Predvsem preroki delujejo po govorni ali pisani besedi, ki jo prenašajo po Božjem navodilu.

Ponazoritev. Bog svojim prerokom velikokrat zapove, da določena sporočila nazorno prikažejo z dejanji. Na primer: Ahija je svoj novi plašč raztrgal na 12 delov, da je prikazal razdelitev kraljestva.

Čudež. Preroka Elija in Elizej sta naredila veliko čudežev.

Sedma naloga

Svojemu ljubljenu ljudstvu, ki se je odvrnilo od tebe, imaš možnost poslati sporočilo po kakšnem preroku. Tvoje ljudstvo lažnim bogovom daruje čas in zlato. Celo lastne otroke sežigajo, da bi razpoložili nežive bogove.

Da bi lahko nadaljeval nalogo, moraš na tej stopnji rešiti naslednje naloge:

Katero sporočilo za svoje ljudstvo boš v teh razmerah dal preroku na zemlji?

Kako naj tvoj prerok prenese sporočilo?

- Ustno
- Pisno
- S simboli (npr. sežiganje denarja kot znak minljivosti zemeljskega bogastva)

Kaj boš storil, če tvoje ljudstvo kljub preroškemu sporočilu ne bo hotelo s teboj obnoviti zaveze prijateljstva?

Če želiš izvedeti, kaj je v takem primeru storil Bog, preberi 19. poglavje v Jeremijevi knjigi.

Izpolnjena prerokba?

Peta stopnja

Kako veš, ali se je neka prerokba izpolnila?

Bog vidi prihodnost, ljudem pa je skrita. Ljudje po prerokih prejemajo spoznanja o prihodnosti, saj jim Bog želi prenesti svoj načrt in misli.

Deveta naloga

Na peti stopnji moraš razmisliti, kako prepričati ljudem, da bi si napačno razložili preroštvo, ko gre za prihodnost.

Kakšne ideje se ti porajajo?

Deseta naloga

Stoletja pozneje bo Jezus svojemu ljudstvu Izraelu postavil vprašanje zaveznega odnosa do besed preroka. Če se poglobiš v to besedilo, boš našel razloge, zakaj prerok velikokrat niso razumeli.

Rešitev je na str. 15.

“Tudi množica je ovorila: ‘Kajbr
vidite, da se na zahodu dviga
oplak, takoj pravi: ‘Dež prihaja,
in tako se zdogi. Kajbr pa biva ljud
pravite: ‘Vročina bo, in je res.
Hinanca! Odljče zemlje in neba
zuate presojati, kako da ne zuate
presojati tega časa?’”
(Lk 12,24-26)

Ena prerokba – več možnih razlag

Predstavljaš si, da se počutiš bedno, ker si se spet skregal s svojimi starši. Lahko ti pomaga samo spoznanje, da je v določeni dobi normalno, da ti gredo starši na živce. Pa kljub temu prekanje ni vnaprej določeno in ne bo ti padlo na pamet, da ga imaš za izpolnitev “psihološke napovedi”. Svetopisemske prerokbe nam morajo predvsem pomagati, da smo pogumni že danes. Ne smemo jih gledati kot izpolnitev, na osnovi tega ali onega dogodka. To še posebno velja za dogodke, ki jih Jezus omenja v zvezi s koncem sveta. (Vojne, lakota, pomanjkanje ljubezni in drugi – glej Mt 24; Mr 13; Lk 21.) Velikokrat lahko kakšno prerokbo uporabimo pri aktualnih dogodkih, čeprav glavna izpolnitev šele pride. Šele pogled nazaj nam omogoči, da posamezne dogodke prepoznamo kot “izpolnitev” svetopisemskih prerokb – kot tak je v Stari zavezi pogosto napovedovan prihod Rešitelja v osebi Jezusa Kristusa.

Ali veš, kakšno vlogo so v nastanku Adventistične cerkve odigrale prerokbe? To ti lahko verjetno povedo starši in pastor.

Najnovejše informacije z rokom trajanja in brez

Šesta stopnja

Bog pokliče svetopisemske preroke v posebno težkih duhovnih časih. Po večini so delovali od Davidovega časa do nekaj po babilonskem suženjstvu. To so bili Božji glasniki, ki so prinašali njegovo voljo, vabili ljudi, naj se spreobrnejo, ter najavili Božjo sodbo. So pa prav tako pridigali o zveličanju, tolažili in najavljali prihodnje dogodke.

Enajsta naloga

S prerokbo se lahko vmešaš v življenje ljudi. Na šesti stopnji moraš razmisliti, katere posledice bi bile zate še posebej pomembne, ko bi ljudem poslal sporočila po prerokih. Označi s križcem. S pomočjo prerokb ...

- Pokažeš ljudem, da imaš načrt zanje.
- Se lahko ljudje vedejo skladno s tvojo voljo.
- Ljudje v trenutkih skušnjave črpajo moč in veselje.
- Lahko ljudje prepoznajo svojo zvestobo.
- Ki se nanaša na čas konca, lahko ljudem pokažeš, kje je svet v zadnjem času.

Preroki – včeraj, danes in jutri

Bog si prizadeva povezati z ljudmi. Še posebej v njihovih težkih trenutkih jih ne pušča samih. Zato prerokov in prerokinj ne najdemo samo v Stari, marveč tudi v Novi zavezi. Zgodovina preteklih 2000 let kaže, da Bog vernih ni nikoli pustil samih in da je po svojih kurirjih vedno poskrbel za pomoč in vodstvo.

Dvanajsta naloga

Končna izpolnitev ene starozavezne prerokbe še vedno čaka. Ugotovi, kako se glasi. Predsliko najdemo ob prihodu Svetega Duha na učence na petdesetnico.

18/1/24/13/10/13

2/16/14

19/23/16/11/6/8/1

5/22/9/1

15/1

23/19/6

14/6/19/16

10/15

17/18/6/18/16/12/16/23/1/13/10

2/16/5/16

23/1/20/10

19/10/15/16/23/10

10/15

23/1/20/6

9/4/6/18/6,

23/1/20/10

19/21/1/18/4/12/10

2/16/5/16

19/1/15/11/1/13/10

19/1/15/11/6,

23/1/20/10

14/13/1/5/6/15/10/4/10

2/16/5/16

8/13/6/5/1/13/10

23/10/5/6/15/11/1.

1 = A

6 = E

11 = J

16 = O

21 = T

2 = B

7 = F

12 = K

17 = P

22 = U

3 = C

8 = G

13 = L

18 = R

23 = V

4 = Č

9 = H

14 = M

19 = S

24 = Z

5 = D

10 = I

15 = N

20 = Š

25 = Ž

Rešitev je na naslednji strani

Kako bi se odzval, če bi v tvoji cerkvi

ženske in moški nenadoma dobili videnja in bi oznanjali prerokbe?

PREROKI

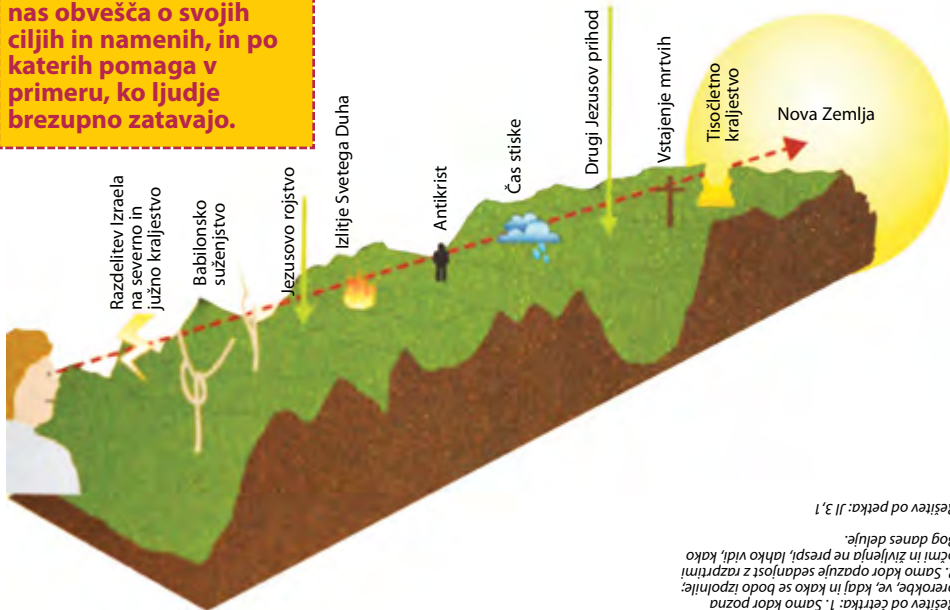
Vidim, česar ti ne vidiš

POVZETEK

Bog ima težavo: želi si, da bi bili ljudje povsem pripravljani na življenjske izkušnje. Po drugi strani ne more vseh nalog takoj razkriti, saj bi s tem oslabil njihovo moč razsojanja in bi svoje stvarstvo spremenil v lutke. Zato izbira pogumne posameznike, po katerih nas obvešča o svojih ciljih in namenih, in po katerih pomaga v primeru, ko ljudje brezupno zatavajo.

Svetopisemske preroke lahko razvrstimo na tiste, ki govorijo (na primer Natan, Elija in Elizej), in tiste, ki pišejo (Izaija, Jeremija, Daniel). Ti, ki so uporabljali govorno besedno, so časovno gledano nastopili pred temi, ki so pisali. Res je, da so preroki, ki so pisali, tudi govorili, saj so najpogosteje svoje sporočilo najprej podali

ustno, potem pa ga zapisali. Ko preroki obveščajo o prihodnosti, gre za "vnaprej pisano zgodovino". Pri tem je prerok podoben planincu, ki s svoje točke opazuje razgled čez hribe. Vidi višje vrhove, ne vidi pa povsem razločno hribov in dolin.

Restitev od petka: 11.3.1

Restitev od četrta: 1. Samo kdor pozna prerokbe, ve, kdaj in kako se bodo izpolnile; samo kdor opazuje sedanjost z razprtimi očmi in življenja ne prespi, lahko vidi, kako Bog danes deluje.

Elija, Božji zaupnik

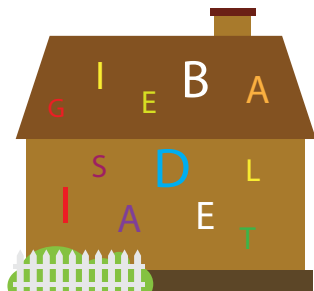
Izrael, maliki in slab kralj

Bog je vedno močnejši od zla.

Kdo je ta neobičajni prerok Elija? Odkrij, kje se je rodil. Da to ugotoviš, razporedi črke v tej hiši:

Elija je prišel iz _____, to pa je področje vzhodno od Jordana. (Za pomoč uporabi 1 Kr 17,1)

Sveto pismo nam razen rojstnega kraja ne pove veliko o Eliju, o njegovem poreklu, izobrazbi ali prednikih, pa niti o tem, kako ga je poklical Bog. Jasno je samo, da Elija ne pozna kraljevega dvora, kjer je pozneje pogosto objavljaj svoje novice, in da nima posebne izobrazbe. Preprosto je običajen človek svojega časa.

To se dogaja približno leta 800 pred Kristusom. Ljudstvo se je pred približno 150 leti razdelilo na Judo in Izrael. V severnem kraljestvu Izraelu zdaj vlada slab kralj Ahab. Popolnoma je pod vplivom svoje poganske soproge Jezabele, zato Bog nima prostora v Izraelu. Po deželi vladajo maliki: Ljudstvo se klanja Baalu in Ašeri. Prinašajo jima daritve, organizirajo orgije, vlada spolni razvrat, včasih darujejo celo ljudi (odrasle in tudi otroke). Božje duhovnike preganjajo in tudi ubijajo, Božje oltarje pa uničujejo. Če si shranil stare nauke 4you, si še enkrat preberi nauk o kralju Ahabu z naslovom: Biti ali ne biti – tudi kralji so samo ljudje ...

Báalu je celo postavil oltar v Báalovem svetišču, ki ga je sezidal v Samariji. Aháb je napravil tudi ašero in storil še marsikaj, s čimer je Gospoda, Izraelovega Boga, jezil bolj ko vsi Izraelovi kralji pred njim.

(1 Kr 16,32,33)

V Izraelu ne bi moglo biti huje. **A ko zlo zavzame nenavadne oblike, Bog uporabi nenavadna sredstva.** Zdaj, v 9. stoletju pred Kristusom, je obudil posebnega človeka, ki bo kljuboval zlu – preroka Elija. To je človek, ki bo z Božjo močjo obrnil krmilo. Elija bo ljudstvu pokazal, kam je namenjeno. On je pravi Božji zaupnik. Z njim je Izrael dobil enega največjih prerokov.

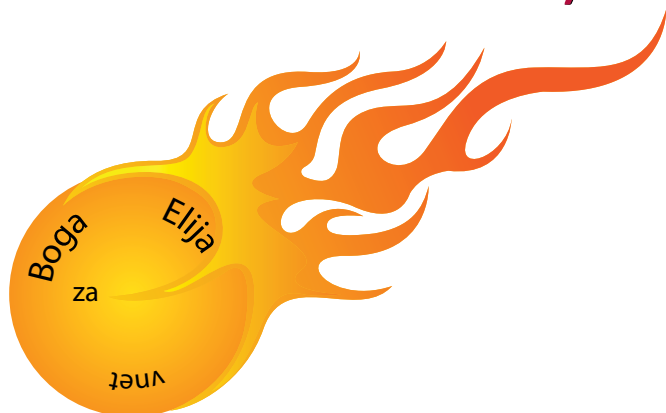

Pri Eliju je posebej izrazita ena lastnost in ta je zelo značilna:

Elija _____

(razporedi besede po vrstnem redu)

Rešitev je na naslednji strani.

Elija in jaz

Elija je najavil boj z Ahabom, vendar mu je dal jasno vedeti, da ne gre za spor med njim in kraljem, marveč med živim Bogom na eni strani ter Ahabom, malikovalcem, in vsem odpadlim ljudstvom na drugi strani. Da bi pojasnil, kako daljnosežna je Božja moč, je po Božjem naročilu dal znak: sušo, ki bo vladala vsej deželi. Več let ne bo niti kaplje dežja. Bog je želel ljudstvu pokazati, da je samo On gospodar življenja in smrti, ne pa Baal, mrtvi malik.

(Tukaj lahko vsak dan v tem tednu razmišljaš o tem, kako so Elija, njegovo življenje in njegovo sporočilo povezani s teboj.)

Ali verjameš, da Bog tudi danes kliče ljudi, po katerih objavlja, da je On gospodar sveta?

Mislím, da _____

Ali poznaš takšne ljudi?

Da, morda so to _____

Ne, žal jih ne poznam.

Bilo bi mi všeč, če bi obstajali.

Potok Kerit, krokarji in meso

Potem ko je Elija Ahabu in izraelskemu ljudstvu najavil Božji srd, ga je Bog poslal, naj se skrrije – predvsem pred pregonom Ahaba in njegovo ženo, pa tudi da bi lahko sam doživel kaj z Bogom. Bog je imel zanj v mislih dolgo pot, preden bo prišlo do končnega obračuna.

Ko boš povezal točke, boš ugotovil kakšen čudež je Bog naredil za Elija ob potoku Keritu:

Vir: 365 MAL SPASS FÜR KIDS, HÄNSSLER VERLAG, HOLZERUNGEN 2004.

Nato se mu je zgodila Gospodova beseda, rekoč: "Pojdi od tod, kreni na vzhod in se skriv ob potoku Keritu, ki je vzhodno od Jordana! Iz potoka boš pil in krokarjem sem zapovedal, da te bodo tam hranili.

(1 Kr 17,2-4)

Predstavljaš si, da dobiš takšno obvestilo: krokarji te bodo hranili, pil boš iz potoka, v katerem je vse manj vode, ker v vsej deželi ni dežja.

Vznemirljivo, ne?

Za to je potrebno zaupanje. Ne malo zaupanja, marveč

absolutno zaupanje, saj se tako ali tako ne moreš vrniti, ker te čaka kralj Ahab s svojimi ljudmi, ki te hočejo ubiti. Elija se mora naučiti: **"Povsem sem odvisen od Boga. Samo vanj lahko zaupam."**

Elija in jaz

Zaupanje je nekaj posebnega. Poskusi z nekaj besedami pojasniti, kaj ti pomeni.

Zaupati pomeni:

Zaupanje in Bog: katere tri trditve so zate posebej pomembne?

- Vedno je dobro zaupati v Boga.
- Bog včasih daje naloge, ki na videz nasprotujejo človeškemu razumu – v takšnih trenutkih je težko zaupati.
- Zaupati v Boga pomeni nekaj tvegati.
- Dogodki z Bogom krepijo vero in zaupanje.
- Zaupati v Boga ni vedno preprosto, vendar Bog nikoli ne razočara.

Resitev od nedelje: Elija je vnet za Boga.

Vdova, olje in moka

Če ne dežuje, je jasno, da bo presahnila še največja reka. Potok Kerit ni bil velik. Bliža se neizogibno: Elija bo ostal brez vode.

Je to razlog za paniko? Veliko ljudi bi v taki situaciji obupavalo. Do tedaj je Elija zaupal Bogu in se je vse dobro izteklo, kaj pa zdaj? Brez vode ne preživi nihče. Elija pa je bil tesno povezan z Bogom. Bog je imel zanj novi načrt in nauk, s čimer mu bo pomagal okrečiti zaupanje in mu pokazal svojo veličino.

Tedaj se mu je zgodila Gospodova beseda, rekoč: "Vstani in pojdí v Sarepto, ki pripada Sidónu, in ostani tam! Glej, zapovedal sem neki vdovi tam, da te bo hranila." Vstal je torej in šel v Sarepto.

(1 Kr 17,8-10)

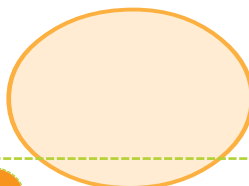
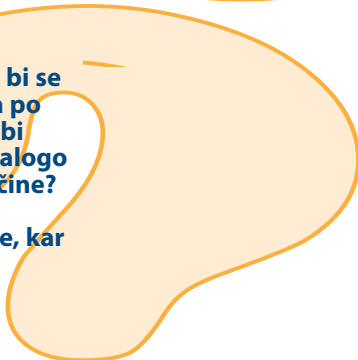
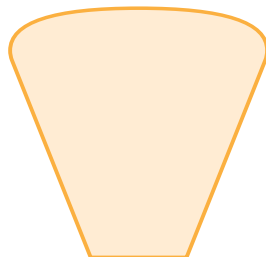
Oddaljenost od potoka Kerita v Izraelu do Sarepte v Sidonu ni majhna in je ne bi mogli imenovati sprehod. Dolga pot je Elija vodila po področju vladavine kralja Ahaba in njegove žene Jezabele, ki sta ga vročično iskala. Dokaj nevarna situacija! Elija mora zaupati v Boga.

Katera vprašanja bi se motovila po glavi vsakomur, ki bi slišal novo Božjo nalogo in bi poznal okoliščine?

Napiši v vprašaj vse, kar ti pride na misel.

Elija je drugačen. Sveto pismo pripoveduje, da ne postavlja vprašanj, ne boji se in ne dvomi v Boga, temveč se takoj odpravi v Sarepto. Razmisli, zakaj lahko Elija tako ravna, in odgovor zapiši v klicaj. Potem z velikim znakom X prečrtaj vprašaj.

Ko je Elija končno prispel do vdove v Sarepti, je pravkar nameravala pripraviti zadnji obrok zase in za svojega sina. Zaloge so pošle, novih živil ni bilo na vidiku. Ker v Sidonu ni bilo vode, ni bilo niti hrane. Nič več ni rastlo. Vdova je vedela, da jo po tem obroku čaka smrt. V taki situaciji prispe človek, ki od nje zahteva hrano. Kakšna nespametna ideja! Poleg tega naj bi zanj spekla kruh, preden bi poskrbela zase in za sina. Elija je bil trdno prepričan, da bo Bog poskrbel zanj, če je tako dejal. Samo zato je lahko tako govoril z žensko. Elija se je pri potoku Keritu naučil popolnoma zanašati se na Boga. Zdaj mu je prepustil, da pri vdovi vsak dan stori čudež.

Preberi ves dogodek v 1 Kr 17,9-15 in potem izpolni praznine v besedilu:

Čeprav vdova _____ sploh ne pozna, zaupa njegovim besedam, da bo Bog poskrbel.

To se je tudi zgodilo: _____ se ni porabila in v vrču ni zmanjkalo _____.

Spet je toliko _____, da so se vsi nasitili.

Tako sta minili dve leti. Elija _____ pri vdovi, ki je skrbela zanj.

Elija in jaz

Zate osebno: kako bi na lestvici od 1 do 10 ocenil svoje zaupanje Bogu?

Ali meniš, da bi bilo danes več čudežev, če bi bilo več podobnih Eliju?

Na sestanku mladih se pogovorite o tem vprašanju.

Deček, smrt in vesela mama

Elija in jaz

Kako nate vpliva poročilo o vstajenju tega dečka, ko se spomniš umrlih prijateljev in sorodnikov? Nekaj trenutkov razmišljaj o tem in potem s križcem označi, kar se ti zdi pomembno.

- Užalosti me.
- Všeč bi mi bilo, če bi Bog še danes obujal ljudi.
- Verujem, da Bog sam odloča o življenju in smrti.
- Vem, da je Jezus za vedno premagal smrt.
- Vsak, kdor veruje v Jezusa, bo imel večno življenje.
- Bog ne dela napak.
- Čudeži niso sad prisile.

Božja pot z Elijem pa še ni bila končana. Pred vrhuncem njegovega življenja in dela, ki ga je opravljal kot prerok, ga je čakala še težka preizkušnja. Ni hujšega, kot če izgubiš ljubljeno osebo. Prav to je doživela vdova, ki je skrbela za Elija. Ni imela moža, zdaj pa je zbolel in umrl njen sin. Strašna bolečina je žensko pripeljala tako daleč, da je krivila Elija in Boga. Obtožen Elija stoji pred njo. Razumel je njeno bolečino in ji želel pomagati. Z Božjo močjo je nameraval obuditi sina v življenje. Imel je toliko zaupanja in vere, da je molil Boga za življenje tega otroka.

Bog je gospodar življenja in smrti.

In Gospod je uslišal Elijev klic: dih otrokovega življenja se je vrnil v njegovo notranjost in tako je oživel. Elija je vzel otroka, ga prinesel iz gornje izbe v hišo in ga izročil materi; Elija je rekel: "Glej, tvoj sin živi!"
(1 Kr 17,22.23)

Kakav je, dakle, Bog? Kakšen je torej Bog? Milosten in poln ljubezni ali strog in neusmiljen? Po eni strani je veliko lačnih, po drugi pa Bog reši življenje enemu samemu dečku. Bog je hotel rešiti vse Izraelce.

Ampak morali so prepoznati Božjo moč, kar je žal mogoče samo na tak način.

**Hvala ti, Bog, ker vedno
veš, kaj v vsakem trenutku
potrebujem.**

Soočenje na Karmelu

Skoraj lahko slišimo, kaj se govori po Izraelu: kdaj po dveh letih bo končno deževalo? Kaj bomo jedli? Skoraj ne bo več vode – kaj bomo pili? S čim naj hranimo živino? Že kralj povsod išče krmo za svoje konje; drugače jih bo prisiljen vse pobiti. Kdaj se bom lahko končno umil in okopal? Kdaj si bom lahko opral perilo? Kaj lahko naredimo, da bi spet deževalo? Sta za to kriva boga Baal in Ašera? Ali je naš stari Bog še vedno pravi Bog? Kam se je skril prerok Elija? Saj je najavil sušo – mogoče pozna rešitev? Ampak nikjer ga ni.

 Veliko dni zatem, v tretjem letu, se je Eliju zgodila Gospodova beseda, rekoč: "Pojdi, pokaži se Ahábu; poslal bom namreč dež na zemljo."

(1 Kr 18,1)

Elija se je moral podati v levji brlog. Njegova naloga se je bližala koncu. Končno mora postati jasno, kdo je Bog v Izraelu: Baal ali živi Bog. To je edino vprašanje. Ljudstvo je prišlo do stanja, ko so bili dovzetni za odločitev. Zaradi suše so imeli veliko časa razmišljati o Baalu in Bogu. Elija je to vedel in je bil pripravljen ljudstvu pokazati Božjo moč. Saj je pretekla leta vsak dan doživljal Božjo mogočnost. Zato je z

zaupanjem v Boga pripravljen za srečanje na gori Karmel. Do zdaj je Elijevo zaupanje v Boga vključevalo njega samega in še dve osebi. Zdaj pa bo stopil pred ljudstvo in veliko število poganskih duhovnikov. Eden proti vsem! To je bilo lepo in pogumno dejanje. Vedel pa je, da ni sam. Z njim je Bog. Njegov Bog živi za razliko od mrtvih bogov 850 navzočih Baalovih in Ašerinih duhovnikov. To je hotel pokazati ljudstvu.

Elija je stopil pred vse ljudstvo in rekel:

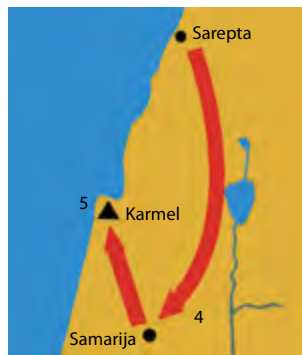
"Doklej boste omahovali na dve strani? Če je Bog Gospod, hodite za njim; če pa je Báal, hodite za njim!" A ljudstvo mu ni nič odgovorilo. Elija je tedaj rekel ljudstvu: "Samo jaz sem ostal izmed Gospodovih prerokov, Báalovih prerokov pa je štiristo petdeset. Naj nam dajo dva junca. Ti naj si izberejo enega, ga razsekajo in položijo na drva, ognja pa naj ne podtikajo. Potem bom jaz pripravil drugega junca in ga položil na drva, ognja pa ne bom podtaknil. Kličite ime svojega boga, jaz pa bom klical Gospodovo ime: tisti bog, ki bo odgovoril z ognjem, je res Bog." Vse ljudstvo je odgovorilo in reklo: "To je dobra beseda!"

(1 Kr 18,21-24)

Si lahko predstavljaš, kako je bil videti Izrael po dveh letih suše? Vzemi barvice in pokaži, katere barve so takrat prevladovali.

Dan se je končal tako, da se je ljudstvo mogočno opredelilo za Boga. "Jahve je Bog!" so klicali in padali na kolena. Bog je na daritev spustil ogenj. Ljudstvu se ni bilo težko pravilno odločiti. Po običaju tistega časa je bilo na Elijevo zapoved pobitih 850 duhovnikov in duhovnic. V Izraelu je spet deževalo.

Ne moremo biti samo delno Božji.

Preberi ta vznemirljivi dogodek v 1 Kr 18,1-40. (Če misliš, da bo dolgo trajalo, ga preberi vseeno. Boš videl, da se bo splačalo.) Da bi ti bilo bolj jasno, kako je bilo vse skupaj videti, je najboljšje, da prizor na gori Karmel narišeš, kot si ga predstavljaš. Uporabi prazne strani na koncu te knjižice.

Elija in jaz

Elija pove ljudstvu, da se morajo končno odločiti za Boga ali proti njemu. Ni vredno biti samo na pol na Božji strani. Čas je za odločitev: ali-ali.

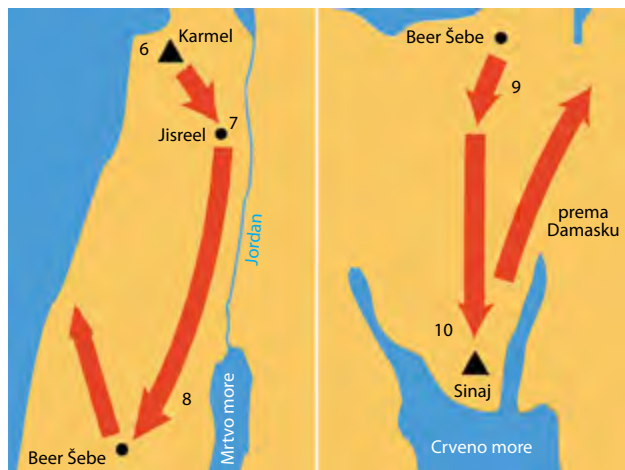
Razmisli

Se ti zdi tako ravnanje prekruto? Ali ni dovolj, da je človek samo malo veren?

Pri Izraelcih je bilo to lahko, po čem pa se danes lahko vidi, ali je človek na Božji strani? Se to lahko vidi?

Ali je pomembno vedeti, ali so se drugi popolnoma opredelili za Boga?

Uspešen – pa kljub temu zelo razočaran

- Ni ga človeka, ki bi bil vedno močen; to dela Elija simpatičnega.
- Ne glede na to koliko čudovitih izkušenj ima z Bogom, nihče ni imun na depresijo, dvome in strah.
- Ne razumemo natančno kaj se dogaja z Elijem, toda Bog ga razume in mu pomaga.

Pozorno si ogledaj zemljevida i boš videl kaj dela

Elija ter kako se nadaljuje njegova pot.

Do zdaj smo Elija spoznavali kot Božjega preroka in super vojaka. Zdi se, da ga nič ne more pretresti: ne lakota, ne smrt, ne 850 poganskih duhovnikov, ne ljudstvo, ki je proti njemu. Morda se ti celo zdi, da je tako super, da ti ne more biti zgled. Kdo se lahko primerja z njim? Zdaj, po veliki bitki na Karmelu, ko je vse videti, kot da se cedita "med in mleko", pa naenkrat spoznamo povsem drugačnega Elija. Jezabela ga želi ubiti. Jasno, saj je dal pobiti vse njene duhovnike in je besna. Ampak za Elija to ni nič novega. Tudi Ahab ga že dolgo išče. Ampak tokrat se Elija zlomi. Beži; boji se kot otrok. Rad bi

umrl. Potrj je in obupan. Zdi se, da ni več sledi o njegovem zaupanju v Boga.

Kaj je botrovalo temu? Kateri trije odgovori

se ti zdijo najprimernejši?

- Elija je bil tako izčrpan, da je bil po vseh teh dogodkih potrj.
- Ko je človek izčrpan, ne more več razumno presoati.
- Tudi Elija ima svoje meje, saj je navaden človek.
- Kdor pobije 850 ljudi, občuti slabost.

Ko ti gre slabo, Bog vedno ve, kaj potrebuješ.

Bog je razumel Elija – ni mu očital, niti ga ni karal, ker se je naenkrat vedel kot slabič. Prav nasprotno – sprejel ga je, kakršen je bil, in mu pomagal, da se je izvelel iz teh okoliščin. Dobro je vedel, kaj Elija potrebuje. On sam je postal njegov terapevt. Okrepčal ga je s hrano in ga potem poslal na goro Sinaj. Tam je Elija spoznal drugačnega Boga: namesto Boga-sile, kakršnega je poznal Elija-vojak, je srečal blagega Boga očeta, ki ga je vzel v naročje. Prav to ga je ozdravilo in po tem dogodku je lahko Elija še dolgo delal v Izraelu kot prerok. Na koncu življenja ga je Bog vzel naravnost v nebesa.

V 1 Kr 19,11-13 lahko prebereš, kako se je Bog

predstavil svojemu preroku Eliju. Tam najdeš 4 simbole:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Pomoč: **ravih – trsepo – eonjg – tepše**

Elija je Boga našel v _____

Elija in jaz

Ti je Elija zaradi svoje "slabosti" bolj ali manj simpatičen?

- Bolj simpatičen, ker _____

- Manj simpatičen, ker _____

Razmisli:

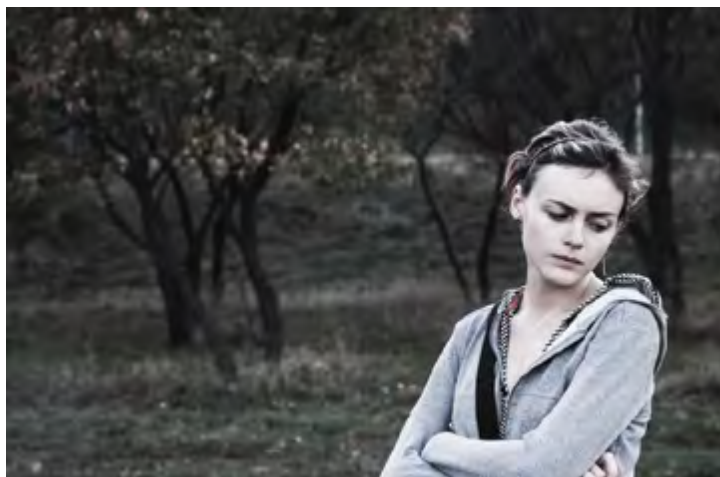
Se ti je že zgodilo, da bi kakor Elija najraje dvignil roke nad vsem?

- Da, ko _____
- Ne.
- O tem nisem nikoli razmišljal.

Če si odgovoril pritrdilno, povej, kaj ti v takšnih razmerah pomeni Bog?

Bog se je Eliju predstavil s simboli. Napiši primerjavo, ki je najbolj podobna tvojemu razumevanju Boga.

Bog mi je kot _____

DEPRESIJA:

Zakaj ljudje v depresiji včasih ne vidijo Boga?

Depresija je bolezen, ki negativno vpliva na vsega človeka. To pomeni, da so njegovi občutki, razmišljanje, delovanje in vera omejeni. Odvisno od stopnje boleznih lahko depresiven človek pogosteje razmišlja o smrti in tudi samomoru. Kako se depresija pojavi, še ni odkrito. Med drugim so lahko vzroki tudi hormonsko neravnovesje, genetska nagnjenost in psihološka obremenitev. Eden od vzrokov lažje depresije, depresivnega razpoloženja, ki ga je vsekakor imel Elija in ga imajo občasno številni, je izčrpanost, ki jo velikokrat spremlja občutek popolne ne vrednosti. Ljudje imajo

občutek, da so v temni luknji in se ne spomnijo pozitivnih izkušenj iz preteklosti. Kakor Elija ne vidijo, kaj je Bog storil zanje. To ni zavestno dejanje, ampak znak njihovega depresivnega razpoloženja. Depresivna oseba lahko šele postopoma, s pomočjo različnih oblik zdravljenja (mirovanje, terapije s pogovorom, zdravila in drugo, odvisno od vzroka in težavnosti depresije) spet spoznati resničnost in stopiti iz tunela. Eliju je pri tem pomagal sam Bog. Naporene depresije lahko ljudi bremenijo vse življenje in jim življenje spremenijo v pekel.

POVZETEK

Elija je eden največjih Izraelovih prerokov. Bog ga je poklical v izredno težavnem Izraelovem obdobju, ko so se ljudje klanjali malikom. Bog je dal Eliju nalogo, naj ljudstvu na novo pojasni, kdo je živi Bog. Elija je moral zbežati, vendar je na čudežen način spoznal Boga in mu tako zaupal, da je na gori Karmel zaradi Božje sile ljudstvu zelo nazorno pokazal Božjo mogočnost. S svojim pogumom in z zaupanjem v Boga nam je Elija veliki zgled. Kljub vsej svoji velikosti pa je bil človek kakor mi, nagnjen k slabostim in depresiji in v taki situaciji je začel dvomiti. Bog je razumel, v kakšnem stanju je bil, in ga je spet dvignil.

Elizej:

Njegovo ime
izraža njegovo
življenjsko
stališče

Bog je zveličanje

Bog je zveličanje! Nikoli dolgočasno!

Vsako ime ima pomen – tudi tvoje. Mogoče ga celo poznaš. Če ne, ga poišči na internetu, morda pa zanj vedo tvoji starši. Elizejevo ime pomeni "Bog je zveličanje". To ime je odražalo Elizejev življenjski slogan in z Bogom je veliko doživel. Njegovo življenje nikakor ni bilo dolgočasno.

Prav ali narobe?

- Elizej je iz vplivne družine.
- Elizej je bil precej mlad, ko ga je Elija poklical.
- Elizej je kot prerok 50 let živel pod vladavino 6 kraljev: Ahaba, Ahazija, Jorama, Jehua, Joahaza in Joaša.
- Elizejeva služba zajema vodenje preroških šol, delanje čudežev in oskrbo duhovnikov.
- Elizej se pojavi kot videc, ki ga za pomoč prosijo tako kmetje kakor kralji.
- Elizej naredi, da neužitna hrana postane užitna.
- Elizej zagotovi vodo vsej vojski.
- Elizej nahrani 100 ljudi z 20 pogačami.
- Elizej naredi, da meč plava.
- Elizej izve za načrte egiptovskega kralja in oslepi njegovo vojsko.
- Elizej prerokuje izstradanemu mestu Samariji bogato oskrbo.
- Mrtev Elizej "obudi" drugega mrtveca.

Poglej rešitev na strani 32.

Preidimo k stvari:

ELIZEJ = ELIJA?

Elizej je v mnogočem podoben Eliju. Oba preroka ...

- Sta suhih nog prečkala Jordan.
- Sta se v času suše oskrbovala z vodo.
- Sta pomnožila zalogo hrane neke vdove.
- Sta obudila sina.
- Delala čudeže ljudem, ki niso živeli v Izraelu.
- Sta kraljem objavljala Božje sodbe.

Med njima pa so tudi razlike:

Elija je bil osamljen prerok. Velikokrat se je znašel v nesreči, preživil je trenutke malodušja in depresije.

Elizejevo življenje – če pogledamo nanj od zunaj – je bilo polnejše zmag in zaupanja. Nikjer ne najdemo zapisa o tem, da je bežal pred sovražniki ali da mu je upadel pogum. Še na smrtni postelji je zapovedoval kralju. Očitno mu je bila uslišana prošnja po dvojni meri Elijevega duha. Naredil je več čudežev od katerega koli drugega preroka (razen Mojzesa).

Kje je Bog? Bog je zveličanje!

Nemogoče je v eni sami lekciji 4you napisati vse, kar je Elizej doživel z Bogom. Zato boš ta teden našel "samo" 4 zanimive dogodke, ko je Elizej jasno dokazal, da se je pomen njegovega imena "Bog je zveličanje" v njem resnično uresničil.

Zapolni praznine:

Elija je na drugi obali rekel Elizeju: "Rad bi še kaj naredil zate, preden odidem v nebo. Imaš kakšno željo?" Na to je Elizej odvrnil: "Kot tvoj učenec in sledilec bi rad dobil _____." Elija mu odvrne: "To ni v mojih rokah. Če pa ti Gospod dovoli, da vidiš _____, boš prejel, za kar si prosil. Če ne boš videl, se ti želja ne bo izpolnila." Ko sta se tako pogovarjala, se naenkrat _____ in razdeli oba. Elija je bil v viharju dvignjen

Njegovega vzornika ni več. Elizej je sam. Prej je težje stvari reševal Elija. Elizeju je bil kot oče. Zdaj pa ga naenkrat ni več. Vse se je odvilo tako hitro. Poleg tega mu je Jordan ob vrnitvi zaprl pot. Prej je Elija preprosto s plaščem udaril po vodi in sta šla preko po

_____. Elizej je to videl in zaklical: "Oče moj, oče moj! Zaščitnik in Izraelov vodja!" V istem trenutku je vse minilo. Vznemirjen Elizej je vzel svoj plašč in _____ na _____ dvojce. Potem _____ in se je vrnil ter ustavil na obali Jordana. Kot prej njegov učitelj je Elizej _____ udaril po vodi in zaklical: "_____." Elizej Bog?" Potem se _____ na dve strani in Elizej ga je prečkal. (Po 2 Kr 2,9-14)

suhem. Zdaj pa je bilo vse videti kot slepa ulica. Potem pa se je Elizej spomnil Elijeve obljube: "Če ti Bog dovoli videti, kako se dvigam z zemlje, se ti bo želja izpolnila." In to je videl na lastne oči. Zato je zdaj hotel vedeti, ali je Bog resnično uslišal njegovo

prošnjo po dvojnem blagoslovu. Dvignil je Elizej plašč in se vrnil na Jordan. **Je Bog z njim ali ne?**

Priporočilo v branje

Vsa vznemirljiva poročila o Elizeju boš našel v svojem Svetem pismu v 2 Kr 2 do 9 ter 13.

Ali se spomniš dogodka iz svojega življenja, ko se ti je zdelo, da ni nikomur mar zate, in si si zaželel, da bi ti bil Bog blizu?

Bog ti težav ne prihrani, vendar v njih nisi sam.

Bog je zveličanje. Za vse.

Bil je tujec, druge vere, velika "živina" v državi, odlični vojni strateg; užival je velik ugled med ljudstvom in pri sirskega kralju. Ampak Naaman je imel eno težavo: bil je gobav. Vso zgodbo lahko prebereš v 2 Kr 5,1-19. V takšnih razmerah je prejel namig in se odpravil z bogatimi darovi: približno 340 kg srebra, 70 kg zlata in deset svečanih oblačil – k izraelskemu kralju, da bi ozdravel. Kralj je posumil, da gre za past in si je raztrgal svoje oblačilo. Vse to je prišlo na ušesa Elizeju, čigar ime pomeni Bog je zveličanje. In on je kralju poslal sporočilo.

Naj pride k meni pa bo vedel, da je prerok v Izraelu!

(2 Kr 5,8)

Naaman se s spremstvom odpravi k Elizeju z velikim upanjem, da bo ozdravel. Elizej pa ga s kratkim sporočilom svojega služabnika Gehazija odpravi izpred svojih vrat.

Elizej je poslal k njemu sla z naročilom: "Pojdi in se sedemkrat umij v Jordanu, pa se ti meso povrne in boš čist." Toda Naamán se je razjezil, odšel in rekel: "Glej, rekel sem si, da bo gotovo prišel ven, se ustopil in klical ime Gospoda, svojega Boga, mahal z roko nad bolnim mestom in tako ozdravil gobavost. Mar nista damaščanski reki Abána in Parpár boljši kot vse izraelske vode? Ali se ne bi mogel v njiju umiti in se tako očistiti?" Obrnil se je in razburjen odšel. Njegovi služabniki pa so pristopili in mu govorili; rekli so: "Oče, ko ti bi prerok ukazal kaj težkega, mar ne bi tega storil? Koliko bolj, ko ti je naročil: "Umij se in boš čist!"

(2 Kr 5,10-13)

Da bi nas Bog lahko rešil, nam ni treba opraviti kakšne težke naloge.

Naaman je s sporočilom v mislih stopil v vodo in zgodil se je čudež: Bog ga ozdravi in reši iz obupnega položaja. Naaman se obleče in vrne k preroku. Hvaležen prizna:

"Zdaj vem, da na vsej zemlji ni Boga razen v Izraelu. Sprejmi zdaj, prosim, darilo od svojega služabnika!" Elizej je rekel: "Kakor živi Gospod, pred katerim stojim, ničesar ne vzamem!" In čeprav ga je silil, naj vzame, je odklonil.

(2 Kr 5,15,16)

Božji blagoslov je lahko samo dar.

Bog ne nudi zveličanja samo pripadnikom cerkve, marveč vsem, ki zaupajo vanj. Z eno potezo s 6 ravnimi črtami poveži vse ljudi in omogoči, da se človek, ki stoji na sredini, poveže z vsemi drugimi.

Glej rešitev na strani 34

Rešitev od nedelje: poveži 4, 9 in 10 s nepravilne, vse druge pa pravilne.

A photograph of a dense forest of birch trees. The trees are tall and thin, with light-colored bark. The canopy is thick with green leaves, and sunlight filters through, creating dappled light on the forest floor. The ground is covered with fallen leaves and twigs.

Bog pozna poti tudi v najgostejšem gozdu.

Bog je zveličanje. Obstaja več, kakor vidimo.

Sirski kralj je bil ves iz sebe. Menil je, da ima v svojih vrstah izdajalca, saj zasede, ki jih je postavljaj Izraelcem, niso bile uspešne. Za to izdajo pa ne gre kriviti Sircev, marveč preroka Elizeja. Sirski kralj se tako poda na kazenski pohod, ki je povod za enega najpomembnejših dogodkov v Stari zavezi.

Nariši 6 sličic tega, kar se je zgodilo naslednjo noč in jutro.

2 Kr 6,13a

2 Kr 6,13b.14

2 Kr 6,15

2 Kr 6,16.17a

2 Kr 6,17b

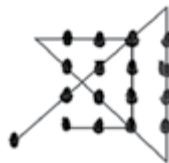
2 Kr 6,18

Po Elizeju se je zgodilo kar nekaj čudežev. Njegov služabnik je resničnost videl z drugimi očmi, medtem ko so Sirci oslepel in pozneje spet spregledali. Bog je rešil Elizeja pred Sirci, potem pa Sirce pred izraelskim kraljem. Na koncu je odprava z namenom kaznovanja dočakala srečni konec z glasbo za vse sovražnike. O tem lahko bereš v 2 Kr 6,19-23. Bog je spet rešil po preroku, čigar ime pomeni Bog je zveličanje.

**Bog ima veliko
več možnosti, kot
jih vidimo mi.**

Rešitev od srede.

Brezupno? Bog je zveličanje.

Čeprav je izraelski kralj gostil in osvobodil sirsko vojsko, mir, ki ga je vzpostavil Elizej, ne traja večno. Žal! Sirski kralj je nekega dne zbral vso vojsko, vdrl v Izrael in zasedel Samarijo. Tokrat je bil v pasti tudi Elizej. V obkoljenem mestu nastopi lakota. Če bi rad izvedel več, preberi 2 Kr 6,25-30. Ampak pozor: prizor je krut.

Izraelski kralj je bil tako pretresen, da je besno zavpil: "Naj me Bog kaznuje, če še danes ne odvzamem Elizeju glave." Elizej je bil obdan s sovražniki in znotraj samega mestnega zidu; hoteli so ga ubiti. Položaj je videti brezizhoden.

Ko je še govoril z njimi, je prišel k njemu kralj in rekel: "Glej, ta nesreča je od Gospoda! Le kaj naj še pričakujem od njega? Elizej pa je rekel: "Poslušajte Gospodovo besedo! Tako govori Gospod: Jutri ob tem času bo pri samarijskih vratih merica bele moke po en šekel in dve merici ječmenove moke po en šekel."

(2 Kr 6,33; 7,1)

Vir: Denkspiele, Weltbildverlag, Augsburg 2004, str. 155.

Elizejev položaj je bil na pogled tako brezupen kot ta uganka, v kateri so žice zvite v spiralni trikotnik. Elizej se je lahko svobodno gibal po Samariji, vendar na videz ni bilo izhoda. Čez noč pa je bilo mesto osvobojeno. Enako obstaja način, da se ujeta žica reši, ne da bi zvili en sam njen del.

Bog ponuja rešitev, ko se zdi, da so poti zaprte.

Priporočilo v branje

Vsekakor preberi čudovito zgodbo, kako je Bog brezizhoden položaj v Samariji obrnil in prinesel rešitev. Najdeš jo v 2 Kr 7,1-16.

Bog je rešitev

Morda se boš tudi sam znašel v na videz brezizhodnem položaju. Dobro je vedeti, da ima Bog izhod.

Elizej – “Bog je zveličanje”. Elizej je to nenehno doživljal v svojem vznemirljivem življenju z Bogom. Pa mu vseeno ni vedno sijalo sonce. Doživljal je tudi negotovost, številne težave, lakoto, telesne in duševne grožnje – vse to, čeprav je bil Božji prerok. Spoznal je temne in težke plati življenja. Bil je človek kakor vsi mi.

Elizej je pomen svojega imena “Bog je zveličanje” vzel za svoje življenjsko geslo. Tudi ti imaš to možnost.

Bog je na različne načine pokazal Elizeju, da ostaja pri svoji ponudbi zveličanja: ko se ljudje – po svoji krivdi ali pa ne – znajdejo v težavah, se lahko obrnejo nanj. Morda si na začetku krščanskega življenja, pa se skupaj z Elizejem sprašuješ: “Kje si,

Bog?” Morda pa si enako kot Elizej doživel konkretne izkušnje z Bogom – v vsakem primeru zate velja **Božja ponudba: želim biti tvoja rešitev.**

Kje vse želiš v svojem življenju doživeti rešitev?

- Rešitev pred osamljenostjo
- Rešitev pred težavami v šoli
- Rešitev pred krivico
- Rešitev pred prepiranjem
- Rešitev svoje družine
- Rešitev pred negotovostjo
- Rešitev pred občutkom krivde
- Rešitev pred denarnimi težavami
- Rešitev pred nevarnimi situacijami
- Rešitev pred _____
- Rešitev pred _____
- Rešitev pred _____
- Rešitev pred _____

Pred Boga lahko stopiš z vsemi svojimi skrbmi in željami.

Ta nauk je treba končati z Elizejevim pozdravom Naamanu, ki je po ozdravitvi živel z Bogom. Ta pozdrav velja tudi zate:

“Pojdi v miru.”

2 Kr 5,15.16

POVZETEK

Elizej, čigar ime pomeni “Bog je zveličanje”, je več kakor 50 let služil Bogu kot prerok in velikokrat doživel, da ga je Bog rešil. Včasih je šlo za banalne reči kot recimo izgubljeno sekuro, ki priplava na površje, spet drugič rešitev pred sovražniki in veliko lakoto. Naj je šlo za velike ali manjše težave, je Elizej živel po svojem geslu: **Bog je rešitev.** Če želiš, lahko to postane tudi tvoje geslo. In potem boš skupaj z Elizejem z Bogom doživel veliko vznemirljivega.

ELIZEJ – TEGA NE RAZUMEM –

Razlaga težkih svetopisemskih besedil

1. Na drugi obali je Elija rekel Elizeju: "Rad bi še kaj storil zate, preden bom vzet od tebe. Imaš kakšno željo?" Na to Elizej odvrne: "Kot tvoj sledilec in učenec bi rad prejel dvojno količino tvojega duha." (po 2 Kr 2,9)

Vprašanje: kaj pomeni dvojno?

Odgovor: Elizej je tukaj uporabil izraz, ki so ga v Stari zavezi uporabljali kot del nasledstva, ki je pripadalo najstarejšemu sinu. Torej Elizej ni hotel dvojne doze Elijeve duhovne moči, marveč je želel biti zakoniti Elijev naslednik.

2. "Od tam se je povzpel v Betel. Ko se je vzpenjal po poti, so iz mesta prišli fantiči, se norčevali iz njega in mu rekli: "Pojdi gor, plešec; pojdi gor, plešec!" Obrnil se je, in ko jih je videl, jih je prekel v Gospodovem imenu. Iz gozda sta prišli dve medvedki in raztrgali dvainštirideset dečkov." (2 Kr 2,23.24)

Vprašanje: Zakaj je Elizej prekel te otroke?

Odgovor: Hebrejska beseda pokaže, da ne gre za otroke, marveč mladeniče, mestne grobijane, ki so se posmehovali od Boga izbranemu Elijevemu nasledniku – in s tem samemu Bogu. Bog je tukaj ostro nastopil, da bi jasno pokazal, da je Elizej zasedel Elijev prostor.

3. "Naamánove gobe naj se držijo tebe in tvojih potomcev na veke!" In odšel je od njega gobav kakor sneg." (2 Kr 5,27)

Vprašanje: Zakaj je Bog tako ostro kaznoval Gehazija, ki je lagal Elizeju in prevaral Naamana?

Odgovor: Na Naamana sta Božji čudeži in Elizejeva skromnost naredila takšen vtis, da se je odločil Izraelovega Boga sprejeti za svojega. Gehazijev pohlep bi to lahko ogrozil. Zato je bil kaznovan.

4. "Ko so nekoč pokopavali nekega moža, glej, so zagledali roparsko krdelo. Moža so vrgli v Elizejev grob in se razšli. Ko pa se je mož dotaknil Elizejevih kosti, je oživel in se postavil na noge." (2 Kr 13,21)

Vprašanje: Ali so imele Elizejeve kosti moč, da obudijo človeka?

Odgovor: Ne. Bog je v brezupnih in nevarnih časih po Elizejevi smrti hotel jasno pokazati, da ni pozabil svojega ljudstva in da še dalje kliče vse, da se zanesejo na njegovo rešitev.

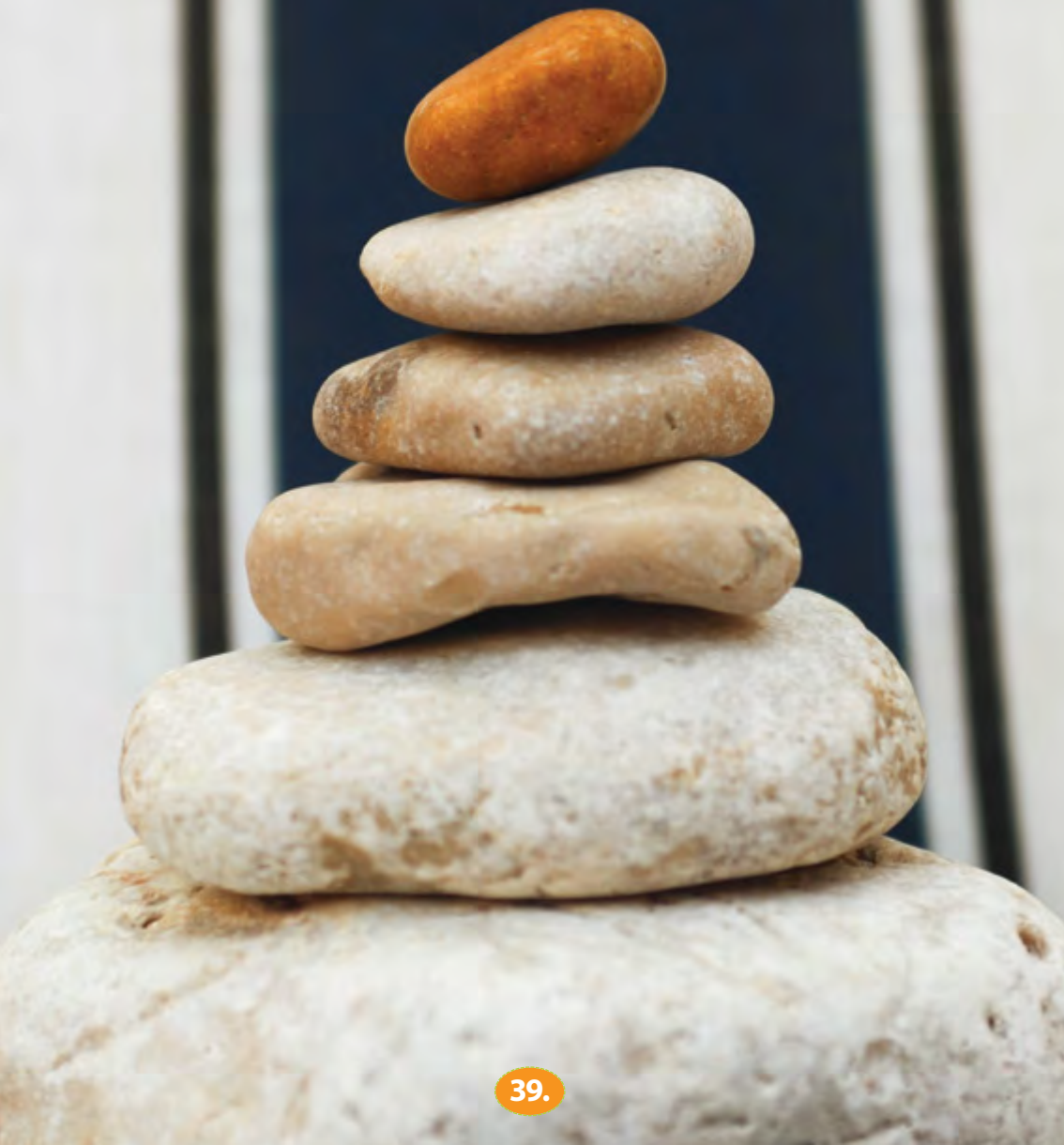

Sem napiši vse, kar

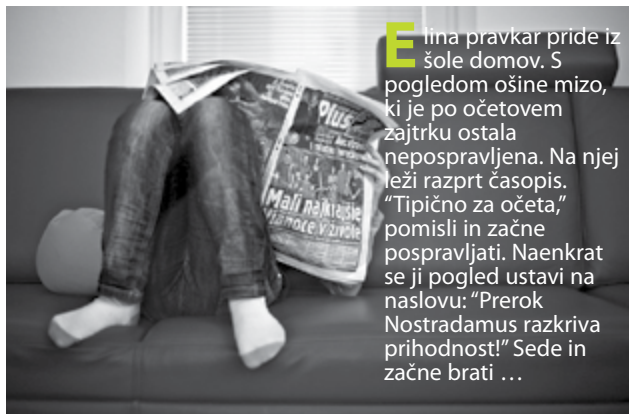
- te gane in ti da kakšno dobro zamisel,
- si želiš zapomniti v sobotni šoli,
- ne želiš pozabiti od pridige.

Prevara ali resnica?

Resnica pride vedno na plano

Pogled v prihodnost

Elina pravkar pride iz šole domov. S pogledom ošine mizo, ki je po očetovem zajtrku ostala nepospravljen. Na njej leži razprt časopis. "Tipično za očeta," pomisli in začne pospravljati. Naenkrat se ji pogled ustavi na naslovu: "Prerok Nostradamus razkriva prihodnost!" Sede in začne brati ...

PREROK NOSTRADAMUS RAZKRIVA PRIHODNOST

Nostradamus, čigar ime je Michael de Notredame, se je rodil 24. 12. 1503 v Saint-Remy-de-Provenceu kot sin bogatih staršev. Predniki po očetovi strani so bili judovski trgovci, ki so sredi 15. stoletja prešli na katolicizem. Ded po materini strani je bil dvorni zdravnik znanega kralja Jeruzalema in je močno vplival na mladeniča. Obe rodoslovni strani dajeta slutiti, da je imel Nostradamus dostop do skrivnega znanja. Med

drugim je od leta 1522 študiral v Montpellierju medicino in matematiko. Po opravljenih izpitih je delal kot zdravnik. Zahvaljujoč svojima deloma *Prophetes in Les Centuries*, ki sta bili uspešnici že v času, ko je živel, je postal najbolj znan prerok na zahodu. Njegove vrstice so pisane v skrivnem jeziku. Kdor jih pravilno dešifrira, ugotovi, da je Nostradamus napovedal teroristični napad na World Trade center v New Yorku ...

Da, Gospod Bog ne stori ničesar, ne da bi svoj sklep razodel svojim služabnikom.
(Am 3,7)

Gospod, Bog njihovih očetov, jim je po svojih poslancih spet in spet pošiljal opomine, ker se mu je smililo njegovo ljudstvo in njegovo prebivališče. Toda zasmehovali so Božje poslance, zaničevali njegove opomine in zasramovali njegove preroke, dokler ni Gospodov srd na ta narod tako vzkipeł, da ni bilo več ozdravljenja.

(2 Let 36,15,16)

Tako je razmišljala: Je bil tudi Nostradamus Božji prerok? In če je imel resnično božanske prerokbe, ki sežejo do našega časa, bi se ga morala vsekakor resneje lotiti. Naloga, ki jo je nameravala najprej napisati, lahko počaka.

Kaj o Božjih prerokih najdeš v dosedanjih naukih 4you, kar ti lahko pomaga pri oceni Nostradamusa?

Evelina se je povsem prebudila. Prerok, ki pozna prihodnost? To se ji zdi znano ... Točno, v naukih za osebno bogoslužje 4you je v preteklih tednih prav tako brala o prerokih. Postala je radovedna. Pograbila je časopis in se preselila v svojo sobo, kjer je prelistala nauke 4you. Njen pogled se je ustavil na dveh svetopisemskih besedilih:

Pozor, izpit!

Z drugim pogledom Evelin ošine svetopisemsko sporočilo v naukih 4you, ki ga je že videla. Kako pa opisuje Nostradamusa?

Nekateri raziskovalci izpostavljajo večplastne povezave z Janezovim Razodetjem v Svetem pismu, na katere naj bi po njihovem mnenju

kazala Nostradamusova prerokovanja. Po zapisanem naj bi Nostradamus že zelo zgodaj kazal zanimanje za astronomijo in astrologijo.

Če v tvoji sredi vstane prerok ali sanjavec sanj in ti napove znamenje ali čudež in se znamenje ali čudež, o katerem je govoril, zgodi, pa reče: "Pojdimo za drugimi bogovi, ki jih ne poznaš, in jim služimo!" ne poslušaj besed tega preroka ali tega sanjavca sanj! Kajti Gospod, vaš Bog, vas preizkuša, da bi spoznal, ali ljubite Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in z vso dušo. Za Gospodom, svojim Bogom, hōdite in njega se bojte; njegove zapovedi izpolnjujte, njegov glas poslušajte, njemu služite in njega se držite!

(5 Mz 13,2-5)

Evelina razmišlja: "Izpolnitev neke prerokbe torej še ni dokaz, da je preroka poslal Bog. Kateremu Bogu pa je služil Nostradamus?" V roke vzame očetov časopis in bere dalje. Morda bo našla pravi podatek ...

Kaj lahko s pomočjo računalnika

izveš o Nostradamusovem pogledu na svet? Morda imaš na voljo elektronski leksikon ali pa lahko kako drugače prideš do informacij.

Nostradamus in njegov nazor:

Kdo govori resnico?

Evelina malce razočarana izklopi računalnik. Leksikon je podal kratko informacijo, ki ji ne pomaga. Poleg tega ji ne uspe, da bi se povezala na internet, saj se je prav včeraj pokvaril modem. Kakšna škoda! V tistem trenutku pa s pogledom ošine nalogo v naukih 4you, kjer piše, naj prebere 1 Kr 22. Evelina pograbi Sveto pismo in z velikim zanimanjem začne brati poročilo o vojni med preroki ...

1 Kraljem 22

Kdo govori resnico – Ahabovi preroki ali Miha?

22 Tri leta so minila brez vojne med Arámom in Izraelom. ² V tretjem letu pa je prišel Judov kralj Józafat k Izraelovemu kralju. ³ Izraelov kralj je rekel svojim služabnikom: "Ali veste, da je Ramót Gileád naš? Mi pa smo tiho, namesto da bi ga vzeli iz rok arámskega kralja!" ⁴ Rekel je Józafatu: "Boš šel z mano v vojno za Ramót Gileád?" Józafat je rekel Izraelovemu kralju: "Jaz sem kakor ti, moje ljudstvo je kakor tvoje ljudstvo, moji konji so kakor tvoji konji."

⁵ Nato je Józafat rekel Izraelovemu kralju: "Povprašaj, prosim, še danes za Gospodovo besedo!"

⁶ Izraelov kralj je torej zbral preroke, kakih štiristo mož, in jim rekel: "Ali naj grem v boj za Ramót Gileád ali naj to opustim?" Rekli so: "Pojdi, Gospod ga bo dal kralju v roke!" ⁷ A Józafat je rekel:

"Mar ni tu nobenega Gospodovega preroka več, da bi ga mogli povprašati?"

⁸ Izraelov kralj je rekel Józafatu: "Še nekdo je, po katerem bi mogli vprašati Gospoda, vendar ga jaz sovražim, ker o meni nikoli ne prerokuje nič dobrega, temveč le húdo: Jimlájev sin Miha." Józafat pa je rekel: "Kralj naj ne govori tako."

⁹ Izraelov kralj je torej poklical nekega dvornika in rekel: "Hitro pojdi po Jimlájevega sina Miha!" ¹⁰ Izraelov kralj in Judov kralj Józafat sta v slavnostnih oblačilih sedela, vsak na svojem prestolu, na

trgu pri Samarijskih vratih; vsi preroki pa so prerokovali pred njima. ¹¹ Kenaanájev sin Cidkijá pa si je naredil železna rogova in rekel: "Tako govori Gospod: S tema boš prebodel Arámce in jih pokončal." ¹² In vsi preroki so prerokovali tako: "Pojdi v Ramót Gileád in bodi uspešen; Gospod ga bo dal kralju v roke."

¹³ Odposlanec, ki je šel klicat Miha, mu je govoril in rekel: "Glej vendar, preroki so kralju soglasno napovedali uspeh. Naj bo tudi tvoja beseda kakor katerega izmed njih; napovej uspeh!" ¹⁴ Miha pa je rekel: "Kakor živi Gospod: kar mi poreče Gospod, to bom govoril!"

¹⁵ Ko je prišel h kralju, mu je kralj rekel: "Miha, ali naj gremo v boj za Ramót Gileád ali naj to opustimo?" Rekel mu je: "Pojdi in bodi uspešen; Gospod ga bo dal kralju v roke." ¹⁶ Kralj pa mu je rekel: "Kolikokrat naj te še rotim, da mi povej samo resnico v Gospodovem imenu!" ¹⁷ Tedaj je rekel: "Videl sem, da je ves Izrael razkropljen po gorah kakor ovce, ki nimajo pastirja. In Gospod je rekel: »Ti so brez gospodarja, vsak naj se v miru vrne na svoj dom.«"

¹⁸ Izraelov kralj je rekel Józafatu: "Ti nisem rekel, da o meni ne prerokuje nič dobrega, temveč le húdo?"

¹⁹ Oni pa je nadaljeval: "Zato poslušaj Gospodovo besedo! Videl sem Gospoda sedeti na njegovem prestolu in vso nebeško vojsko stati ob njem na njegovi desnici in na njegovi levici. ²⁰ In Gospod je rekel: »Kdo bo premotil Ahába, da bo šel in padel pri

Ramót Gileádu?« Eden je rekel tako, drugi drugače.

²¹ Tedaj je prišel duh, se postavil pred Gospoda in rekel: »Jaz ga bom premotil.« Gospod mu je rekel: »S čim?«

²² Rekel je: »Pojdem in bom lažniv duh v ustih vseh njegovih prerokov.« Rekel je: »Ti ga moraš premotiti, ti boš to tudi zmogel; pojdi in stori tako!« ²³ Zdaj vidiš, da je Gospod dal lažnivega duha v usta vseh teh tvojih prerokov; Gospod je govoril hūdiv zoper tebe.»

²⁴ Tedaj je pristopil Kenaanájev sin Cidkijá, udaril Miha po licu in rekel: »Kako pa je Gospodov duh odšel od mene, da govori s teboj?«

²⁵ Miha je rekel: »Glej, videl boš tisti dan, ko boš begal iz izbe v izbo, da bi se skríl!«

²⁶ Izraelov kralj pa je rekel: »Primi Miha in ga spet pelji k mestnemu poglavarju Amónu in kraljeviču Joášu

²⁷ ter reci: »Tako je rekel kralj: Denita tegale v ječo in ga hranita z malo kruha in vode, dokler v miru ne pridem!«

²⁸ Miha pa je rekel: »Če se res vrneš v miru, potem Gospod ni govoril po meni.« Dalje je rekel: »Poslušajte, vsa ljudstva!«

Ahábova smrt

²⁹ Izraelov kralj in Judov kralj Józafat sta torej krenila nad Ramót Gileád. ³⁰ Izraelov kralj je rekel Józafatu: »Jaz se preoblečem in grem v bitko, ti pa bodi oblečen v svoja oblačila!« Izraelov kralj se je torej preoblekel in šel v boj.

³¹ Arámski kralj pa je ukazal dvaintridesetim poveljnikom svojih voz in rekel: »Ne napadajte ne majhnega ne velikega, marveč samo

Izraelovega kralja!« ³² Ko so poveljniki bojnih voz zagledali Józafata, so rekli: »To je gotovo Izraelov kralj!« Obrnili so se proti njemu, da bi ga napadli; Józafat pa je zavpil. ³³ Ko so poveljniki bojnih voz opazili, da ni Izraelov kralj, so ga nehali zasledovati. ³⁴ Nekdo pa je na slepo srečo napel lok in zadel Izraelovega kralja med pas in oklep. Tedaj je rekel svojemu vozniku: »Obrni in odpelji me z bojišča, ker sem ranjen!«

³⁵ Ker pa se je bitka tisti dan razvnela, je kralj vendarle ostal na vozu stojé Arámcem nasproti. Zvečer je umrl; kri iz rane pa je tekla na dno voza.

³⁶ Ko je sonce zahajalo, se je razlegal klic po taboru: »Vsak v svoje mesto, vsak v svojo deželo,« ³⁷ kajti kralj je umrl!« Prišli so v Samarijo in v Samariji kralja pokopali. ³⁸ Ko so pri samarijskem ribniku umivali voz, so psi lizali njegovo kri in vlačuge so se kopale, po Gospodovi besedi, ki jo je bil govoril.

Katere lastnosti so po tvojem mnenju pri

Mihu še posebej izražene?

Evelina razmišlja. »Miha je bil res fant od fare. Kakšna razlika v primerjavi s 400 Ahabovimi preroki!«

Previdno, lažni preroki

Ko se je z dela vrnil oče, je Evelina najprej opazila škatlico, ki jo je držal pod roko: nov modem. "Super!" je pomislila Evelina, "oče je najboljši." Zdaj bo pot do interneta spet prosta. In gre raziskovat: "Nostradamus, prihajam," si reče in z vnašalko potrdi iskano besedo. Nekaj trenutkov pozneje jo zanimiv dokument povsem okupira ...

Evelino je začudilo, kar je prebrala. Saj to ni Božji prerok, četudi so se njegova prerokovanja izpolnila. Da bi bila povsem prepričana, je odprla očetovo elektronsko Sveto pismo in v iskalnik vpisala pojem "lažni preroki". Hitro je našla, kar je iskala ...

O prerokih: ... Dà, tudi prerok in duhovnik sta brezbožna. ... Pri samarijskih prerokih sem videl ogabnost: Prerokovali so pri Báalu in zapeljevali moje ljudstvo Izraela. Pri jeruzalemskih prerokih sem videl grozote: prešuštvujejo, hodijo v laži in krepijo roke hudodelcem, tako da se nihče ne odvrne od svoje hudobije. Vsi so mi postali kakor Sódoma, njegovi prebivalci kakor Gomóra. ... Tako govori Gospod nad vojskami: Nikar ne poslušajte besed prerokov, ki vam prerokujejo in vas slepijo.

Oznanjajo videnja lastnega srca, ne pa tega, kar prihaja iz Gospodovih ust. Zaničevalcem Gospodove besede nenehno pravijo: "Mir boste imeli." Vsem, ki vztrajajo v trmi svojega srca, pravijo: "Nad vas ne pride nesreča." Kdo je bil vendar na posvetu pri Gospodu, da je videl in slišal njegovo besedo? Kdo je pazil na njegovo besedo in jo poslušal? (Jeremija 23,9,11.13.14.16-18)

Amos pa je odgovoril in rekel Amacjaju: "Nisem bil prerok in ne sin preroka. (Am 7,14)

Vest o Nostradamusu se je razširila po vsem svetu in povabili so ga na dvor francoskega kralja Henrika II in njegove soproge Katarine Medici. Kraljico je še posebej pritegnil Nostradamus z zgodbami o prihodnosti; po prvem dvournem sprejemu 16. 8. 1556 ga je kraljica kraljevsko nagradila. Potem je na njeno željo prišel še večkrat v Pariz. Kakšno zaupanje je užival Nostradamus, pokaže dejstvo, da so ga povabili kot osebnega zdravnika Katarine Medici, pozneje pa tudi njenega sina kralja Karla IX. Ko se je zanjo in njeno družino izpolnilo več horoskopov, je postala Katarina Medici, ki se je zelo zanimala za okultno in astrologijo, Nostradamusova pokroviteljica do smrti.

Katere Jeremijeve in Amosove izjave o lažnih prerokih se po tvoje nanašajo na Nostradamusa?

A scenic photograph of a wooden bridge spanning a river. The bridge is made of dark wood with a lattice railing. Several people are walking across it. The river is clear and flows through a lush green landscape with tall grasses and trees. In the background, there is a small orange building and a parking lot with cars. The sky is bright and clear.

**Sicer pa zajemajte moč
v Gospodu in sili
njegove moči.**

(Ef 6,10)

Svobodni in neodvisni

Zjutraj že pred odhodom v šolo lista svoj nauk 4you. Med spanjem se ji je utrnila zamisel, ki je ni mogla odgnati. Od kod so imeli Božji preroki pogum in moč, da so kljub vsemu odporu stopali po svoji poti ne glede na kralje in smrtno nevarnost? V srcu so bili svobodni in neodvisni. Tudi ona si je želela biti pogumnejša, kar se tiče odločnega zagovarjanja svoje vere. Megleno se spomni svetopisemske vrstice, ki jo je v nekem času samo preletela in jo spet prebrala pred koncem tedna v naukih. "Kje je to besedilo?" se je spraševala in nenadoma se je znašlo pred njo.

"Torej, sam Bog stoji za svojimi preroki in jim pomaga," je razmišljala Evelina. Žal ni imela več časa, da bi pogledala nalogo, ki je na isti strani njenega nauka, saj se ji je mudilo v šolo.

Da bi lahko kristjani kakor pravi preroki živeli svobodno in neodvisno od zunanjih vplivov, potrebujejo orožje, ki ga omenja apostol Pavel v Ef 6. Katero bojno opremo je omenil? Premetane krepke črke v omenjenem delu opreme so rešitev Božjega vabila, ki je namenjeno prerokom in Božjim sledilcem.

Ko mi je govoril, je prišel vame duh in me postavil na noge. Slišal sem tega, ki mi je govoril. "... Ti ljudje so trmastega obraza in predrznega srca, k njim te pošiljam. Reci jim: Tako govori Gospod Bog: Naj poslušajo ali ne – kajti uporna hiša so – vendar naj spoznajo, da je bil prerok med njimi. Ti pa, sin človekov, se jih ne boj, tudi njihovih besed se ne boj, čeprav so zate osat in trnje in prebivaš med škorpijoni! Njihovih besed se ne boj in pred njihovim obličjem se ne zbegaj, kajti uporna hiša so. Govori jim moje besede, naj poslušajo ali ne."

(Ezk 2,2.4-7)

Glej rešitev na naslednji strani

Preroki včeraj, danes in jutri

Ko je Evelina na začetku sobote odprla stran z vprašanji svojega nauka 4you, je prebrala zanimivo besedilo in se zamislila ...

Bravo, Evelina! Peter je prišel do sklepa, da se lahko to besedilo iz Joela uporabi za dogodek na petdesetnico. Še enkrat preberi o tem v Dej 2. Posebej bodi pozoren na vrstice 14-18.

Če preberemo še Pavlova pisma, nam bo hitro postalo jasno, da je bil dar preroštva v Pavlovem času zelo razširjen. Da bogoslužja ne bi bila kaotična, je Pavel predlagal:

Od prerokov naj spregovorita dva ali trije, drugi pa naj razsojajo. ... kajti Bog ni Bog zmešnjave, ampak miru.

(1 Kor 14,29.33)

Kaj bi lahko pomenilo, da je treba preroške izjave razlagati in presojsati?

Potem se bo zgodilo: Razlil bom svojega duha na vse meso in prerokovali bodo vaši sinovi in vaše hčere, vaši starčki bodo sanjali sanje, vaši mladeniči bodo gledali videnja.

(Jl 3,1)

Počakaj – nismo tega že brali? Pred kratkim smo to proučevali. Dejanja apostolov. Brali smo, kako so se na petdesetnico v Jeruzalemu zbrali Judje vsega sveta, učenci pa so naenkrat začeli govoriti o Bogu v različnih jezikih, tako da so nekateri prišli do sklepa, da nekaj ni v redu. Ampak v tem primeru je šlo za preroški dar.

Rešitev od četrtka
Duh, resnica, pravdnost, evangelij miru,
zvečitanje, vera: vztrajaj

Ko je Peter besedilo iz JI 3 uporabil za svoj čas, ga ni omejil samo na ta čas. Piše namreč o sodbi, do katere še ni prišlo. Ali smo pripravljeni prislunhiti novim sporočilom? Sprašujem se, kako bi se odzvala, če bi mi nekdo prenesel osebno sporočilo od Boga. Zdaj vsaj vem, da obstajajo lastnosti, po katerih se pravi preroki razlikujejo od lažnih. Prepričana sem, da se moram še ukvarjati s temo o prerokih, da bi mi bilo v prihodnje jasneje. Na srečo se bomo v naukih 4you še nekaj tednov ukvarjali prav s tem.

POVZETEK

Bogu je človekova blaginja pomembna. Ko vidi, da se ljudje premikamo v nevarno smer, pošlje svoje preroke. Ti glasniki pogumno in običajno ob velikem nasprotovanju objavijo Božje sporočilo. Obstajajo pa tudi lažni preroki, ki popačijo Božje sporočilo in iz želje po oblasti in iz pohlepa po denarju poskušajo ljudem vsiliti svoja videnja. Bog opozarja nanje in pravi, da nudijo lažno varnost. Hkrati pravi, da bodo v zadnjem času njegovi glasniki vse pogosteje stopali pred njegovo ljudstvo s prerokbami. Preden torej sprejmemo njihova sporočila kot Božjo besedo, moramo temeljito preveriti preroke.

Lastnosti lažnih prerokov

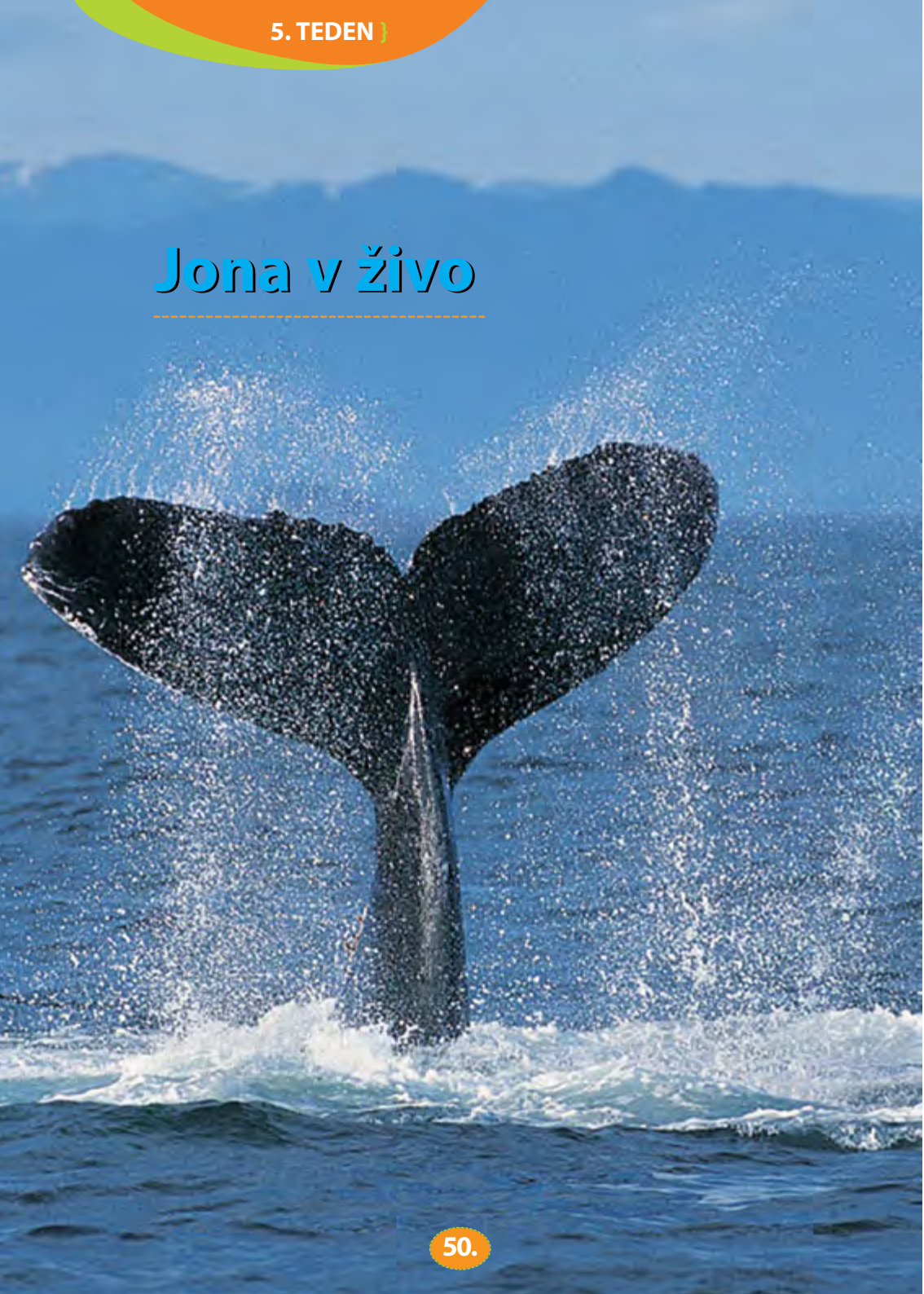
1. Prerokbe, ki niso podane v Božjem imenu, so podane v imenu drugih bogov in so sad lažnih prerokov, četudi se izpolnijo (5 Mz 13,2.4) Velja omeniti tudi tehnike, ki ne ustrezajo Božji naravi (1 Kr 18).
2. Življenje tega, ki prenaša Božjo besedo kot prerok, mora biti skladno z Božjimi zapovedmi (Jer 23,14).
3. Lažni prerok deluje na svojo roko in objavlja svoje mišljenje (Jer 14,14). Bog ga ni poklical, ni ga poslal in mu ni dal ničesar objaviti. Eden od kazalcev za poslušalce je lahko ta, da v središče pozornosti prerok postavi sebe.
4. Sporočilo in prerokba se obračata po željah poslušalcev. Lažni preroki so podkupljivi (1 Kr 22).
5. Pravi preroki so v težavah trpeli z drugimi in jih tolažili, vendar so tudi klicali k spremembi smeri. Ko pa preroška beseda ovije prihodnost v vato in kljub splošni ravnodušnosti govori o rožnatih časih, je treba postati sumničav (Jer 14,13.14).
6. Nobena od podanih lastnosti ni povsem zanesljiva. V času objave ni zanesljivega kriterija, ampak je pomembno biti pozoren na vse točke, pri čemer je 5. še posebej pomembna.

Vir: Das grosse bibllexikon – band 3. r. brockhau verlag. Wuppertal, str. 1238.

Sem napiši vse, kar

- te gane in ti da kakšno dobro zamisel,
- si želiš zapomniti v sobotni šoli,
- ne želiš pozabiti od pridige.

Jona v živo

Jona, pa to je tisti ...

Naj trije dokončajo eno poved: "Jona, to je tisti ..."

1. otrok (starost _____): _____
2. otrok (starost _____): _____
3. otrok (starost _____): _____

Verjetno bodo omenili ribo, Ninive, enega preroka, beg. Poročilo o Jonu naredi globok vtis na otroke. Koga ne mine jeza, ko pomisli, kako je izginil v orjaškem kitu, ki ga je po treh dneh izvrgel z vsemi ostanki prebavljene hrane? Ali ima Jona še kakšen pomen za naš čas?

Jona nam ni zapustil modrih pregovorov kot drugi preroki; o njem je ostalo samo poročilo. Se ti zdi, da je za nas danes koristno? Spomni se vsega, kar veš o Jonu (ali pa preprosto preberi celo knjigo) in oceni omenjena področja. S številkami jih označi po pomembnosti. Najpomembnejše je pod številko 1, drugo najpomembnejše pod 2 in tako naprej.

- Po Jonu izvemo za zgodovinske dogodke.
- Po Jonu izvemo nekaj o Božjem značaju.
- Po Jonu izvemo nekaj o Asiriji.
- Po Jonu dopolnimo to, kar vemo o prerokovih nalogah.
- Po Jonu izvemo, kako Bog vpliva na zgodovino sveta.
- Po Jonu izvemo, kako Bog vzgaja ljudi, ki mu služijo.
- Po Jonu izvemo, da Božja milost velja za vse ljudi.
- Po Jonu izvemo nekaj o zgodovini Božjega ljudstva.

Poskušajmo izkusiti Jona.

Ta teden bomo nekaj prizorov iz njegovega življenja predelali v predstavo. Besedilo (na podlagi svetopisemskega) je izmišljeno. Zahvaljujoč podrobnostim iz kulture tistega časa naj bi nam Jona postal bližji. Res je, da ne vemo točno, kako je dejansko razmišljal in kaj je čutil. Kljub vsemu pa se lahko poskusimo z njim poistovetiti.

Nasvet: ta besedila lahko uporabite v svoji skupini, jih preizkusite, menjate, prilagodite, dopolnite in predstavite cerkvi. Potem se lahko na primer pogovorite s cerkvijo v obliki tiskovne konference. To pomeni, da so vsi liki iz zgodbe (z napisom imena) za mizo, cerkev pa jim zastavlja vprašanja. Tudi vi lahko vernikom zastavljate vnaprej pripravljena vprašanja. Bodite pozorni na rubriko Za razmišljanje na koncu vsakega dne.

Vir: TEXTE TEILWEISE ENTNOMMEN AUS: MARTIN SEIDEL, HERR JONA, V: DIE CHRISTEN-LEHRE, 11/1988, UNTERRICHTSHILFEN, str. 145.

Prvo dejanje: Boleča naloga

1. PRIPOVEDOVALEC

Gospodova beseda se je zgodila Jonu, Amitájevemu sinu, rekoč: "Vstani, pojdi v Ninive, veliko mesto, in kliči proti njemu, kajti njihova hudobija se je vzdignila do mojega oblíča."

(Jon 1,1.2)

2. PRIPOVEDOVALEC (OPIS RAZMER):

Jona je živel v Gat Haheferju, mestecu v bližini Nazareta. Bil je prerok. Bog preroku zaupa naloge, ki so pomembne za njegovo ljudstvo in svet. Jona je že prej uspešno nastopil. Napovedal je, da bo Izrael zopet vzcvetel, premagal svoje sovražnike in povrnil svoje ozemlje (2 Kr 14,25). To je bila prijetna naloga. Zato je bil Jona prerok, ki je svojemu ljudstvu vrnil čast. Izrael se ni več pripogibal k zemlji, kar je pred 50 leti naredil Jehu pred asirskim kraljem. (Ta prizor je prikazan na starem asirskem kamnu.)

V KAVARNI MANNAN V GAT HAHEFERJU

Pripomočki: nizke mize, blazine, posode, cvetje, glasba v ozadju

Osebe: natararica Mara, vaščan Simon, Jona

(Mara pogrinja mize, nanje postavi cvetje, deli kozarce)

Mara: Tako ... vse je, kot mora biti. Samo kozarce še napolnim. Kmalu pridejo prvi gostje.

Simon: Šalom, Mara. Res sem žejen. Prihajam iz ribarnice v Kafarnaumu. Prinesi mi vrč vina ... in kruh s čudovitim sušenim mesom, ki mi je pri vas še posebej všeč.

Mara: Že hitim, Simon. (malo se obotavlja) Saj boš plačal?

Simon: Danes bom. (pokaže na poln mošnjiček) Letos je bila žetev odlična. (se obrne) Kakšen časopis imaš? (Mara ga ponudi Simonu) Takšnih pri tebi še nisem bral. (bere) "Novosti iz Niniv".

Mara: Pridem kmalu. (in gre)

Simon: (bere) – dirka vojnih vozov v puščavi. Popolna zmaga asirskih favoritov "Sinovi sonca" nad babilonsko konkurenco. – Ha, kakšni filistri. Kdo ve, s kakšno zvijačo so uspeli.

Jona: (vstopi) Jahve s teboj, Simon.

Simon: (vstane) Šalom, gospod Jona. Kakšna čast! Spet po opravkih? (mu poskuša podati blazino)

Jona: (sede in sleče gornji del oblačila) Pusti to, Simon. Rad bi malo počil. (opazi časopis) Naj pogledam, kaj počnejo naši sovražniki. (bere) NK Nil proti mestnemu tekmeču Ninive 2:7. Egipčani odšli domov kot politički. Vedno isto. ... Asirci s svojimi razpetimi gobci!

Simon: Nihče ne more stopiti na rep Ninivam.

Mara: (medtem pride do njiju in jima nataka) Ašur je brez morale. Pomembno je zmagati – ni pomembno, koga premaga, kako in kje. Znajó samo nasprotovati ali pa vse uničiti. ... Bi gosta hotela še kaj?

Jona: Prosim, prinesi limono. (nekaj časa tiho bere)

Poslušajta, kakšni naslovi: (bere na glas) Nepojasneni požari v taborišču sužnjev. Nevihta uničila 200 palm. Pobitih 200 vrtnarjev. Razbojništvo na konjski tržnici. Umor v cesarjevem vrtu. Rekrutiranje 14-letnikov za pohod na Egipt. Javno pohabljanje in trganje kože z ujetnikov izzvalo splošno navdušenje. (vrže časopis daleč od sebe in glasno reče) Naj Bog kaznuje to kugo, ki se kot gnojni tur razrašča na riti sveta.

Mara: (prinese limono) Pomirite se, gospod Jona. Tukaj je vaša limona. (zazvoni telefon, Mara se oglasi) Gospod Jona, za vas. (in mu poda slušalko)

Jona: (poslušá, vstane, otrpne in nevede odkima z glavo, spet poslušá, se poskusi prijeti za nekaj, bulji v Maro in se

spusti na kolena)

Mara: (pohiti k Jonu in ga prime za ramena) Kaj pa je? Kaj se je zgodilo, gospod Jona? Vam lahko pomagam?

Simon: (radovedno) Gre za novo nalogo od Gospoda? Morate spet h kralju v Samarijo? V Jeruzalem? Je kaj slabega? Spregovorite vendar!

Jona: (vstane, vzame svojo jakno, teče ven in glasno vpije) Ne, ne, Gospod! Povsod, ampak ne k njim. Uniči jih, iztrebi jih! To so si tisočkrat zaslužili!

Mara: (zmeden) Limone se ni niti dotaknil, ni plačal pijače ... Morda ga je obsedel Duh.

Simon: (odkima z glavo) Koga ima v mislih? Nekaj slabega se bo zgodilo ...

Za razmišljanje

Kdaj nam je boljše: ko počnemo nekaj, zaradi česar nas imajo ljudje radi, ali ko počnemo kaj, zaradi česar jim je neprijetno?

Ali Bog skrbi za ljudi, ki so storili kakšno zlo?

Ali obstajajo sebičneži zveličanja, ljudje, ki jih skrbi samo lastno zveličanje?

Vsi ljudje nam predstavljajo Božji izziv – tisti, ki ne verujejo, ki so drugače misleči, na robu propada. Moramo jih naučiti, naj gledajo z Božjimi očmi.

Drugo dejanje: Ni me; sem pod palubo

1. PRIPOVEDOVALEC

Jona pa je vstal, da bi zbežal v Taršiš, proč od Gospodovega obličja. Spustil se je v Jafo in našel ladjo, ki je šla v Taršiš, dal je plačilo zanjo in se spustil vanjo, da bi šel z njimi v Taršiš, proč od Gospodovega obličja. Gospod pa je zagnal na morje močan veter, na morju je nastal velik vihar in ladji je pretilo, da se razbije. Nato so rekli drug drugemu: "Pridite, vrzimo žreb, da izvemo, zaradi koga imamo to zlo!" Vrgli so žrebe in žreb je padel na Jona. Rekel jim je: "Primito me in me vrzite v morje in morje se vam bo umirilo, saj vem, da je zaradi mene ta veliki vihar nad vami! Prijeli so Jona in ga vrgli v morje. In morje je nehalo besneti. Možje so se hudo zbal Gospoda, darovali so klavno daritev Gospodu in naredili zaobljube.

(Jon 1,3.4.7.12.15.16)

2. PRIPOVEDOVALEC (OPIS OKOLIŠČIN)

Jona naj bi šel v Ninive, ki so bile 800 km proti vzhodu. To je pomenilo tedne čepenja na kameli, prehod asirskega kraljestva in iti v glavno mesto najbolj krutega ljudstva na svetu vseh časov. Ninivljani so bili "nacisti" svojega časa. Brez slabe vesti so razparali trebuh nosečnicam ali metali dojenčke v zrak, da so jih nabadali na kopja. Pridigati takšnim zverem je bilo, kakor bi igral harfo hijenam. Jona bi rade volje preklel Asirce iz svojega doma, kakor so to počeli drugi preroki. Ko bodo pa njegovi sodržavljani izvedeli, da je pri sovražnikih pridigal o kazni in kesanju, bo to videti, kakor da jim je želel dobro, kakor da jih vabi k spreobrnitvi. Jona ni mogel dojeti, kako je Bog lahko to zahteval. Pobral je svoje reči in se odpravil na zahod proti Sredozemskemu morju. Tam je bil konec sveta in tja se je namenil.

NA LADJI ZA TARSIS

Pripomočki: razpeta tkanina (od stola do stola), ki bo namesto ladje, polne vreče, hrup v ozadju, pelerine, PVC folija

Osebe: kapitan, mornar (lahko jih je več), Jona, statisti, ki premikajo folijo

(kapitan počne nekaj na ladji, mornar prenaša polne vreče)

Jona: (pristopi) Kam greste?

Kapitan: V Tarsis v Španijo.

Jona: Na drugi konec sveta?

Kapitan: Lahko bi tudi tako rekli.

Jona: Koliko časa traja plovba?

Kapitan: Če nam ne bo kaj nagajalo, približno leto dni.

Jona: Je še kaj prostora?

Mornar: Če lahko plačate ...

Jona: Lahko. Tu je 3000.

Kapitan: Potem pa kar pridi, kopenska podgana. Pravkar bomo izpluli.

Jona: Meni ustreza. (sebi v brk) Zdaj mi je vseeno. Samo da me vsi pustijo pri miru. Ni me. Ninive niso moj problem. (Štirje vstanejo pred ladjo z veliko folijo. Lahko jo premikajo gor in dol, da se zdi, kakor da valovi morje. Na ladji se odvija vsakodnevno delo. Kapitan poveljuje. Jona se skriva pod stol in spi.)

Mornar: Slabo nam gre.

Kapitan: Imamo nasprotni veter. Morje je vse bolj razburkano. Tri v desno.

Mornar: Tri v desno. Kapitan, bojim se, da bomo zašli v močno nevihto. (nadene si pelerino)

Kapitan: (tudi sam si nadene pelerino) Privežite tovor. Hitro, hitro! Zakaj ladja ječi? (Folija se giblje vse hitreje. V ozadju hrup nevihte, grmenje in udarci.)

Mornar: (kriči) Kapitan, krmilo se je zlomilo. Na nemilost vetru smo prepuščeni.

Kapitan: (vpije) Odvrzite tovor! Hitro, hitro! (odvržejo vreče z ladje)

Mornar: Voda vdira. (glasno moli) O, zvezde, rešite nas! Sonce in mesec, prizanesite nam. Baal in Belzebub, utišajta svoj bes! O, Dagon, bogovi nevihte, gospodarji podzemlja, oprostite, ker vas nismo dovolj čistili!

Jona: (se pojavi iz osrčja ladje) Groza! Slabo je videti. Kakšen neumnež sem! Kako sem lahko pomislil, da bo Bog pozabil name in mi dovolil, da pobegnem? Zdaj je zagotovo jezen. Kaj naj naredim? (pokliče kapitana) Kapitan, jaz sem kriv. Bog, ki je naredil nebesa in zemljo, čigar prerok sem, je priklical to nevihto. (prime se za vrat in ga stisne) Slabo mi postaja.

Mornar: Ne zavlačuj, tujec. Moli! Moli k svojemu Bogu, ker se bomo vsi utopili.

Kapitan: Boš? Moli!

Jona: Ne morem. Zašuštral sem. Vrgel se bom v morje. (želi skočiti)

Mornar: Počakaj, kam greš? Kaj nas ta, ki je ustvaril nebesa in zemljo, ne more rešiti, če želi?

Jona: Lahko. Pokličite ga, telegrafirajte mu, pošljite SOS. On je milosten, če ga prosite. Verjemite.

Kapitan: Kaj pa ti?

Jona: Zame je to konec: ne morem nazaj. Uničil sem si življenje. (skoči v morje in izgine; morje se pomiri)

Kapitan: To ni mogoče! Njegov Bog je bil tukaj na palubi.

Mornar: Kako se imenuje ta Bog?

Kapitan: To je Bog Hebrejcev. Slišal sem že zanj. Popravimo ladjo in se vrnimo v Jafo.

Mornar: Jaz bom daroval temu Bogu.

Za razmišljanje

Zakaj je lažje izginiti ali "narediti konec" kakor soočiti se z izzivom in se boriti? Zakaj se človek tako težko obrne, ko se znajde na napačni poti?

Bog nam nekaj zaupa, tudi ko bežimo od njega. Prav takrat, ko je težko, ko nekdo od nas zahteva preveč, ko česa ne moremo rešiti, lahko ne moremo rešiti, lahko spoznamo Boga in se naučimo sprejeti izzive.

Tretje dejanje: nazaj na začetek

1. PRIPOVEDOVALEC

Gospod pa je določil veliko ribo, da je pogoltnila Jona, in Jona je ostal v ribjem trebuhu tri dni in tri noči. Jona je molil h GOSPODU, svojemu Bogu, iz ribjega trebuha. ... In Gospod je rekel ribi in izbljuvala je Jona na kopno.

(Jon 2,1.2.11)

V BOLNIŠNICI "PRI VELIKEM KITU"

Pripomočki: podloga ali nosila, povoj za glavo, infuzija in drugi medicinski pripomočki

Osebe: Jona, medicinska sestra, zdravnik

(Jona leži na nosilih. Sestra meri pulz. Zdravnik ga pregleduje, dvigne veke, preizkusi reflekse. S projektorja v ozadju se prikaže risba "Jona v notranjosti ribe".)

Sestra: Ali bo?

Zdravnik: Ne vem. Če se zbudi, bo to čudež. Pravzaprav bi moral biti mrtev.

Sestra: Tako močen človek. Zasluži si še eno priložnost.

Zdravnik: Če bi ga iz vode potegnili 3 minute pozneje, bi bil mrtev.

Sestra: Imel je angela čuvaja. (vznemirjeno) Poglejte, prihaja k zavesti. Premika veke.

Zdravnik: Nemogoče. Gospod Jona! Me slišite?

Jona: (se prebuja) Kje sem?

Zdravnik: V bolnišnici "Pri velikemu kitu". Jaz sem dr. Želodec, to pa sestra Žrelo. Kako se počutite?

Jona: Živ sem – slava Gospodu.

Zdravnik: (nelagodno) Res je, nisem veliko pripomogel.

Jona: Zdaj bom storil vse, Gospod. Vse, kar zahtevaš od mene.

Zdravnik: Nič vam ni treba početi, samo ozdravite.

Jona: V Ninive grem, ta grešni brlog.

Zdravnik: Kaj? Kam hočete? Nikoli nisem slišal za ta kraj. Je to kakšna rehabilitacijska klinika? Ali kaj nespodobnega?

Jona: Grem, Gospod, in pridigal bom, kjer me želiš, kar želiš in dokler želiš.

Zdravnik: (potipa bolnikovo čelo) Nima temperature.

Sestra: On moli. Kaj ne vidite, doktor? Moli.

Zdravnik: Krasno! Molitev ne more škodovati. Prav nasprotno, pomaga. (pouči sestro) Pomislite, po podatkih statistike takšni hitreje ozdravijo. Neverjetno!

Jona: (moli) "V svoji stiski sem klical h Gospodu in mi je odgovoril, iz trebuha podzemlja sem vpil, uslišal si moj glas. Vrgel si me v globino, v osrčje morij, in obdalo me je vodovje, vsi tvoji nalivi in tvoji valovi so me zagrnili. Rekel sem že: Odnos me je izpred tvojih oči, kako bom videl še kdaj tvoj sveti tempelj! Voda me je zajela do grla, vodovje me obdaja, trava mi ovija glavo. Do temeljev gora sem se pogreznil, zemlja je zaprla za menoj svoje zapahe za vselej. A potegnil si moje življenje iz jame, Gospod, moj Bog. Jaz pa ti bom ob glasovih hvalnice opravljal daritve, izpolnil bom, kar sem obljubil. Pri Gospodu je rešitev!" (Jon 2,3-7.10) (Jona še med molitvijo vstane, se obuje, objame zdravnika in sestro) Najlejša vama hvala. Moram na pot. Moram izpolniti nalogo. Na svidenje. (Jona odide, zdravnik in sestra se zmedeno gledata)

Za razmišljanje

Kako to, da nas slab pripetljaj tako vrže s tira in ohromi, hkrati pa reši in oživi?

Bog včasih dopusti, da naredimo napako. On ve, da nam razmišljanje lahko pomaga, da začnemo znova.

**Verjamem, da niti naše
napake in zablode niso
zaman in da Bog lahko
opravi s temi kot tudi z
našimi na videz dobrimi
dejanji.**

(Dietrich Bonhoeffer)

Četrto dejanje: Veličastno mesto

1. PRIPOVEDOVALEC:

Gospodova beseda se je drugič zgodila Jonu, rekoč: "Vstani, pojdi v Ninive, veliko mesto, in mu okliči oklic, ki ti ga govorim!" Jona je vstal in šel v Ninive po Gospodovi besedi. Ninive pa so bile veliko mesto pred Gospodom, tri dni hoda. Jona je začel hoditi po mestu, en dan hoda; klical je in pravil: "Še štirideset dni in Ninive bodo razdejane!"

(Jon 3,1-4)

2. PRIPOVEDOVALEC (OPIS RAZMER)

Ninive so bile najmočnejše glavno mesto tistega časa in antični Las Vegas. Ob izkopavanjih je prišlo na plano veliko o Ninivah: ogromni krilati levi s človeškim obrazom, umetelno izdelani kipi in reliefi, čudovite ulice, velike palače in knjižnica s 25.000 glinenimi ploščicami. Ninive so imele 120.000 prebivalcev, dvojno obzidje pa je imelo 15 vrat. Na sredi tega velemesta se je zdaj pomikal mali Hebrejec po imenu Jona, ki je verjetno znal asirsko. Meščanom je govoril, česar pravzaprav ni hotel govoriti.

V NINIVAH

Pripomočki:

CD z meščanskim hrupom, slike asirskih kipov, projicirane na zid, ali pa grobo skicirani obrisi velemesta)

Osebe:

Jona, trije smešno oblečeni mladeniči (Nasi, Herib in Kenas), nekaj mimoidočih

(Mladeniči hodijo po odru, poslušajo rock, kadijo, so prostaški. Odrasli hodijo mimo, pljuvajo po njih. Mladeniči mimoidočim grozijo.)

Nasi: Fantje, dajmo zmeščat katerega od teh bučmanov. Adrenalin rabim.

Herib: Tip, kako si dolgočasen. Jutri grem v vojsko; metalec kopja bom. Tam bom imel vsaj priliko metat v žive ljudi in razklat pravo lobanjo.

Kenas: Enako pa lahko kaj hitro postaneš mleto meso.

Herib: Pa kaj? Ni me strah. Če me spremljajo bogovi, se bom izvlekel.

Za razmišljanje

Ali je poved pravilna: Vse, kar se dogaja na svetu, se tiče nas, Božjih otrok? Kaj lahko naredimo, da ljudje našega časa priznajo Boga?

Ko želi Bog nekaj doseči, pošlje prave ljudi ob pravem času in ustvari prave razmere.

Nasi: Poslušajte našega pogana. Raje živim in to dobro!

Kenas: (pride Jona) Pogledj smešnega tujca. Dajmo ga prebutat. Zabavno bo.

Herib: Zdi se mi, da je Hebrejec. Oče pravi, da so takšni s svojim nebeškim Bogom velikokrat ponižali našo vojsko.

Kenas: Da, nekako drugačni so od drugih tujcev. Pokažimo mu, kdo vlada svetu.

Nasi: (Jona obstane in jih brez besed pogleda) Pogledj, sploh se ne boji. In čudno kožo ima; mogoče je kužen. (stopi nazaj) Hej, tujec, si kužen?

Jona: Sem.

Herib: (pokaže pest) Potem pa izgini, kuga!

Jona: Da, in tudi vas bom okužil. Okužil vas bom s sodbo Boga, ki je naredil nebesa in zemljo. Še 40 dni pa bodo Ninive propadle.

Nasi: (se reži) Ha ha. In jaz sem bog Ašur osebno in prerokujem, da bo vaša hebrejska kri natopila naše njive.

Jona: (pridiga) Nisem hotel priti k vam, pa sem skočil v morje, da mi ni treba gledati vaših hudobij. Ampak Bog, ki je naredil nebesa in zemljo in vse živali, je poslal ribo, ki me je pogoltnila; tri dni me je nosila v sebi in potem izpljunila na kopno. Ali vidite mojo kožo? Barva je od kisline ribjega želodca. Ampak moja duša je na novo rojena, neustrašna je in poslušna. Doživel sem Boga, tudi vi ga boste – čez 40 dni.

Nasi: (drugim) Kaj pa če ima prav? Adad, bog neviht, še nikoli ni naredil česa takega. Bog riba Ea pa samo strmi predse. Niti Ašur ni naredil morja, zemlje in nebes.

Kenas: Daj nehaj že natolcevati o bogovih, drugače boš okusil njihov bes. Hebrejski Bog je na božanskem nebu sam in neverjetno močen. Morali bi ga jemati resno.

Herib: Ali nisem rekel, da je hebrejski Bog podučil našo vojsko? Niti moj oče ni več prepričan, kateri Bog je najmočnejši. Nekaj je treba narediti ... samo še 40 dni imamo.

Jona: Pokažite mi, kje imam lahko pridigo. Odpeljite me do vodilnih tega mesta; do zastopnika, ministra, lastnika podjetij, medijev, tiskovnega središča in do mafije.

Kenas: (muzajoče) Da, to morajo slišati ti napihnjenci. Končno jim bo nekdo povedal, da so domišljavi bučmani. (Jonu) Daj jih, tujec!

Herib: Daj, Kenas, zbudi se. Ne gre za vladajoče, ampak za nas. Od brezdomcev do kraljev. Pred prepadom smo vsi enaki.

Nasi: Gremo; ne govorimo toliko. Odpeljimo pridigarja, ki napoveduje konec sveta, velikemu šefu. Me res zanima. To bo senzacija za Ninive.

Peto dejanje: pomembna lekcija

1. PRIPOVEDOVALEC

Bog je videl njihova dela, kako so se obrnili od svoje slabe poti; in Bog se je kesal hudega, o katerem je govoril, da jim ga bo naredil, in ga ni naredil. To se je Jonu zdelo hudo, zelo hudo in se je jezil. Molil je h Gospodu in rekel: "Oh, Gospod, mar ni bil to moj razlog, ko sem bil še v svoji deželi? Zato sem pohitel, da bi zbežal v Taršís; kajti vedel sem, da si milostljiv in usmiljen Bog, počasen v jezi in bogat v dobroti in se kesaj hudega. Zdaj torej, Gospod, vzemi, prosim, moje življenje od mene, ker je boljše zame, da umrem, kakor da živim.

(Jon 3, 10; 4, 1-3)

2. PRIPOVEDOVALEC (OPIS RAZMER)

Jona je pridigal kratko, kolikor se je dalo. Zdaj je iz varne razdalje hotel videti, kako bo pogorela hudobija sveta. Zanj je bilo vse v najboljšem redu – da v Ninivah ni dišalo po kesanju. Ljudje, ki so se postili, so s pepelnato sivimi obrazi kukali iz grobih vreč, mrmrali molitve in se vedli pobožno. Jona se je spraševal, zakaj je moral prav on pridigati Asircem. Še nikoli ni noben prerok dobil take naloge. Jona tega preprosto ni mogel razumeti. Navidezno je poslušal in se vrnil, ampak s srcem je bil vedno na begu. Jona je bil užaljen, ker je bil Bog milosten do poganov.

PRED MESTOM

Pripomočki: plišasti pes, velika veja z listi

Osebi: Jona, statist z vejo

(Jona sedi na tleh in pred očmi drži roko. Nekdo mu porine plišastega psa.)

Jona: Hej, kdo pa si? Lep pes. Od kod prihajaš? Iz Niniv? Naj vidim, če imaš ovratnico in obesek ali kaj podobnega. (preišče psa) Ničesar nimaš. Potrebuješ gospodarja, ki te bo varoval. Imenoval te bom Habakuk. Tako je ime mojemu kolegu. Ali veš, da bo tam spodaj kmalu gorelo? Si zato prišel k meni na hrib? Pameten si. Počakaj malo, naj ti stresem pepel s krzna. (čisti psa) Ha ha, Ninivljani so mislili, da se bodo rešili, če se malo posipajo s pepelom. Neee, ni tako preprosto. Bog ne dovoli, da se ga vrta okoli prsta – vsaj upam tako. Tebe, dragi moj Habakuk, tebe bom zaščitil. Dokler si ob meni, se ti ne bo nič zgodilo. (poboža psa in spet pogleda proti mestu) Povej, Habakuk, ali znaš še kaj drugega kot napovedovati katastrofe? Daj tačko! (s psom poskusi nekaj trikov) (pogleda na uro) Nemogoče. Čas je minil. Kje je sodba? Kje je ogenj? (vstane ves jezen) Sem vedel! Vedel sem! (vpije proti nebu) Gospod, ne moreš sprejeti njihovega spreobrnenja. ... Ti ljudje so zveri in bodo vedno Izraelovi sovražniki. Gospod, ne bodi tako milosten. To je pokvarjen svet; tega ne prenesem. (spet sede) Habakuk, kaj naj naredim? Dovolj imam vsega. Naj grem domov? Kakšno korist ima od te poti moje ljudstvo? Nikakršne! Zgrešil sem, četudi nisem zgrešil. Ampak takšen je Bog. (vpije proti nebu) Ti si najbolj nerazumljiv Bog, kar jih poznam. (leže na tla) Samo spati si želim. (eden od igralcev pride bližje z veliko vejo in maha, da bi osvežil Jona) O, kako prija. Pridi k meni, Habakuk. Kako dobro, da sem te našel. (Jona stisne psa in leže; ob branju svetopisemskega besedila ne mahata z vejo; zeleno vejo demonstrativno zlomiti in vreči na tla, čez Jona pa razprostrti temno odejo).

1. PRIPOVEDOVALEC

AGospod Bog pa je določil kloščevca, ki je zrasel nad Jona, da bi mu bil za senco nad glavo in da bi ga iztrgal iz njegove žalosti. Jona se je kloščevca zelo razveselil. Bog pa je določil črva, ko je naslednjega dne vstala zarja, in ta je pičil kloščevca, da je usahnil. Ko je nato vzšlo sonce, je Bog določil žgoč vzhodni veter in sonce je pikalo Jonovo glavo, da je medlel. Želel je svoji duši smrt in rekel: "Bolje je zame, da umrem, kakor da živim."

Gospod pa je rekel Jonu: "Je mar prav, da se jeziš zaradi kloščevca?" Rekel je: "Prav je, da se jezim do smrti." Gospod pa je rekel: "Ti žaluješ zaradi kloščevca, ki se nisi trudil zanj in ga nisi gojil, v eni noči je nastal in v eni noči je izginil. Jaz pa naj bi ne žaloval zaradi Niniv, velikega mesta, v katerem je več kot sto dvajset tisoč ljudi, ki ne znajo razlikovati med svojo desnico in svojo levico, in toliko živine?"

(Jon 4,6-11)

Bog ljubi vse ljudi. Nihče na svetu se k njemu ne zateče zaman. Bog želi, da to dojamemo.

POVZETEK

Po poročilu o Jonu je Bog svojemu ljudstvu hotel reči, kar je Jona počasi sprejemal – da Bog ljubi ves svet in želi rešiti vsa bitja. Jona nam je zelo podoben:

- Jona prezirljivo gleda ljudi, ki mu moralno niso dorasli.
- Jona beži, ko mu Božja naloga ne ustreza in nasprotuje njegovim prepričanjem.
- Jona je presenečen, ko ga Bog reši, ne paše pa mu, ko Bog pomaga drugim.
- Jona težko razume, da je treba ljubiti tudi drugače misleče.

Jona: (vstane in reče) Da, z vso pravico sem na smrt jezen. (in ostane s psom v naročju) (petje pesmi Bog je ljubezen)

Jona: (poslušá pesem in odide)

Za razmišljanje

Ali Bog ljubi "dobre" ljudi bolj od "hudobnih"?

Jonov sindrom se glasi: težave imajo drugi (tisti zunaj). Ali obstaja takšno stališče tudi pri kristjanih?

Zakaj je v Svetem pismu poročilo o Jonu?

Na sredini poročila o Jonu je vprašanje o tem, ali sta Božja ljubezen in milost namenjeni samo njegovim otrokom ali tudi brezbožnim. Poved, s katero se konča knjiga o Jonu, nam da jasen odgovor, četudi Jonu ni bil všeč. Vsak judovski bralec je lahko sočustvoval z njim. Asirci so bili krvoželjni tirani, ki so svoje kraljestvo razširili od leta 1000 do 600 pred našim štetjem v svetovno kraljestvo v obliki polmeseca. Na zemljevidu si oglej, kako je Bog poslal Jona v središče

svetovne velesile. Dve leti sta izjemnega pomena za poročilo o Jonu. Prvo je 722 pr. Kr. 40 let po Jonovi pridigi so Asirci odpeljali Izraelce v ujetništvo. Kljub mnogim prerokom se Božje ljudstvo ni hotelo spreobrniti. Zahvaljujoč delovanju enega samega preroka pa so se brezbožni pogani spreobrnil v samo nekaj dneh. To je bilo sramotno dejstvo za vse prihodnje Jude. Drugo pomembno leto je bilo 612 pr. Kr. Približno 150 let po Jonu so bile Ninive vseeno

uničene, saj so po spreobrnjenju sledili še večji zločini. Tokrat je prerok Nahum napovedal sodbo z besedami: "Glej, proti tebi sem, govori GOSPOD nad vojskami." (Nah 2,14) Knjigo o Jonu so brali na judovskem bogoslužju na veliki dan sprave. Še danes Jude spominja na moč spreobrnitve, molitve in posta. Knjiga o Jonu kaže tudi, da z napovedovanjem sodb Bog vedno želi doseči spreobrnitev.

CERTIFIKAT

ZA BOŽJE LJUDSTVO

Amos 3,2; 4,12b

Certifikat za Božje ljudstvo: Pravično ravnanje

Proti lažni varnosti

Začelo se je v 19. stoletju s parnim kotlom, ki ga je razneslo in je poškodoval ljudi. Takrat so osnovali agencijo za certifikate. Od takrat dalje neodvisni izvedenci preverjajo, ali se spoštujejo varnostni predpisi za avtomobile, dvigala, medicinske aparate, elektrarne, mostove in drugo.

Kaj misliš, čemu potrebujemo tehnično

kontrola?

In drugi primer: Kdaj si bil nazadnje pri zobozdravniku? Neprijetna tema, mar ne? Čemu se sploh odpraviti na takšen pregled, če te nič ne boli? In s tem pridemo do osnovne težave:

Ljudje lahko pridejo do nekega sklepa in se z njim zazibljejo v lažno varnost.

Tako govori Gospod, tvoj odkupitelj, Sveti Izraelov: Jaz sem Gospod, tvoj Bog, ki te učim, kar ti koristi, ki te vodim po poti, po kateri moraš hoditi.

(Iz 48,17)

“Samo vas sem poznal izmed vseh rodbin na zemlji, zato bom na vas kaznoval vse vaše krivde. ... Zato ti hočem tako storiti, o Izrael; in ker ti hočem tako storiti, se pripravi na srečanje s svojim Bogom, o Izrael! (Am 3,2; 4,12)

Niti Božje ljudstvo se ni moglo ogniti preverjanju. Bog je Izraelce ocenil glede na njihova dejanja; kako vidna je vera v njihovem vsakodnevnem življenju? Kako se obnašajo do potrebnih? Ali pravično rešujejo spore? So močni milostni do šibkih? Kako delijo bogastvo in moč? Preroki so morali ljudstvu sporočiti rezultat. Bili so zaupniki velikega preiskovalnega sodišča v nebesih. Govorili so resnico, ki je bila velikokrat tudi opozorilo.

Pri avtomobilu je treba spoštovati standarde, da bi

zmanjšali možnost nesreč zaradi tehnične neprimernosti; ne smejo na primer odpovedati zavore. V kakšni nevarnosti se znajde Božje ljudstvo, če ne spoštuje Božjih meril? Naštej tri možne nevarnosti za ljudi, če živijo izredno nepravilno.

1. _____

2. _____

3. _____

Gradbenik vpraša zidarja s platneno kapo: “Zakaj pa nimate čelade?”

“Vrgel sem jo skupaj s kapo iz 13. nadstropja. Čelada se je zlomila, kapa pa ne.”

Skrito mora na plan

Gorje njim, ki hudemu pravijo dobro, dobremu pa húdo, ki temo delajo za luč, luč pa za temo, ki grenko delajo za sladko, sladko pa za grenko. Gorje njim, ki so modri v lastnih očeh, ki imajo sebe za razumne. (Iz 5,20.21)

Kajti to je uporno ljudstvo, lažnivi sinovi, sinovi, ki ne marajo poslušati Gospodove postave. Vidcem pravijo: "Ne imejte videnj!" in prerokom: "Ne prerokujte nam odkrito! Govorite nam to, kar ugaja, prerokujte nam prevare. Zavijte s poti, krenite s steze, spravite izpred nas Svetega Izraelovega!" (Iz 30,9-11)

Pridejo dnevi obiskanja, pridejo dnevi povračila, Izrael naj to spozna! Prerok je bedak, mož duha je zmeden, zaradi tvoje velike krivde in tvojega velikega nasprotovanja. (Oz 9,7)

V 8. stoletju pred Kristusom (približno 770–722) je Bog poklical 4 preroke, da opozorijo njegovo ljudstvo. Preroki so bili Amos, Ozeja, Izaija in Miha. V državi je prišlo do nevarnih pojavov. Izpostavljene so bile tri težave: 1) klanjanje malikom; 2) hinavsko bogoslužje; 3) nepravilnost v družbi. Vsa tri področja so bila povezana in so se prepletala.

Koliko je bila krivica v družbi v Izraelu povezana s klanjanjem malikom in lažnim bogoslužjem? Dopolni povedi.

Rešitev na naslednji strani.

Klanjanje malikom je spodbudilo krivičnost družbe, ker _____

Kruto bogoslužje je bilo vzrok krivične družbe, ker _____

Krivična družba je spremenila bogoslužje, ker _____

Krivična družba je spodbujala klanjanje malikom, ker _____

Svaril nimamo radi. Še posebej, če mislimo, da je vse v redu. Tako je ravnala večina prebivalcev Izraela in Jude. Obe deželi sta v času vladanja kraljev uživali samostojnost. Seveda so bile vojne s kralji mest-držav in sosednjimi ljudstvi, ampak boj za položaj je bilo vsakodnevno normalno dogajanje. V samem Izraelu sta se razvila razred bogatih in srednjih. Bogati so še bolj bogateli, gradili čudovite poletne in zimske hiše ter množili svoje imetje in njive. Revni kmetje in najemniki so ječali zaradi davkov, dajatev in obresti. Ljudstvo se je delilo na "imetnike" in

"najemnike". Na kratko: vladal je denar.

Ali tudi danes vlada denar? Zakaj je to nepravilno? Dopolni poved.

Ko vlada denar, se _____

Obstajata dve vrsti ljudi: pravični in nepravilni. Delitev izvajajo pravični.

Krivičnost sredi Božjega ljudstva

Bog vidi za masko in prepozna nepravilnosti veliko pred nami. Zahvaljujoč spisom prerokov lahko danes beremo, kako so začeli gniti državni ustroj in družba. Danes vemo, kaj je bilo temu krivo.

**Za opise poišči
ustrezne nazive,
ki označujejo
pomankljivost.**

Primer: Temu, ki nima skoraj nič, vzamejo še zadnje; ne dajo šibkim tega, do česar so upravičeni. (Am 2,7)
– **izkoriščanje**

Sodniki ... za denar so osvobodili krivega in obsodili nedolžnega. (Iz 5,23)

Revni ne morejo doseči pravice na sodišču. (Am 5,12) –

Gradijo hišo za hišo, dokler ne dobijo celotnega zemljišča. (Iz 5,8) –

Nasilno vzamejo družinam hišo in imetje. (Mih 2,2) –

Od jutra se opijajo in ne razmišljajo o Bogu. (Iz 5.11.12) –

Ljudi silijo, da kršijo postavo in pijejo vino. Prepovedujejo prerokom, da bi prenesli svoje sporočilo. (Am 2,12)

Korenine vsega zla so bile v družbenih odnosih. Izraelci, ki so bili pravzaprav bratje in sestre in so poznali zapoved o ljubezni do bližnjega, so goljufali in zlorabljali svoje someščane. Kralji so ropali ljudstvo, uradniki zlorabljali svoje pravice, pohlepni povzpetneži kradli revnim temelj njihovega obstoja.

V takšnih razmerah v družbi se je razvila kritična masa. Agresija, zločin, sovraštvo in nezaupanje zastrupljajo življenje ljudi. Ko bogati goljufa, zakaj ne bi tega počel še revni? Takrat se je ubijalo, da so ljudje prišli do denarja. (Mih 3,10; Nah 3,3; Am 8,3) Preroki pa so napovedovali Božje posredovanje, saj je krivičnost smrtno nevarna. Bog se je moral vmešati, kakor tudi strokovnjak za tehnični pregled zapre neprimeren most za promet ali umakne iz prometa avto, ki ogroža življenje.

**Ker je ljudstvo izgubilo
spoštovanje do Boga, so
izgubili tudi spoštovanje
do človeškega
dostojanstva.**

**Kajti jaz, Gospod,
ljubim pravico in
sovražim krivičen rop.**

(Iz 61,8)

*Rešitve so ponedeljka:
Izraelci so podcenjevali ljudi. Boga niso več
jemali resno. Izraelci so razmišljali in živeli v
kategorijah bogatih in revnih. Potrebvali so
opravičenje za svoj slab način življenja.*

Pravičnost v človeškem soživljenju

Si že doživel krivico? Kaj je bilo najhuje?

- Občutek nemoči.
- Občutek ne vrednosti.
- Občutek, da te ne razumejo.
- Ne veš, kam bi z jezo.
- Imel si opravka s prostaki.
- Krivica te je presenetila.
- Nisi videl izhoda.
- Ves čas podoživljavaš, kar se je zgodilo.
- Ker si sam.
- Ker zato preziraš samega sebe.
- Ker si razočaran nad ljudmi.

Nekdo te porine v blato, spet drugi ti prereže gume na kolesu, lažna prijateljica ti ukrade zamisel za novinarski šolski natečaj, tretji podkupi druge, da te zvbijo v past, v kateri se osramotiš, kdor ima moč, te izsiljuje, da lažeš zanj. Takšne krivice lahko naše življenje spremenijo v pekel, ker nas prizadenejo, nam odvzamejo dostojanstvo in nas ponižajo. Seveda je naravno, da bi jim radi povrnili. Po tem vidimo, da lahko ljudje živimo v miru, samo če vlada pravičnost. Kaj pa je pravično? Če imajo vsi enako? Ali če v enakih razmerah prvi, najpametnejši in močni dobijo več? Med ljudmi ni preprosto vzpostaviti pravice, saj se naše življenje zelo razlikuje.

Katero načelo po tvoje zagotavlja pošteno ravnanje?

- Zlato pravilo (Mt 7,12):** Kar želiš, da ti store drugi, naredi ti njim.
- Kategorični imperativ (Kant):** Tvoje ravnanje naj vedno izvira iz načela, da lahko velja kot splošni zakon.
- Načelo poštenega ravnanja:** Ravnaj tako, da z vsemi, ki se jih to tiče, skupaj prenašaš prednosti in pomanjkljivosti.
- Načelo odgovornosti:** Posledice tvojega ravnanja ne smejo pripeljati v nevarnost, škoditi ali uničiti bližnjih in okolice.
- Načelo tolerance:** Spremljaj dojemanje in potrebe svojih bližnjih, spoštuje njihov način življenja tudi takrat, ko se razlikuje od tvojega.

V Izraelu je veljalo "pojej ali pa boš požrt" načelo. Ali je bil človek žrtev ali pa storilec. Ali si živel na račun revnih ali pa si sam postal reven. To je umazana igra, ki še danes prinaša veliko zla. Lahko jo prekinemo samo, če je človek noče več igrati, zato pa potrebuje pogum in sočutje. Bog želi, da tako ravnamo. Božji otroci se morajo zavzeti za šibke ter storilce poklicati na odgovornost. Pri tem nas ne bo pustil samih.

Vprašanje pravičnosti je eno od osnovnih vprašanj človeškega sobivanja.

Tako govori Gospod: Delajte prav in pravično! Rešujte oropane iz rok izkoriščevalca!

(Jer 22,3)

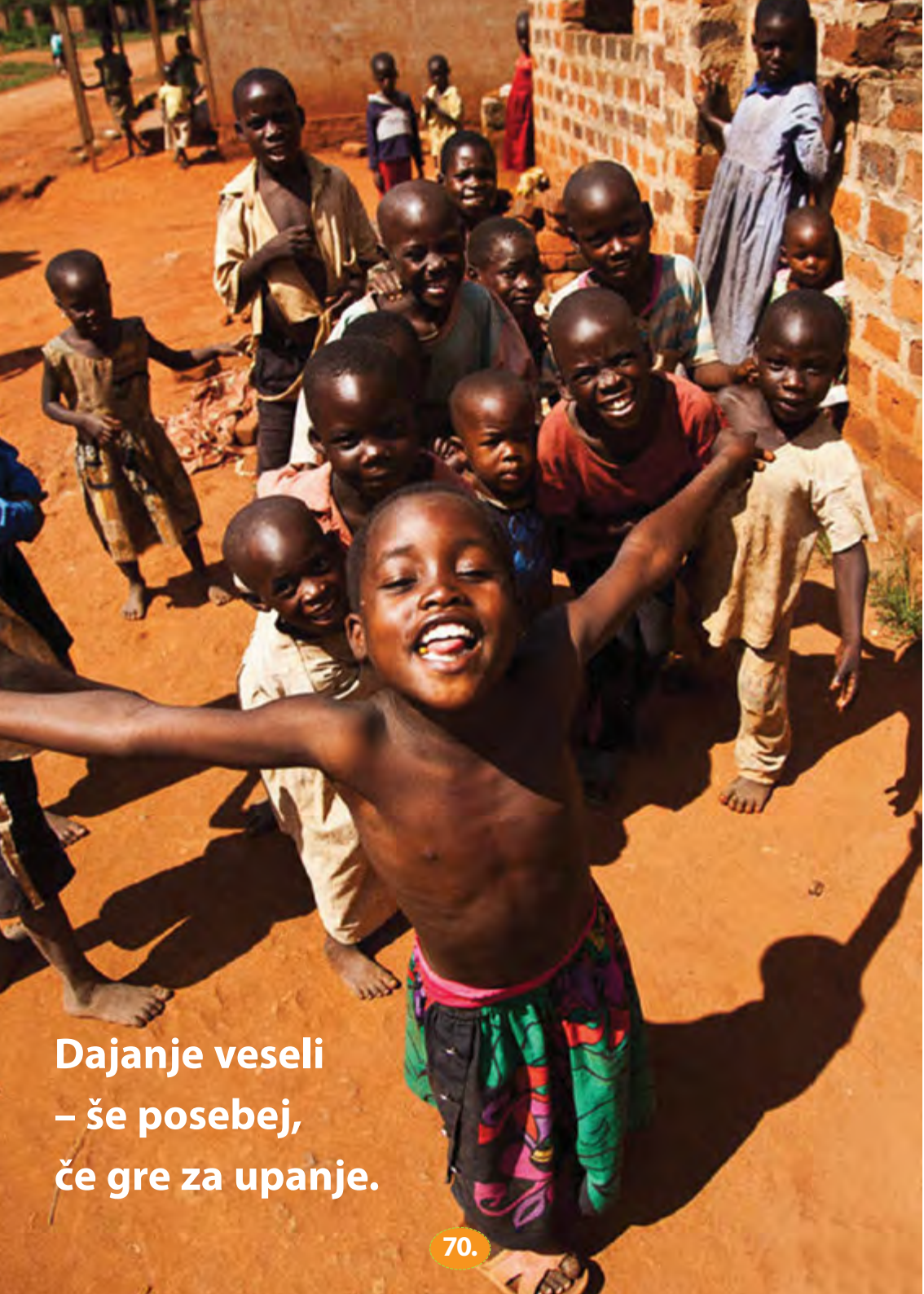
Amos, prerok, ki se zoperstavi krivici

O bdelovalca zemlje Amosa je Bog poklical za preroka v njegovem domačem mestu Tekoi v Judeji. V Samariji, prestolnici severnega kraljestva Izraela, naj bi objavil Božje sporočilo in še posebej opozoril na krivico, ki je vladala med Božjim ljudstvom. Bog mu je pokazal nekaj prizorov. Med drugim je dobil videnje o merilni vrvi. V resnici spominja na tehnični pregled: človek, pri tem se misli na Boga, stoji na zidu in z nihalom pregleduje stabilnost in kakovost. Zid je Izrael. Nihalo je dolga vrv s svinčeno utežjo, ki visi na

vrvi. V Iz 28,17 Bog pojasnjuje to sredstvo za merjenje: "Naredil bom pravico za merilno vrvico in pravičnost za grezilo. Toča bo potolkla zavetje laži in skrivališče bo poplavila voda." V neki drugi prisposobi Bog skoraj na satiričen način pojasni, kaj je gnilega v njegovem ljudstvu. Amosu je pokazal polno košaro sadja. Ker takrat ni bilo čokolade, so na slavnih uživali sladko sadje, košarica pa je bila pravzaprav simbol užitka. Potem pa Bog reče, da je Izrael tako zrel kakor sadje v košarici – ki ni več za uživanje, ampak za sodbo.

Positivno se je spremenilo v negativno. Enako se bodo vesele pesmi spremenile v žalostinke, praznovanja v objokovanja. Božji opomini Izraelcem niso bili všeč. Ko je Amos v Samariji objavil Božje sporočilo, ga je duhovnik Amasija, Božji človek, pregnal iz dežele.

**Dajanje veseli
– še posebej,
če gre za upanje.**

Pravičnost temelji na človekovem dostojanstvu

Izraelci se niso več obračali k Bogu, ampak so ustvarili lastno lažno logiko:

Domisli se napisa na majici (spredaj ali zadaj), ki bo na domiseln način pojasnil tri življenjska pravila po svetopisemskem besedilu.

1. Uspešni in bogati so blagoslovljeni in izbrani.
2. Zgube in revni niso vredni nič in so za to sami krivi.
3. Uspešni morajo vladati neuspešnim.

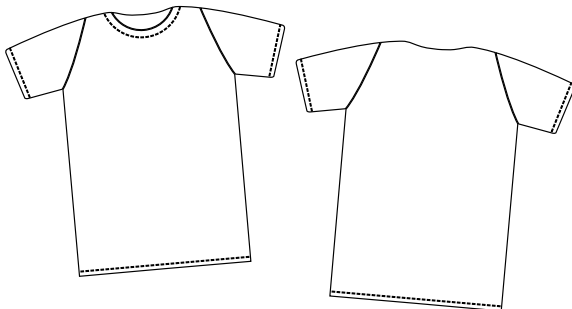
Niso morda tudi med nami ljudje, ki nenehno dobivajo brce, in drugi, ki menijo, da je to povsem v redu?

Na ljudi, ki se ne branijo in so vedno žrtve, se odzivamo na dva načina:

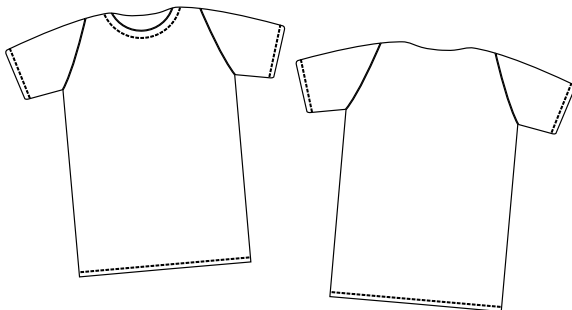
1. Niso nam všeč. V nas izzovejo odpor.
2. Smilijo se nam, hkrati pa se bojimo, da se bo z nami kdaj zgodilo enako.

Tako prezir kot strah še krepita težavo krivice. Kaj lahko naredimo? Ali nam Bog kaj svetuje?

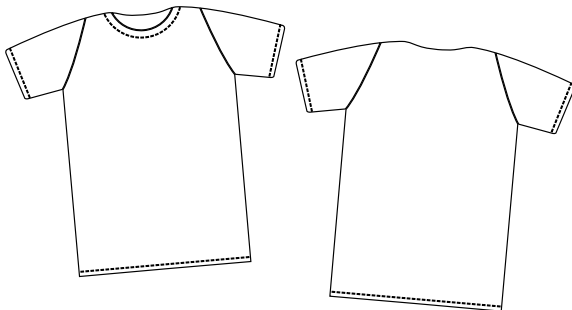
DELATI, KAR JE PRAV

LJUBITI USMILJENJE

PONIŽNO HODITI Z BOGOM

Oznanil ti je, o človek, kaj je dobro, kaj Gospod hoče od tebe: nič drugega, kakor da ravnaš pravično, da ljubiš dobrohotnost in ponižno hodiš s svojim Bogom.

(Mih 6,8)

Brez pravice ni miru

Zares, blizu je njegova rešitev tistim, ki se ga bojijo, da bo slava prebivala v naši deželi. Dobrota in zvestoba se bosta srečali, pravičnost in mir se bosta poljubila.

(Ps 85,10.11)

Preidimo k stvari:

BOŽJA PRAVIČNOST V SVETEM PISMU

Pravičnost je eden najpomembnejših in najpogostejših pojmov v Svetem pismu. Božja pravičnost ne pomeni zakonske strogosti. Bog je pravičen, ker je z ljudmi sklenil Zavezo, ki jo spoštuje. Bog je pravičen, ker je zvest in usmiljen. Bog je pravičen, ker ščiti šibke in tiste brez pravic ter jim pomaga. Bog je pravičen, ker ima v rokah vajeti sile, ki si želijo prilastiti ljudi. Ljudje pa smo pravični, ker zaupamo v tega Boga. Izraelski narod bi moral živeti tako, da bi mu sledili še drugi narodi po svetu. (Iz 26,9) V Novi zavezi se s pravičnostjo vedno misli na dober odnos med človekom in Bogom, ne pa na popolnost. Smisel zapovedi je pravičnost, usmiljenje in vera. (Mt 23,23)

Pravičnost in mir sta temelj človeškega sobivanja. To je danes aktualna tema. Povezana je s prihodnostjo prebivalcev vsega sveta. Že zdavnaj smo dojeli, da izkoriščanje ljudi in okolščin vodi v pogubo. Ljudje na eni strani zemeljske poloble lahko uživajo v življenju samo, če na drugi

Pridi, da si deliva.

Pridi, bova delila hrano, moj brat.
Sadje in vino in mleko na mizi, zame.
Pest riža, samo ena pest (če imaš srečo) zate.
Pridi, bova delila bolečino, moj brat.
Bolečino zate, tableto zame.
Bakterije zate, injekcije zame.
Res je, zgodaj umiraš, ampak jaz živim dolgo.
Dobro, malo prenosno ambulanto (za sto tisoč ljudi) zate.

Pridi, bova delila svet, moj brat.
Vaša zemlja za nas, moja zame.
Ostanki zate, najboljše zame.
Šole, mostovi, ulice, nafta, knjižnice zame.
Najtemačnejši kotiček, resnično lep kotiček (ko boš invalid) zate.
Pridi, bova delila vojno, moj brat.

strani poloble prav tako živijo človeka dostojno življenje. Danes pa lahko dobro živimo, samo če prihodnjim rodovom – torej svojim otrokom – ne uničimo osnove za življenje.

Mir zame, bombe zate.
Trgovina zame, nasilje zate.
Hromi, sirote, pregnanci zate.
Malo nemirne vesti, samo zbadanje (ne prepegosto) zame.

Pridi, bova delila blaginjo, moj brat.
Zlato zame, smeti zate.
Kristus zame, hudič naj odnese tebe.
Igre na srečo, veliko mamil, denar, ki ga izgubiš in zaigraš, zame.
In malo blaginje, nekaj blaginje (če prideš do nje) zate.

(Po J. E. Stringefellow)

Vir: AUS. ARBEITSBUCH RELIGION. AUGUST BAGEL VERLAG. DÜSSELDORF 1974, str. 70

Katero protislovje
vidiš na tej sličici?

Mišliš, da lahko ta človek
mirno in zadovoljno spi?

Predstavlja si, da mu Bog
pošlje SMS z nasvetom, da
bi se "boljše" počutil. Kako
bi se glasilo sporočilo?

Kaj misliš, bi
prerok Amos ali
Miha danes na

tržnici tvojega mesta
govorila o krivici, ki vlada v
družbi? Na spodnje črte
napiši kakšno poved iz
njunega govora.

Koliko je ura, če
zdaj bije trinajst?
Skrajni čas za
popravilo!

POVZETEK

Preroki Amos, Miha, Ozeja in Izaija so v 8. stoletju pred Kristusom napovedovali rešanje njegovega ljudstva in prihajajočo sodbo. Pri tem je šlo predvsem za krivičnost v družbi. Bog ni več mogel gledati, kaj se dogaja z njegovim ljudstvom: prevare, bogatenje na račun revnih, laži, podkupovanje in krivične sodbe, pa celo umori, da bi se znebili ljudi, ki so bili na poti karieri. To so bili simptomi nevarnega duhovnega propada ljudi, ki so se imenovali Božje ljudstvo. Kot zaprejo most, ki ni več zanesljiv, in kot se iz prometa umakne avto, ki je nevaren za življenje, tako je moral Bog svojemu ljudstvu objaviti, da tako ne gre več naprej. Danes vemo, da se morajo Božji otroci predvsem potegovati za pravično družbo, saj ima vsak pravico do kakovostnega življenja, ker smo vsi Božja stvarstva.

Naše bogoslužje

Preroki so v času Izraela kritizirali in opominjali; ljudstvu so kazali, kje grešijo. Pojasnjevali so, kaj je šlo narobe v odnosu med Bogom in Izraelom. Ljudstvo so se trudili vrniti Bogu. Mi nimamo preroka kakor Izraelci, vendar je tudi danes enako pomembno, da razmišljamo kritično, da zastavljamo vprašanja in se premaknemo, ko gre za odnos do Boga. Ta teden bomo predelovali pomembno temo o bogoslužju. Kaj pravi o njem Bog? Kaj misliš o njem ti? Kaj lahko doživiš na bogoslužju?

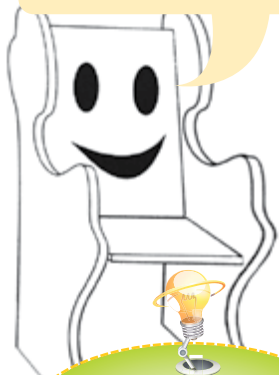
Kaj misliš ti?

Pridobivaj si modrost,
pridobivaj si
razumnost.

(Prig 4,5)

Če dovoliš, bi se predstavil: ime mi je Cerkvini Stol. Smešno ime, porečeš. Pa ne samo, da mi je tako ime, to tudi sem. Pred 60 leti so me naredili iz drevesa, kupili so me dobri kristjani in me postavili v povsem novo adventistično cerkev. Bila je nova kakor jaz. Minilo je veliko časa in nisem več nov, marveč star in opraskan, kmalu bom odslužil svoje. A kaj vse bi lahko povedal! Potreboval bi vso knjigo. Toliko jih je sedelo na meni, toliko tega sem slišal in toliko vsega se je med leti spremenilo. Ta teden vam bom pripovedoval o svojem življenju. Mogoče vam bo to pomagalo, da dobro premislite o svojem odnosu do cerkve in bogoslužja in mogoče boste to dvoje bolje razumeli. Dragi najstnik/najstnica, preden začnem, odgovori na nekaj vprašanj. Pri tem lahko razmisliš o temi tega tedna in pretipaš svoje trenutno mnenje in razmere. Odgovarjaj iskreno in dobro razmisli o vsaki trditvi.

Spremeniš lahko samo to, kar delaš zavestno.

VPRAŠALNIK O BOGOSLUŽJU (PODČRTAJ USTREZNE TRDITVE):

V cerkev hodim:

Vedno, skoraj vedno, redko, skoraj nikoli

V cerkev hodim:

Zelo rad, rad, tako-tako, nerad

Raje bi ostal/a doma:

Vedno, skoraj vedno, redko, skoraj nikoli

V cerkev hodim iz navade:

Vedno, skoraj vedno, redko, skoraj nikoli

Rad imam sestanke mladih:

Zelo, še kar, tako-tako, ne maram

Rad imam čas pridige:

Zelo, še kar, tako-tako, ne maram

Veliko tega je staromodno:

Vedno, skoraj vedno, redko, skoraj nikoli

Ljudi v cerkvi imam rad:

Zelo, še kar, tako-tako, ne maram

Rad bi kaj spremenil:

Vedno, skoraj vedno, redko, skoraj nikoli

V cerkvi mi je prijetno:

Vedno, skoraj vedno, redko, skoraj nikoli

Rad imam glasbo v cerkvi:

Vedno, skoraj vedno, redko, skoraj nikoli

Ko ne grem v cerkev, mi nekaj manjka:

Vedno, skoraj vedno, redko, skoraj nikoli

Rad povabim tudi prijatelje:

Zelo, še kar, tako-tako, ne maram

Na bogoslužju čutim Božjo navzočnost:

Vedno, skoraj vedno, redko, skoraj nikoli

Vem, zakaj hodim v cerkev:

Vedno, skoraj vedno, redko, skoraj nikoli

Navdušen/navdušena

Ko ti jaz, cerkveni stol, pripovedujem dogodke iz svojega življenja, bo najboljša, da začnem z najlepšimi. Spominim se na primer nekega mladeniča, ki je bil prepričan, da sem njegova lastnina, saj je vedno sedel samo na meni, ko sem ga spoznal. Bogoslužje je bilo zanj izredno pomembno. V cerkvi je hotel slaviti Boga, se z njim sestajati in v molitvi pogovarjati. Zelel se je družiti s svojimi. Ves teden se je veselil sobote in bogoslužja. Med tednom je bil zahvaljujoč temu, kar je doživel v cerkvi, poln energije. Zanj je bilo bogoslužje vrhunec tedna, pravi praznik. Vsako soboto je pripeljal prijatelje. Čez čas sem spoznal mnoge – mlade in stare, resnično navdušene vernike, ki so dobro vedeli, čemu prihajajo k bogoslužju.

Bili so stanovitni v nauku apostolov in v občestvu, v lomljenju kruha in v molitvah. Vse pa je v duši navdajal strah, zakaj po apostolih se je dogajalo veliko čudežev in znamenj ... Hvalili so Boga in vsi ljudje so jih imeli radi.

(Dej 2,42.43.47)

Kako se počutiš, ko te kaj navdihuje, ko za nekaj goriš z vsem srcem? Navedi vsaj 4 lastnosti:

Ko prebereš svetopisemsko besedilo in zgodbo cerkvenega stola, boš videl, zakaj mnogim srce gori od navdušenja, ko pridejo na bogoslužje. (Izpolni praznine z besedami cerkvenega stola.)

Na bogoslužju so se p_____, saj so se tu lahko s_____ z Bogom in imeli z njim pristen _____. Želeli so h_____ Boga in m_____. Bog ti za to nudi čas. S pridigo in pogovorom se želijo u_____ od Boga. Poleg tega se veselo s_____ z drugimi ljudi in vabijo pri_____, da tudi oni poslušajo o Bogu. Na bogoslužju prejmejo m____ za vsakodnevno življenje. Bogoslužje je resnična s_____ st_____.

Bog se na bogoslužju shaja s svojimi otroki ter jim daje moč, radost in navdušenje.

So pa tudi takšni, ki ...

Žal pa to ni edina izkušnja z obiskovalci bogoslužij. Kmalu sem opazil, da obstajajo tudi drugačni. Dobro se spominim ženske, ki je vsakič nekaj kritizirala. (Da ti ob tem postane slabo; žal je vedno sedela na meni.) Ljudje so bili neprijazni, pridiga predolga, otroci preglasni, glasba nemogoča, stoli (tudi jaz) pretrdi, petje preglasno, cvetje pregrdo ... Žal ni bila edina takšna. Opazil sem, da je "godrnjavcev" kar veliko. Seveda so imeli kdaj tudi prav, ampak ko so bili tukaj, sem se vedno počutil neprijetno. S svojim ravnanjem so sebi in drugim obiskovalcem bogoslužja uničili razpoloženje, jih prizadeli ali pa jim onemogočili srečanje z Bogom. Bogoslužje je bilo tedaj žalostno; ni bilo več govora o svetem času.

Kdor v cerkvi samo kritizira, škodi sebi in drugim.

Ali veš, po čem se pozitivna kritika razlikuje od negativne? To odkriješ, če besede pravilno razvrstiš:

17 tistega
 2 kritika
 4 negativna
 5 bo
 9 je
 10 odpraz
 6 na
 7 BIT
 12 IZRAZI SI
 14 KAJ
 13 pokazala
 3 sprememba
 16 v
 8 pomanjkljivosti
 11 in
 1 POZITIVNA
 15 SRCU
 18 krtika.

Tudi v tvoji cerkvi so pri bogoslužju reči, ki motijo tebe in druge. Kako lahko svojo kritiko izraziš, da bo pozitivna in koristna?

Namesto da rečeš: "Glasba je vedno zgrešena," lahko rečeš

Namesto da bi rekel: "Pridige so vedno dolgočasne," lahko rečeš:

Namesto da rečeš: "Vsi so neprijazni," bi lahko sam

Namesto da rečeš: "Pri bogoslužju je vedno dolgočasno," bi lahko sam ali s prijatelji

Ti pade še kaj na pamet?

Bodimo konkretni!
Poglej odgovore
na vprašanja od
nedelje. Bi kakšno od svojih
negativnih stališč (če so)
lahko spremenil v
konstruktivno kritiko
(pozitivno, ki spremeni)?

Da, recimo

Ne, ker

**Ljudje, ki si
resnično želijo kaj
spremeniti, preidejo od
besed in kritike k
dejanjem.**

**Zdravje jezika je drevo
življenja, napaka v
njem je rana v duhu.**

(Prg 15,4)

**Hudobni naklepi so
Gospodu gnusoba,
dobrotne besede pa so mu
všeč.**

Prg 15,26 EKU

**Bog ti bo
pomagal, da
razmišljaš
pozitivno in
spodbudno.**

Različen odnos do žensk in moških pri bogoslužju in v cerkvi?

Vsako svetopisemsko berilo spada v določeno zgodovinsko obdobje – tako Pavel pravi, da naj bi ženska v cerkvi molčala. To je zahteval položaj ženske v takratni družbi; vse drugo bi bilo nepristojno in nemoralno. Pri Judih so v prostor za bogoslužje lahko vstopili samo moški. Ženske so bile v ločenih prostorih. Pri antičnih ljudstvih je bila ženska manj vredna od moškega. Vredna je bila samo njegova beseda. To dojemanje je prevzeto od Judov. Ampak ali je to bilo po Božji volji? Obstajajo dobri razlogi, da o tem dvomimo. Sam Jezus je zelo

cenil ženske in se je zanje zavzemal. Pavel pa je bil – glede na judovsko tradicijo – celo napreden, saj je ženskam dopustil, da pridejo k bogoslužju. Zato so imele ženske v prvih krščanskih cerkvah pomembne izkušnje v razvijanju samospoštovanja. Pavlu niso bile sicer pogodu daljnosežne spremembe, ki bi cerkev prikazale v slabi luči. Žal se še danes v mnogih državah ženske ceni manj kot moške. Cerkev, ki zastopa pravičnost, bi se morala zavzemati za enakost med spoloma, še posebej glede bogoslužja.

Včasih se zgodi, da tradicionalna stališča sprejmemo kot Božjo voljo in se zato od njih ne odstopi.

Ali se spomniš primerov iz svoje cerkve, ki potrjujejo zgoraj napisano?

Kaj lahko narediš, če v tvoji cerkvi mislijo, da so določeni postopki, nastop ali glasba zgrešeni, samo zato ker so novi?

Lahko bi

Ne morem nič, ker

Nasvet: O tej težavi se pogovori s starši!

Gospod, zahvaljujem se ti za različne okuse in stališča. Želiš, da smo različni. Zato nam pomagaš, da se približamo bližnjemu in ga poskušamo razumeti. Vsekakor želiš, da delamo skupaj in ne eden proti drugemu. Hvala Ti!

Drugim na voljo

Pred časom sem v cerkvi doživel nekaj, ob čemer sem ostal brez besed. To moram vsekakor povedati. V soboto je prišel v cerkev smešen tip in še name je sedel. Vedeti moraš, da sem zdaj, ko sem star, čisto zadaj, ker sem malo popraskan. In torej, tip je smrdel. Domnevam, da že tedne ni videl vode in mila. Sem se že ustrašil za obstanek svojega laka. Oddahnil bi si, ko bi vstal in odšel. To se je skoraj zgodilo, če se spomnim neodobravočih pogledov mnogih navzočih. Potem pa je pristopil mladenič, neki najstnik, mu podal roko in mu rekel, da je vesel, ker ga vidi. Seveda je tip ostal. Prihajal je vse pogosteje in vse manj smrdel.

V glavnem — zelo sem vesel. Sem že mislil, da me bodo odvedli na odpad, ker sem postal star in grd, zdaj pa sem v novem misijonskem središču naše cerkve. Tukaj imajo bogoslužja za mlade, ki še ne vedo veliko o Jezusu. Tako se bo moja zgodba nadaljevala. Kdo ve, mogoče se še kdaj srečamo. Kako lepo bi bilo to!

Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence: krščujte jih v ime Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih izpolnjevati vse, kar koli sem vam zapovedal! In glejte: jaz sem z vami vse dni do konca sveta.

(Mt 28,19,20)

Oznanjal bom tvoje ime svojim bratom, sredi zbora te bom hvalil.

(Ps 22,23)

Kaj se ti zdi prav? Označi odgovore:

- Bogoslužje naj bo v cerkvi vedno takšno, da lahko pripeljemo goste.
- Bogoslužje je v glavnem namenjeno vernikom; zato naj bo všeč njim.
- Bogoslužje naj vedno kaže na Jezusa.
- Bogoslužje je kraj, kjer se lahko vsak sreča z Bogom, naj je kdor koli.
- Vsak lahko s svojim stališčem prispeva k uspehu bogoslužja.

POVZETEK

Pri bogoslužju prejmemo moč za vsakdan, saj se tukaj srečamo z Bogom, se učimo iz njegove besede in ga hvalimo. Poleg tega potrebujemo družbo drugih vernikov. Seveda je zelo pomembno, kaj mislimo o sebi, Božji cerkvi in bogoslužju, saj samo tisti, ki se zaveda dogodkov, lahko stvari spremeni ali pa v njih uživa, če so mu všeč.

Božje sodišče – maščevanje ali ljubezen?

Ali obstaja izhod?

Danes bomo prebrali drugi del zgodbe, da bomo bolje razumeli Božjo sodbo. Gremo!

Kakšno se ti zdi Abidovo vedenje do Kalida?

Neumno, ker

Nepravično, ker preprečuje zasluženo kazen

Modro, ker

Pravično, ker

Nezakonito, ker prikriva krajo.

Ljubeznivo, ker

Abid je brez besed strmel v zemljo, ko pa je bila dečkova nestrpnost pri koncu, je spregovoril: "Sin, meniš, da bo Kalid priznal, da je vzel kamen?" "Ne, moj oče, ne bo priznal." "Prav imaš, tega ne bo priznal, tako bo ne samo tat, ampak še lažnivec." "Ampak sodnik bo pri njem našel kamen!" "Ne misliš, da lahko kamen v velikosti nohta v trenutku skriješ tako, da ga noben sodnik na zemlji ne bo našel? Pa tudi če bi ga, kaj bi se zgodilo? Kalidu bi vse vzeli, mu odsekali levico, kar je kazen po islamskem šeriatskem zakoniku, potem pa bi moral spet krasti, da bi se preživiljal, in vse to samo zato, ker je enkrat popustil skušnjavi."

Deček se je stisnil k očetu in čez čas dejal: "Oče, pojdi potem h Kalidu in mu reci, naj ti vrne kamen." "Koliko je vreden ta kamen, sin moj?" "Tisoč dinarjev!" "Kaj je vredno več: tisoč dinarjev ali prijateljstvo enega človeka? Kalid bi mi brez dvoma vrnil kamen, če bi mu rekel, ampak razmisli: zardeval bi od sramote. Ali naj mu to povzročim? Potem bo vrata svojega srca zaprl pred menoj; ne bova več mogla biti prijatelja." "Ampak oče, kaj je lahko tvoj prijatelj, če je zate postal tat?" "On je moj prijatelj dvakrat toliko, kot si star, sin moj. Mogoče ima težave, pa tega ne vemo. Morda so ga želje privedle do tega, da je zbolelo njegovo srce. Ali ga bomo zapustili? Mar ni prijatelj v takem času potrebnejši kot kdaj prej? In jaz naj mu obrnem hrbet? Kdo bo zdravnik njegovi duši, če ne njegov prijatelj? Ali bi bil njegov prijatelj, če ne bi dal vsega zanj in zanj vse storil?" Abid je razdelil dragulje iz možnjčka na dva dela: enega je dal sinu in mu dejal: "Sin, odnesi te kamne h Kalidu in mu reci: 'Prejmi, Kalid, te kamne v dar od očeta. Ne govori o tem. Ni se ti treba zahvaljevati zanje. Vzemij jih v dar od svojega prijatelja.'"

Viri: J. P. ARNOLD, DER FREUND – EINE GESCHICHTE AUS DEM ORIENT.
Dodatne informacije niso znane.

Tisočkratno malikovanje

Si se pri branju zgodbe o Kalidu in Abidu čudil, ker ne gre za sodbo, ampak odnose? Da, prav to je prva ključna misel:

Ko govorimo o Božji sodbi, govorimo o prekinjenem odnosu.

Pred 3000 leti je Asaf, ki je živel v Izraelu, napisal psalm 78. V njem je govoril o tem, kako je Izrael na grob način zlorabil odnos z Bogom. Bog je podaril svoje srce Izraelcem, naredil vse zanje, ti pa so bili nezvesti. Prav kakor Kalid, ki je prevaral svojega prijatelja Abida ben Mohameda, čeprav mu je ta brezmejno zaupal.

Odprl bom svoja usta v priliki, dal bom žuboreti uganke iz davnine. ... Ne bomo prikrivali pred njihovimi sinovi, temveč bomo pripovedovali poznejšemu rodu. ... postavijo je položil v Izraelu. ... da bodo v Boga stavili svoje zaupanje in ne bodo pozabili Božjih del, temveč bodo njegove zapovedi izpolnjevali. ... Popeljal jih je v območje svoje svetosti, na tisto goro, ki jo je pridobila njegova desnica; pred njimi je izgnal narode, z merilno vrvjo jim dodelil dediščino, v njihovih šotorih je nastanil Izraelove rodove. Preizkušali so ga, upirali so se Bogu Najvišjemu, njegovih pričevanj se niso držali; oddaljili so se, odpadli so kakor njihovi očetje, obrnili so se kakor nezanesljiv lok. Jezili so ga s svojimi višinami, z maliki so ga dražili k ljubosumnosti.

Ps 78,2.4.5.7.54-58

Priporočilo v branje

Ves psalm boš našel na sredini svojega Svetega pisma.

Kako naj bi se vedel človek, ki mu prijatelj ves čas laže in ga goljufa?

- Pustiti, da odnos propade in z njim prekiniti vsako vez.
- Ga pustiti, da izkusi posledice svojega delovanja.
- Ga imeti dalje rad.
- Mu pustiti odprta vrata prijateljstva.
- Mu podati naslednje konkretne pogoje, da bi lahko nadaljevala prijateljstvo:

- Mu oprostiti.
- Ga sprejeti odprtih rok, ko se pokesa za svoje vedenje, in ga prositi za odpuščanje.
- Biti previden v nadaljnjem ravnanju z njim.

Cena krivde

Kalid je kradel svojemu prijatelju Abidu ben Mohamedu. Dragulja ni – Kalid je za 1000 dinarjev revnejši. Kalid je za to plačal s svojo vestjo. Krivda vedno prinaša posledice.

Kako bi ravnal Abid ben Mohamed, če bi ga Kalid prevaral tisočkrat?

Pa Bog? Kaj naredi On, ko mu ljudje po dolgem in počez lažejo in ga prinašajo okoli? Kakor Abid tudi Bog prenaša bolečino izdaje. Šele po mnogih razočaranjih in napovedanih posledicah Bog potegne črto pod odnos: izvrši sodbo nad svojim nezvestim ljudstvom. Nad ljudstvom, ki ves čas žali njegovo srce, ki pa ga kljub temu ljubi. Zdaj Bog dopušča, da Izrael okuša posledice svoje nezvestobe in umakne svojo zaščitniško roko. Sovražniki ljudstva lahko zdaj neovirano besnijo nad Izraelci. Izrael naenkrat okuša, kaj pomeni živeti brez Božje zaščite. O tem je Asaf napisal psalm – Ps 77.

Kdor nase prevzema krivdo, dela dolgove:

Kraja	cena je izguba čiste vesti
Laž	cena je izguba zaupanja
Uničen odnos	cena je duševna bolečina
Ravnodušnost	cena je izguba sočutja
Nevestnost	cena je izguba življenja

Kdo plača to ceno?

Preudarjam dneve od nekdanj, leta davnih vekov. Ponoči se spominjam svoje glasbe, s svojim srcem tožim in moj duh išče: "Nas bo mar Gospod na veke zavračal, ne bo nikoli več dobrohoten? Je za vedno izginila njegova dobrot, je končal izrek za vse rodove? Je Bog pozabil biti milostljiv, je v jezi zaprl svoje usmiljenje?" Sela. In dejal sem: "V tem je moja bolečina, da se je spremenila desnica Najvišjega.

Ps 77,6-11

Druga ključna misel o Božji sodbi se glasi:

Božja sodba razodene človekovo krivdo, to pa je treba plačati.

Katere možnosti vidiš za ponovno vzpostavitev uničenega zaupanja?

- Pogovor o občutkih
- Poslušati drugega
- Po možnosti hitro pozabiti, kar se je zgodilo
- Zahtevati nadomestilo
- _____
- _____

Kaj bi se zgodilo, če Bog ne bi nikoli vztrajal pri posledicah?

**O Bog, spreobrne nas, razjasni
svoje obličje, da bomo rešeni.**

(Ps 80,5)

Sodba ni konec: možno je začeti znova

Abid ben Mohamed ve, da ga je prijatelj Kalid ogoljufal. Odnos med prijateljema je na preizkušnji. Abid razmišlja o njuni prihodnosti, to pa pomeni iti na sodišče.

Ko ogoljufaš Boga, On že vidi izhod iz slepe ulice, v katero si zašel.

Izraelsko ljudstvo je več kot tisočkrat ogoljufalo Boga – Bog sodi in razmišlja, kaj bo z njim in njegovim ljudstvom. Izrael je z njim prekinil zavezo prijateljstva. Bog se umakne in jih prepusti posledicam njihovih goljufij. Umakne svojo zaščito nad njimi. Posledice sta uničenje in beda, do koder se seže oko. Zdi se, da je odnos med ljudmi in Bogom brezupno prekinjen. Psalm pa se tu ne konča. Asaf je še tretjič vzel v roke svoje pisalo in napisal psalm 79.

Goljufi se ne morejo rešiti sami. Kalid svoje kraje ne more preklcati. Odvisen je od Abidovega odpuščanja. Tako je tudi z Izraelci in njihovo krivdo pred Bogom. Kljub nezvestobi sta se Abid in Bog odločila nadaljevati zvezo z ljudmi, ki jih imata rada. Abid je iztegnil roko proti Kalidu, Bog pa utrujenim Izraelcem. To je tretja ključna misel o Božji sodbi:

Strto srce je simbol uničene ljubezni. Ali

lahko iz koščkov sestaviš celo srce, da bi ljubezen lahko znova vzplamtela? Vzemi tanek list papirja, preriši like, jih izreži in zloži v srce.

Doklej, Gospod? Se boš jezil za vedno? Bo gorela kakor ogenj tvoja gorečnost? ... Pomagaj nam, Bog naše rešitve, zaradi slave svojega imena. Reši nas, izbriši naše grehe zaradi svojega imena. ... Mi pa, tvoje ljudstvo, ovce tvoje paše, se ti bomo zahvaljevali na veke, od roda do roda bomo pripovedovali tvojo hvalnico. (Ps 79,5.9.13)

Božja sodba določi posledice nezvestobe, da bi odnos dobil novo priložnost.

Se lahko dragi Bog razjezi?

POVZETEK

BOŽJA SODBA –MAŠČEVANJE ALI LJUBEZEN?

Te je strah Božje sodbe? V tem primeru ti lahko pomagajo naslednje povedi ...

Božja sodba ima opravka s prekinjenimi odnosi. Na Božji sodbi bodo razgaljene krivde vseh ljudi, za to pa je treba plačati. Na Božji sodbi bodo omenjene vse nezvestobe, da bi dobili novo možnost za vzpostavitev odnosa. Na Božji sodbi sam Bog plača največjo ceno, da bi ljudje, katere ljubi, lahko naprej živeli z njim.

Bog je ljubezen – to poznamo iz Janeza in temu ne gre oporekati. V Stari zavezi se pogosto govori o Božjem srdu, veliko pogosteje kot o človeški jezi. Kako to pojasniti? Ali se je Bog spremenil?

Bog je z Izraelci komuniciral na poseben način. On je Izraelov Bog, z njimi je sklenil zavezo, jih zasipal z dobroto in skrbel zanje. Od njih je pričakoval samo nedeljeno zaupanje. Božji srd pa se pojavi prav zaradi kršenja te zaveze – recimo odpada od vere, neposlušnosti in krivičnosti do bližnjih.

Božje zanimanje za človeka, njegova zaščita in ljubezen pa Boga pripeljejo do tega, da se odzove s srdom na vse, kar ogroža življenje in prihodnost njegovega ljudstva.

Božji srd je viden na več načinov. Prikazan je s prisposodbo ognja, nevihte ali poplave. Med drugim je Božji srd do Izraela viden v pregonu iz Obljubljene dežele. Viden je tudi v lakoti, sovražnikovih napadih. Božji srd je usmerjen tudi na druge narode. Vzrok temu sta lahko njihova ošabnost in poniževanje Božjega naroda.

So tudi primeri, ko se je božanski srd pojavil nenadoma in kot strela. So pa tudi situacije, ko je bil Bog izredno potrpežljiv, ko je čakal in ni pokazal jeze. Tako je izraelski narod dobil priložnost, da so se pokesali in spreobrnili. Pridige prerokov jasno kažejo, da je cilj Božjega vedenja spreobrnitev. Zato je Božji srd odraz njegove ljubezni do Izraelcev.

Viri: ZUSAMMENGEFASST NACH: DAS GROSSE BIBELLEXIKON – BAND 3. R. BROCKHAUS VERLAG, WUPPERTAL 1989, str. 1730

Resitev od četrtka:

Ko preroki vključijo vse registre

Besede že od nekdaj niso vse

Mnogi nam želijo kaj sporočiti. Prideš iz šole in vključiš radio. Neki glas govori proti diskriminaciji tujcev. Naslednja oddaja: predlogi za boj proti nezaposlenosti. Potem reklama za čokolado. Izključiš radio in vključiš televizor: izobraževalna politika, oddaja o kuhanju, Big brother. Izklopiš televizor in si nadeneš slušalke. Končno se lahko sprostiš ob svoji najljubši glasbi ... Čeprav so bili vsi prepričani, da so pomembni, niso prodrli do tebe.

Zakaj glasovi iz radia in televizije niso prodrli do

tebe?

- Ker ne moreš več poslušati vseh teh brezvezarij
- To te ni nikoli zanimalo
- V bistvu ne razumeš, za kaj gre
- Slabo ti je od vseh teh besed in premalo dejanj
- Po šoli si preutrujen za take teme
- Skleneš, da to ni povezano s tvojim življenjem
- Ne maraš dolgočasnih govornikov in oddaj
- Potrebuješ nekaj, kar ustreza tvojemu razpoloženju
- _____
- _____

Spodnja fotografija: starozavezni

preroki so se trudili biti razumljivi. Katero od naslednjih imen pripada pravim Božjim prerokom in katero ne?

Preidimo k stvari:

PREROKI ZNAJO VEČ

Prerok je oseba, ki "govori" in objavlja drugim. Vsebinsko in nalogo prejme od Boga. Torej pravi prerok objavlja samo to, kar mu naroči Bog. Zato prerok vedno ve več od drugih. Pozna preteklost, sedanost in prihodnost. V Svetem pismu so omenjeni mnogi preroki. Nekateri so govorili, drugi pisali. To pomeni, da imamo od njih knjige, od drugih pa nič.

V starozaveznem času so morali preroki nekaj "prenesti". Morali so govoriti, kakor učitelj uči in kuhar kuha. Njihov poklic je bil prenašanje. Govorili so ljudstvu, duhovnikom, sodnikom in kraljem. Pri tem so se pogumno oprijemali razbeljenega železa. Niso pa samo govorili. Da bi poudarili svoje sporočilo, so včasih počeli neobičajne stvari: eden od prerokov je pojedel zvitek, udaril dva polna vrča vina drug ob drugega, se ostrigel do konca, mesece ležal samo na eni strani in tako naprej. Preroki so počeli vse živo, da bi pritegnili pozornost ljudi in jih usmerili na njihovo sporočilo.

Govoril sem po prerokih in množil videnja, po prerokih sem razlagal v prilikah.

(Oz 12,11)

Sin človekov, sredi uporne hiše prebivaš. Oči imajo, da bi videli, pa ne vidijo; ušesa imajo, da bi slišali, pa ne slišijo, kajti uporna hiša so. Zato si, sin človekov, pripravi culo za izgnanstvo in se izseli podnevi pred njihovimi očmi. Preselil se boš pred njihovimi očmi iz svojega kraja v drug kraj. Morda uvidijo, da so uporna hiša. ... ker te naredim za znamenje Izraelovi hiši.

(Ezk 12,2.3.6)

Se snideta dva preroka. Eden pravi drugemu: Ti si dobro, kako pa sem jaz?

Joel – prerok kobilica

Si lahko predstavljáš, da kobilice napadejo deželo kot horda krutih vojakov? Ljudem v 8. stoletju pred Kristusom je bilo to dobro znano. Posebej napeto je bilo, ko so se pred vrati hkrati pojavili sovražniki in kobilice. Verjetno je Joel živel v takem času v bližini Jeruzalema. Zakaj ni šlo Izraelu in Judi končno na bolje? Brezbožni Ahabovci so bili izkoreninjeni. Vojskovodja Jehu je odstranil vseh 70 sinov in vnukov skupaj z Jezabelo ter sam zasedel prestol.

Prerok Elizej ga je podpiral. V Judeji je zakraljeval sedemletni otrok, Joas, edini Davidov potomec, ki je ostal po pokolu. Vladal je z velikim duhovnikom Jojadom.

Niti eden od teh kraljev pa ni uspel popolnoma izkoreniniti malikovanje. Zato je Bog dovolil, da Judo in Izrael vznemirjajo sovražna ljudstva; oni so osvojili deželo in oropali svetišče. Potem pa so se pojavile kobilice. Ljudstvo je bilo revno, lačno in zaskrbljeno za svojo deželo. V teh katastrofalnih razmerah se pojavi Joel.

Katere katastrofe iz preteklih let se spomniš? Katera te je najbolj pretresla?

Joel v tej katastrofi vabi k žalovanju. Ni to nenavadno! Ko zadene ljudi nesreča, se običajno tako ženejo za iskanjem krivca in reševanjem krize, da nimajo časa za žalovanje. Škoda, kajti ko smo žalostni, včasih odkrijemo nove možnosti in vidimo nove perspektive.

Beseda Gospodova, ki se je zgodila Joélu, Petuélovemu sinu: Poslušajte to, starešine, prisluhnite, vsi prebivalci dežele: Ali se je zgodilo kaj takega v vaših dneh ali v dneh vaših očetov? Pripovedujte o tem svojim otrokom, vaši otroci svojim otrokom in njihovi otroci prihodnjemu rodu. Kar je pustila kobilica grizljivka, je požrla rojivka, kar je pustila rojivka, je požrla skakalka, in kar je pustila skakalka, je požrla glodalka. ... Trta se je posušila, smokva je usahnila, granatovec, palma in jablana, vse drevje po polju je suho. Da, izginilo je veselje izmed ljudi. Post in molitev zaradi suše. Opašite se in žalujte, duhovniki, tulite, služabniki oltarja! Pridite, prenočujte v raševini, služabniki mojega Boga, kajti pridržani sta hiši vašega Boga jedilna in pitna daritev. Posvetite post, okličite slovesen shod, zberite starešine, vse prebivalce dežele v hiši Gospoda, vašega Boga, in vpijte h Gospodu.

(Jl 1,1-4.12-14)

Si lahko predstavljáš situacije, ko lahko nesreča in žalovanje postaneta priložnost za nov začetek?

Ko človek vidi neskončno žalost po svetu, lahko podvomi v Božji obstoj. Vendar lahko trpljenje po svetu premagamo samo z živim in sočutnim Bogom.

Kaj morajo dojeti Joelovi poslušalci?

Jl 2,27

Na kaj naj močno računajo Joelovi poslušalci?

Jl 3,1

Preidimo k stvari:

S KOBILICAMI ZAČINJENE PRIDIGE

V Stari zavezi so kobilice omenjene kot grozeča kazen. Tako so bile osma šiba v Egiptu kobilice, v 5 Mz pa je Bog najavil prihod kobilic, če Izrael ne bo izpolnjeval njegovih zapovedi (5 Mz 28,38.42). Tudi prerok Amos je imel videnje, da bo Bog poslal roje kobilic, ki bodo uničile posevke (Am 7,1.2). Močno deževje z visokimi temperaturami je spodbudilo širjenje kobilic, saj so se v takšnih pogojih lahko ličinke najbolj razvijale. Leta 2004 je bilo v Afriki veliko kobilic, ki so na prizadetih področjih uničile do 80 % žetve. Zato nas ne čudi, ko Janez primerja kobilice s konji, ki gredo v boj (Raz 9,3.7). Največji vpliv na ljudi naredijo nepričakovane naravne sile. Takrat začnejo dojemati, kako zelo so odvisni od Božje zaščite.

Ozej, prerok zakonskega poloma

Ozej je ljubil Gomero – to bi bila čudovita zgodba, če ne bi bilo Baala. Baal ni bil človeški nasprotnik; bil je bog, ob njem pa je bila še Astoreta (imenovana tudi Ašera) boginja plodnosti. Ozej je želel družino. Morda je še kot mladenič s pogledom z zanimanjem zrl za lepo Gomero. Potem pa se je izvedelo, da je svetiščna prostitutka. Svoje telo je razdajala duhovnikom in tujcem, ki so slavili obrede plodnosti. Ne, Gomera ni bila ženska za zakon. Potem pa je Ozej kot strela z jasnega zadel Božji ukaz, naj se oženi s to vlačugo. Božji človek, častni Izraelec se nikoli ne bi poročil z vlačugo. Šla je iz rok v roke in brez dvoma je bila tarča posmeha moških. Ampak Ozej je poslušal Boga. Starejši so zmajevali z glavo: Kako je lahko to storil? Ozej je zmešan norec!

Preidimo k stvari:

Ozej je živel v "najintenzivnejšem" obdobju prerokov. Hkrati sta na jugu delovala preroka Izaija in Miha. Severno izraelsko kraljestvo je bilo tik pred veliko stisko. Kmalu bo Bog dopustil, da Asirija premaga deset rodov njegovega nezvestega ljudstva ter jih prežene in na koncu izbrše.

Začetek Gospodovega govora

Ozeju. Gospod je rekel Ozeju: "Pojdi, vzemi si vlačugarsko ženo in vlačugarske otroke, kajti dežela se vlačuga, vlačuga stran od Gospoda.

(Oz 1,2)

Ozej je imel Gomero rad bolj kot kdaj prej. Rodila mu je tri otroke. Ko jih je Ozej videl, ga je bolelo srce. Gomera je bila nezvesta in otroci verjetno sploh niso bili njegovi. Ozej je tej ženi dal vse, v zameno pa ni dobil nič. Potem pa je zakon razpadel. Gomera je odšla k drugemu. Bog je Ozej spet pregovoril: Ljubi ženo, ki je nezvesta in jo spet vzemi k sebi. Odkupi jo od njenega ljubimca (Oz 3,1-5). Ozej je poslušal Boga in naenkrat na popolnoma nov način dojel težavo, ki jo ima Bog s svojim ljudstvom: Gomera je prikazovala Izrael! In mnogi, ki so ga imeli za norca, so dojeli, da stoji za njegovim življenjem Božje sporočilo.

Ozej je svoje izkušnje z Bogom izlil na papir. Sledijo štiri besedila od tam. Izmisli si naslov za vsak odlomek.

Preroki Božje besedo ne samo slišijo, ampak jo tudi doživljajo.

Kakor grozdje v puščavi sem našel Izraela, kakor prve sadeže na mladi smokvi sem gledal njihove očete. Prišli pa so v Báal Peór, se posvetili gnusobi in postali ostudni kakor njihov ljubljenec. Oz 9,10

Zato, glej, jo privabim, popeljem jo v puščavo in ji spregovorim na srce. Potem ji od tam dam njene vinograde in dolino Ahór naredim za vrata upanja. Tam bo odgovarjala kakor v dneh svoje mladosti, kakor na dan svojega odhoda iz egiptovske dežele. Oz 2,16.17

Božja ljubezen presega tudi največja razočaranja.

Tisti dan, govori Gospod, me bo imenovala: "Moj mož," ne bo me več imenovala: "Moj Báal." Odstranil bom imena Báalov iz njenih ust in njihovih imen se ne bo nihče več spominjal. Oz 2,18.19

S teboj se zaročim na veke, s teboj se zaročim v pravičnosti in v pravici, v dobroti in v usmiljenju. S teboj se zaročim v resnici; in spoznala boš Gospoda. Oz 2,21.22

Jeremija, prerok, ki objokuje nesrečo

Imaš približno 20 let, si iz duhovniške družine, ime ti je Jeremija, zajtrkuješ nekje leta 627 pred Kristusom v mestu Anatot blizu Jeruzalema, vsak dan sanjariš o prihodnosti in Bog te izbere za preroka. Kako bi se odzval po vsem tem, če bi izvedel za preroke?

Preberi, kaj je na to rekel Jeremija. Jer 1,6

V Jeremijevem času se ni nihče potegoval za preroško službo, saj so bile politične razmere izredno resne. Malo Judovo kraljestvo je bilo na udaru velesil Asirije, Babilona in Egipta. V kraljevi palači so se vlekle politične poteze kakor pri šahu. Bog je postal postranskega pomena. Ljudje so se oprijemali vsake slamice. Ljudstvo je bilo zazibano v lažno varnost. To je pomenilo, da je tisti, ki govori resnico, državni sovražnik. Pošteni prerok ni mogel računati na lovorike. Jeremija je bil vse življenje dokaj sam in je kot pes padel pred obsodbo lastnega ljudstva.

Preberi, kaj je mislil Jeremija pozneje o svojem življenju. Jer 20,7-11

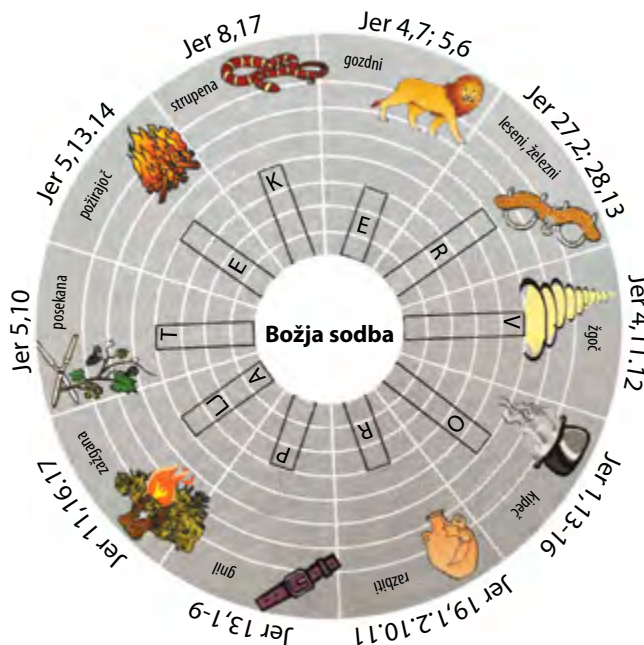
To besedo jim govori: Moje oči naj točijo solze noč in dan in naj ne prenehajo, kajti hud zlom je strl devico, hčer mojega ljudstva, strahoten udarec. Če grem na polje, glej z mečem prebodene; če pridem v mesto, glej od lakote oslabele. Tudi prerok in duhovnik tavata po deželi in ne razumeta. ... Ker se je zlomila hči mojega ljudstva, sem se tudi jaz zlomil, medlim, groza me prevzema. O, da bi moja glava bila voda in moje oko studenec solza, da bi lahko jokal dan in noč nad pobitimi hčere mojega ljudstva!

(Jer 14,17.18; 8,21.23)

Jeremija je jokal nad tem, kar mu je bilo vnaprej prikazano – je pa tudi grmel. Nikakor ni bil dolgočasen prerok. Ko je spregovoril, je bil zrak poln naboja in čustva so kar plamtela. Vedno je bil drugačen od drugih. Ko so vsi odhajali v hišo žalosti, je on z nasmehom opravljal svoje delo. Ko so se vsi brezbržno šalili, se je Jeremija ostrigel in jokal. Ko je bil Jeruzalem oblegan in je sam izgubil zemljo, je šel, kupil kos zemlje – pa ne, ker bi bila poceni. Sploh se ni oziral na občutljive živce ljudi na položajih. Opisal jih je z besedami: “Kakor tolsti, pohotni žrebci so, vsak rezgeče po ženi svojega bližnjega.... v vlačugini hiši so se gnetli.” Omenil je tudi tisto najhujše: da vsake toliko darujejo svoje otroke Molohu. (Jer 5,7-9; 7,26-31)

Naslednja slika kaže, kako je Jeremija ljudstvu prikazal Božjo sodbo. Dopolni črke in boš dobil simbole njegovih pridig. Vzemirljivo je brati slikoviti Jeremijev govor.

Preidimo k stvari:

JEREMIJEV USPEH

Jeremija je slutil, da ga je Bog obremenil z velikim bremenom. Njegovo življenje je bilo polno težav: obtoževali so ga, mu grozili, dajali v klade, poniževali so ga in vrgli v opuščen vodnjak. Jeremija je Judom 40 let pridigal o prihajajoči sodbi in svojemu pisarju je narekoval zvitke. Zadnjih pet judejskih kraljev je imelo priložnost poslušati Jeremija in ravnati odgovorno ter politično modro (Jozue 640–609 pr. Kristusom; Joahaz 609 pr. Kr.; Jopakim 609–598 pr. Kr.; Sidkija 597–586 pr. Kr.). Ampak zaman. Na dnevnem redu so ostali malikovanje, nezvestoba, krivičnost, prešuštvo, zrtvovanje otrok, krivica in prepiri. Potem pa je leta 585 pred Kristusom nastopil konec temu: Jeruzalem in svetišče sta obležala v prahu in pepelu.

Ezekiel – dramatik in vizionar

Prerok Ezekiel je bil nenavaden človek; mnogi so ga imeli za norega. Ko je bil še otrok, je odrasčal v Jeruzalemu in če Babilon ne bi porazil Judeje, bi tam v starosti 30 let postal duhovnik v svetišču. Na tisoče Judov je bilo med letoma 605 in 597 pred Kristusom odvedenih v suženjstvo; med njimi sta bila tudi Daniel in Ezekiel. Pregnani so živeli v Babilonu kot judovska skupnost v izgnanstvu. V Jeruzalemu so istočasno živeli Judje (približno 10 let). Tam je deloval prerok Jeremija. Ezekiel pa je svojo nenavadno službo opravljal v tujini.

Bog je po preroku Ezekielu svojemu ljudstvu v babilonskem suženjstvu pokazal svojo moč. S čim več barvami nariši to, o čemer bereš (skrajšano po Ezk 1,4-28).

- Videl sem, kako s severa silen vihar pred seboj goni velik oblak.
- Iz njega so sikale strele in obdajal ga je sijaj.
- Potem se je oblak odprl in iz njega je zasvetila svetloba kot svetleča kovina.
- V svetlobi se pojavijo 4 bitja, podobna ljudem.
- Vsako od teh je imelo 4 obraze in 4 krila.
- Ko sem bolje pogledal, sem opazil štiri kolesa na zemlji – po eno kolo pred vsakim bitjem. Videti so bili kakor iz draguljev.
- Vsa štiri kolesa so bila enaka; v sredini vsakega je bilo pod pravim kotom še eno kolo, da so se brez obračanja lahko premikali v vseh smereh.
- Platišča so bila visoka in polna oči.
- Nad glavami bitij je bilo nekaj kakor nebesni svod iz sijajnega kristala in pred tem prizorom sem se zbal.
- Nad svodom nad njihovimi glavami sem zagledal prestol iz safirjev. Na njem je bila postava, podobna človeku.
- V svetlobi sem videl vse mavrične barve. To je bil Bog v svoji slavi. Ko sem to videl, sem padel na obličje.

(Če želiš, lahko celotno poročilo prebereš v Ezk 1.)

Ezekiel je pred ljudstvom včasih zaigral dramski prikaz. Za to je od Boga prejel navodila. Prikaži štiri prizore s preprostimi risbami.

Pripravi culo, kakršno nosijo pregnanci. (Ezk 12,3)

Prinesi ven svoje reči, medtem ko te ljudje opazujejo. (Ezk 12,4)

Pred njihovimi očmi si prebij steno in se zvleči skozi luknjo. (Ezk 12,5)

Culo povezni na rame in pojdi ven v temni noči. Pokrij obraz, da ne vidiš zemlje. (Ezk 12,6)

Kakšen pomen ima tale prikaz?

Preberi Ezk 12,9-11. Imej v mislih, da so mnogi Judje, pa tudi novi kralj, ki ga je postavil Babilon, še vedno upali, da bo Jeruzalem doživel srečen konec.

Ezekiel je prejel še eno nenavadno nalogo. Bog ga je v videnju premestil pred odprto množično grobnico in mu rekel, naj pridiga rožljajočim človeškim kostem. Preberi naslednja besedila in potem iz okostnjaka nariši pravega človeka.

“Gospodova roka je bila nad menoj. Gospod me je po duhu peljal ven in me postavil v sredo doline, ki je bila polna kosti. ... Rekel mi je: “Sin človekov, ali lahko te kosti oživijo?” Rekel sem: “Gospod Bog, ti veš!” Tedaj mi je rekel: Prerokuj nad temi kostmi in jim reci: “Suhe kosti, poslušajte Gospodovo besedo! Tako govori Gospod Bog tem kostem: Glejte, poslal bom duha v vas in boste oživele. S kitami vas bom obdal in dal, da bo zrastle meso na vas. Prevlekel vas bom s kožo in vam dal duha, da boste oživele. Tedaj boste spoznali, da sem jaz Gospod.” (Ezk 37,1.3-6)

Kaj je pomenil ta prizor? Odgovor preberi v Ezk 37,11-14.

Bog je skrbel za izgance, saj je izmed njih izbral preroka Ezekielja.

**Gospod, hvala ti,
ker mi danes ni
uspelo, da se
zmuznem mimo
tebe.**

Božji avtogram

Tedaj boste spoznali, da sem jaz Gospod; tako bom storil s vami zaradi svojega imena, ne pa zavoljo vaših hudobnih poti in vaših zlobnih dejanj, Izraelova hiša, govori Gospod Bog.

(Ezk 20,44)

Zato, glej, bom iztegnil roko zoper tebe, te dal v plen narodom, te iztrebil izmed ljudstev, pregnal iz dežel in te uničil. Tedaj boš spoznal, da sem jaz Gospod.

(Ezk 25,7)

Ko so preroki prejekali videnja, so počeli nenavadne reči, objavljali sporočila, morali prenašati življenjske težave in govorili s simboli, potem je to vedno imelo nek namen. Na to kaže to, kar je doživel izraelski narod – najsi je šlo za nesrečo, rešitev, tlačenje ali zmago. Kot kakšen božanski avtogram, kakor Božji pečat in podpis je bilo pod vsem, kar se je dogajalo.

Ta Božji podpis kaže, da smo mi glava, ne pa rep.

Spoznate, da sem jaz Gospod.

Kako zveni ta poved?

- Kot grožnja.
- Kot obljuba.
- Kot nalog.
- Kot dober nasvet.
- Kot izjava o prihodnosti.
- Kot zapoved.
- Kot _____

Ljudje so lahko ovira in Boga prisilijo, da gre naokoli, vendar ne morejo onemogočiti cilja, ki ga ima za svoja bitja.

Čeprav je minilo že veliko časa od starozaveznih

prerokov, se Božji cilj ni spremenil; On želi, da ga poznamo in priznamo, saj je samo tako možno, da se človek zveliča. Kako lahko Bog to uresniči danes? Razmisli, kako bi bilo, če bi bil nekdo danes poklican, da "preroško" budi ljudi in jim kaže Boga. Izmisli si eno ime, značaj in nenavadno nalogo. Uporabi domišljijo in pokaži ustvarjalnost.

POVZETEK

Preroki so bili Božje orodje. Bog jih je poklical v njihovem času in jim v razmikih prenašal sporočila, ki so jih morali predati ljudstvu, kraljem in duhovnikom. Preroki so govorili odločno in prepričljivo in šokirali ter provocirali svoje poslušalce. Niso pa samo govorili. Bog je dal prerokom močne doživljaje in točne režiserske napotke za podajanje znakov. Preroke so imeli pogosto za malo nore, saj so bili drugačni in so počeli stvari, ki jih ljudje niso takoj razumeli. Vse pa je imelo en sam cilj. Rešiti ljudstvo.

KULTNA PROSTITUCIJA

Ali so res včasih spolno občevali v svetišču?

Kakor smo se danes navadili na to, kar je moderno, tako je bilo za Izraelce normalno, da so častili plodnost v vseh oblikah. Najsi je bilo v Kanaanu, Edomu, Moabu, Feniciji, Siriji ali Babilonu – ljudje so povsod molili za plodnost njiv, živali in ljudi. Ena od posledic tega je bila kulturna prostitucija, saj so v spolnosti simbolično videli božansko moč. Danes bi to morda imenovali "svetiščni blud". V svetiščih Ašere in Baala so živeli mlade ženske in moški (1 Kr 14,24), ki so obiskovalcem nudili obredno spolnost. Tja so hodili starši, ki so svoje hčere in sinove posvetili svetiščni prostituciji. Vendar je bilo to Izraelcem izrecno prepovedano: 5 Mz 23,18; 3 Mz 19,29. Ljudje so verovali,

da s spolnim združenjem s posvečeno osebo sodelujejo v plodnosti oziroma moči spočetja svetiščnega boga. Seveda je bilo treba službo v svetišču plačati in zaslužek prostitutk je svetišču koristil. V 5 Mz 23,19 se prepoveduje v Božji dom prinašati "vlačugarsko nagrado" ali "pasji denar". Moške prostitutke so imenovali psi. Ko torej pomislimo, da Izraelci niso hodili samo molit k tujim bogovom v tuja svetišča, ampak so imeli tudi spolne odnose s tamkajšnjimi posvečenimi prostitutkami, razumemo, zakaj je v Svetem pismu nezvestoba Bogu vedno opisana kot nekaj odvratnega.

Izaija: Jasnovidec, ki je videl, česar ni videl še nihče

Delčki Izaijevega življenja

Iz palače se v mesto odpravlja nenavadna podoba. Kraljev tajnik jo vidi in pospeši korak. Ulica vodi skozi mogočna vrata. In tu je, že stoji pred njim, videc judejskega kralja, popolnoma gol. "Izaija! vzdihne tajnik. "Izaija, kaj počneš?" Množica se molče preriva za prerokom. Nihče se ne posmehuje in norčuje iz golega. Prerokova usta trzajo in oblikujejo zvoke v končne besede: "To je prerokba o Egiptu in Etiopiji: tako bo asirski kralj odvedel sužnje iz Egipta in izgnance iz Kuša, mlade in stare, gole in bose, odkritih zadnjic, sramota Egipta." Potem si z rokami zakrije obraz. "In kako naj se rešimo?" Kraljev tajnik, oblečen v dragoceno oblačilo po egipčanski modi, pobledi. Skupaj z drugimi velikaši je nagovoril kralja Ezekija, naj izbere velikega faraona za zaveznika in preneha plačevati prispevke Asiriji (Iz 20,1).

Nekaj let pozneje: "Mestni starešine, velikaši in kraljevi pomočniki!" začne minister. V dvorani vlada tišina, da se sliši šelest golobjih kril, ki so gnezdili na gornjih oknih. Sledilo pa je poročilo o stanju. Veliki kralj Asur je šel na pot proti judejskim mestom ter uničil 46 mest. To so bile najokrutnejše tolpe vseh časov, ki so požigale, ropale, ugrabljale, nabijale ljudi na kole in z ujetnikov strgale kožo. Tajnik, oblečen po egiptovski modi, ugovarja: "Faraon bo ..." "Ničesar ne bo storil. Njegova moč je pošla," ga prekine minister. Naenkrat v prostoru odjekne glas: "Gorje, grešni narod, od pete do glave nikjer zdravega koščka. Zemlja vam je opustošena kakor nekdanj Sodoma. Hči Sionska bo kakor koliba v vinogradu." Ta glas! Dvignejo se pesti in slišijo se kletvice. Ali ni Izaija najavil že dovolj nesreč? Ali ni celo svojega sina poimenoval Sear Jasub (ostanek se spreobrne), drugega pa Maher Salal Haz Baz (hiter rop – hiter plen)? Pred dvajsetimi leti je Samarija resnično postala plen Asircev. Ali se bo to ponovilo z njimi? Ta prerok prinaša samo nesrečo (Iz 8,21 in naprej).

Velikokrat se zgodi, da tega, ki imenuje nesrečo, razglasio za prinašalca nesreče. Zakaj?

Kdo je bil Izaija?

Kaj veš o Izaiju? Pkusi rešiti kviz. V križanki obarvaj polja, ki ustrezajo rešitvam. Če boš vse pravilno rešil, boš našel simbol, ki je zahvaljujoč Izaiju pozneje dobil poseben pomen.

KVIZ

- Izaija je bil rojen v
 - Nazaretu.
 - Edomu.
 - Jeruzalemu.
- Poročil se je z žensko, ki je bila
 - prerokinja.
 - vlačuga.
 - tujka.
- Izaija je v glavnem govoril vodilnim in kraljem
 - iz Damaska (v Siriji).
 - iz Samarije (severnega Izraelovega kraljestva).
 - iz Jeruzalema (južnega Judovega kraljestva).
- Izaija o politiki kraljev
 - ni imel mišljenja.
 - je imel kritično mišljenje.
 - se je vedno strinjal.

7d	17d	14d	9c	9b	9a	9d
7c	17a	14b	12a	12b	12c	12d
7b	17b	14a	3c	3d	3b	3a
7a	17c	14c	8b	15a	16a	6c
4d	4a	4c	4b	15b	16b	6b
1a	1d	1b	1c	15c	16c	6a
10d	10c	10a	10b	15d	16d	6d
11a	11b	11d	11c	8d	8a	8c
19a	19b	19c	2a	2b	2d	2c
13d	13c	13a	13b	18a	18b	18c
0a	0b	0c	5b	5d	5c	5a

- Izaijevi nasveti so bili rezultat
 - njegove modrosti.
 - Božjih objav.
 - njegovih potovanj.
- Izaijeva prerokovanja in videnja so se nanašala
 - samo na Jeruzalemčane.
 - samo na judejske kralje.
 - na Božji načrt zveličanja za ves svet.
- Izaijeva knjiga ima
 - 66 poglavij.
 - 39 poglavij.
 - 55 poglavij.
- Izaijev zvitek so veliko časa pri Judih
 - brali pri bogoslužju v sinagogi.
 - prepovedali in skrili.
 - razglasili za ponaredek.

- 9.** Najstarejši obstoječ zvitek Izaijeve knjige
- izvira iz 200 let po Kristusu.
 - je ponaredek – zvitek ne obstaja.
 - izvira iz 100 pred Kristusom.
- 10.** Izaija se v Novi zavezi
- nikoli ne navaja.
 - navaja 65-krat.
 - navaja 13-krat.
- 11.** Jezus je v shodnici v Nazaretu pridigal iz Izaijevega videnja
- o zmagi Asircev nad Egipčani.
 - o babilonskem suženjstvu judovskega ljudstva.
 - o prihajajoči rešitvi za revne, slepe in hrome v Izraelu.
- 12.** V Izaijevi knjigi najdemo velike prerokbe,
- ker ima Bog načrt za ves svet in ker je želel Jude pripraviti nanj.
 - ker je Izaija prosil Boga za točne informacije.
 - ker so kralji v Jeruzalemu potrebovali zabavo.
- 13.** Izaija je 200 let vnaprej napovedal,
- da bo Juda osvojila svet.
 - da bodo Babilonci osvojili Jeruzalem.
 - da bo Jeruzalem za vedno nepremagan.
- 14.** Izaija je 250 let vnaprej napovedal,
- da bodo Judje izumrli v suženjstvu.
 - da se bodo Judje v suženjstvu pomešali z Babilonci.
 - da bo perzijski vladar naredil konec judovskemu suženjstvu.
- 15.** Izaija je 700 let pred samim dogodkom napovedal,
- da se bo rodil Mesija, ki bo umrl za grehe ljudi.
 - da bodo na oblast prišli Rimljani, ki bodo zavladali Judom.
 - da bo Jeruzalem postal svetovno mesto.
- 16.** Izaija je pred 2700 leti napovedal,
- da bo nastopila nova zemlja.
 - da bodo zemlja in ljudje izginili v eksploziji atomske bombe.
 - da se bo na zemlji razvila nova vrsta bitij.
- 17.** V Izaijevi knjigi so zapisana tako daljnosežna videnja, da mnogi teologi menijo, da je celotna knjiga izmišljena v šoli pismoukov v Kumranu.
- da knjiga ni od Izaija, ampak jo je na zemljo prinesel angel.
 - da sta knjigo pisala dva preroka, ki sta pozneje živela pod Izaijevim imenom.

Kajti tako vam je rekel Gospod Bog, Sveti Izraelov: Če se spreobrnete in ostanete mirni, boste rešeni, v mirovanju in zaupanju je vaša moč, pa niste hoteli.

(Iz 30,15)

Politika kraljev, Božja politika

Od kraljev so pričakovali, da varujejo svojo deželo pred zunanjimi vpadi, znotraj nje pa ohranjajo red. Da bi to uresničili, so kralji okrepili svojo moč znotraj in zunaj.

Fotografija: na tem asirskem kamnu je prikazan izraelski kralj Jehu, ki je leta 842 pred Kristusom Asircu Salmanazarju III. prinesel darila in se mu poklonil (2 Kr 9 in 10)

V tem poslu se je človek lahko dobro spotil, še posebej, če stvari niso potekale, kot je bilo predvideno. Tako je bilo v Izaijevem času. Svetoval je štirim kraljem v Jeruzalemu: Uziju, Jotamu, Ahazu in Ezekiju (približno 740–700 pred Kristusom). Na nekdanjem Davidovem prestolu se je veliko dogajalo. Veliko malih držav, ki so nastale iz velikega Davidovega kraljestva (Juda, Izrael, Amon, Moab, Edom, zveza filistejskih mest, Damask in druge), se je že stotine let med seboj vojskovalo, ni pa bilo večje grožnje od zunaj. Zdaj pa je pretila poguba; Asirija je postajala svetovno kraljestvo. Juda je bila na poti med dvema središčema moči: med Asirijo in Egiptom. To je bil nevaren položaj, kjer bi lahko ena sama politična napaka imela daljnosežne posledice. Od Davida dalje je moral Izrael prvič računati na to, da bo kot narod iztrebljen.

 Če bi bil v tistem času mlad Jeruzalemčan, katera kritična vprašanja bi zastavil?

Ali obstaja večja sila od Boga?

Ali ima naša vera sploh še smisel?

Ali je Bogu kaj do nas, njegovega ljudstva?

Ali bo imelo poročilo o Abrahamu, Jakobu in Mojzesu kakšen smisel, ko nas ne bo več?

Ali je Božje ljudstvo vendarle samo ljudstvo kot vsako drugo?

Ali lahko še zaupamo v Boga, ko pa vse propada?

Nihče ni zastavljal takšnih vprašanj. Prav nasprotno, marljivo so politizirali o tem, kako se postaviti v odnosu do Asirije in Egipta. Ali naj se uprejo ali pokorijo? Naj bodo hladni ali odnesejo dragocene darove? Naj sklenejo zavezo z drugimi ali ostanejo sami? Naj dajo prednost eni ali drugi sili? Kralj Ahaz se ni hotel priključiti zvezi malih držav proti Asiriji; Asirce je celo poklical na pomoč. Posledica je bilo uničenje severnega kraljestva Izraela in Damaska. Kralj Ezekija je bil proti Asiriji. Ni hotel plačati prispevkov. Zato so Asirci med pohodom proti Egiptu prišli tudi do Jeruzalema. V takem času se je Izaija obrnil k ljudstvu in h kralju z nenavadnimi sporočili.

24	134	144	96	96	24
25	135	145	97	97	25
26	136	146	98	98	26
27	137	147	99	99	27
28	138	148	100	100	28
29	139	149	101	101	29
30	140	150	102	102	30
31	141	151	103	103	31
32	142	152	104	104	32
33	143	153	105	105	33
34	144	154	106	106	34
35	145	155	107	107	35
36	146	156	108	108	36
37	147	157	109	109	37
38	148	158	110	110	38
39	149	159	111	111	39
40	150	160	112	112	40
41	151	161	113	113	41
42	152	162	114	114	42
43	153	163	115	115	43
44	154	164	116	116	44
45	155	165	117	117	45
46	156	166	118	118	46
47	157	167	119	119	47
48	158	168	120	120	48
49	159	169	121	121	49
50	160	170	122	122	50
51	161	171	123	123	51
52	162	172	124	124	52
53	163	173	125	125	53
54	164	174	126	126	54
55	165	175	127	127	55
56	166	176	128	128	56
57	167	177	129	129	57
58	168	178	130	130	58
59	169	179	131	131	59
60	170	180	132	132	60
61	171	181	133	133	61
62	172	182	134	134	62
63	173	183	135	135	63
64	174	184	136	136	64
65	175	185	137	137	65
66	176	186	138	138	66
67	177	187	139	139	67
68	178	188	140	140	68
69	179	189	141	141	69
70	180	190	142	142	70
71	181	191	143	143	71
72	182	192	144	144	72
73	183	193	145	145	73
74	184	194	146	146	74
75	185	195	147	147	75
76	186	196	148	148	76
77	187	197	149	149	77
78	188	198	150	150	78
79	189	199	151	151	79
80	190	200	152	152	80
81	191	201	153	153	81
82	192	202	154	154	82
83	193	203	155	155	83
84	194	204	156	156	84
85	195	205	157	157	85
86	196	206	158	158	86
87	197	207	159	159	87
88	198	208	160	160	88
89	199	209	161	161	89
90	200	210	162	162	90
91	201	211	163	163	91
92	202	212	164	164	92
93	203	213	165	165	93
94	204	214	166	166	94
95	205	215	167	167	95
96	206	216	168	168	96
97	207	217	169	169	97
98	208	218	170	170	98
99	209	219	171	171	99
100	210	220	172	172	100

Restitev od ponedeljka:

Izaija je videl, česar ni videl nihče

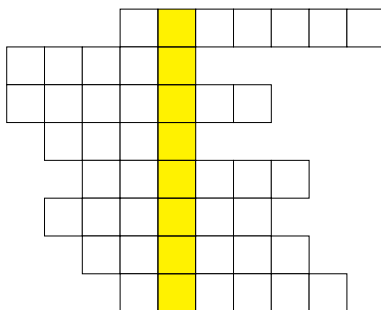

VIR: GRAFIKA: PAUL ZIMMERMANN: PREROK IZAIJA
(V: H. J. WEISBINDER, G. KROLL (HRSG.) "UNTERWEGS". ST. BENNO-VERLAG. LEIPZIG 1977, str. 83)

Ta slika prikazuje Izaija. Kako bi opisal prerokovo razpoloženje?

Bog, več od drugih vem.
 Bog, ne razumem, kaj mi kažeš.
 Bog, kaj me pa danes čaka?
 Ne, Bog, ne bom se mešal v to.
 Gospod, tega ne zmorem, bodi ob meni.
 Govori, Gospod, poslušam!
 Gospod, oprosti nam in nas spet sprejmi.
 Gospod, kaj naj naredim?

V letu, ko je umrl kralj Uzija, sem videl Gospoda, ki je sedel visoko na vzvišenem prestolu in njegova vlečka je napolnjevala svetišče. Nad njim so stali serafi in vsak je imel po šest peruti: z dvema si je zakrival obraz, z dvema si je zakrival noge in z dvema je letel. Drug drugemu so vzdikali in govorili: "Svet, svet, svet je Gospod nad vojskami, vsa zemlja je polna njegovega veličastva!" Podboji vrat so se stresali od glasu vzdikajočih in svetišče je bilo polno dima. Tedaj sem rekel: "Gorje mi, izgubljen sem, ker sem mož z nečistimi ustnicami, prebivam sredi ljudstva z nečistimi ustnicami in so moje oči videle kralja, Gospoda nad vojskami!" Tedaj je priletel k meni eden izmed serafov in v svoji roki držal žerjavico, ki jo je bil s kleščami vzel z oltarja. Dotaknil se je mojih ustnic in rekel: "Glej, tole se je dotaknilo tvojih ustnic, tvoja krivda je izbrisana, tvoj greh je odpuščen." Nato sem slišal glas Gospoda: "Koga naj pošljem? Kdo bo šel za nas?" Rekel sem: "Tukaj sem, pošlji mene!"

(Iz 6, 1-8)

Si že kdaj prestrašen pomislil: "Če bi se

zdzaj razprlo nebo in bi se pojavil Jezus ..." Predstavljaš si, da se to zgodi – čisto na kratko in samo zate –, ali bi spremenil kaj v svojem življenju?

- V vsem, kar počnem, in v vsem, o čemer se odločam, bi se vedno spominjal tega.
- Končno bi dojel, da Jezus ni samo pojem ali beseda.
- Govoril bi o tem vsem, ki jim ni mar za Boga.
- Vsekakor bi poskušal postati pridigar.
- Pomislil bi, da sem znorel.
- Kakor Izajja bi pomislil: "Pogubljen sem!"
- Vsak dan bi se zahvaljeval Jezusu, ker mi odpušča krivdo.
- Ta dogodek bi zadržal zase kot najglobljo skrivnost.
- Jaz bi _____

Katere osebe iz Svetega pisma so imele takšne

nadnaravne izkušnje z Bogom, ki so jih spodbudile, da so izvršili svojo življenjsko nalogo? Reši križanko – vnese imena na ustrezno mesto. Opisi niso po vrstnem redu. Rešitev v označenem stolpcu bo dala ime še enega preroka, ki je imel takšno "izkušnjo".

- Človek, ki ga je pogoltnila riba.
- Človek, ki je na nebu videl angele s 4 obrabi.
- Človek, ki je doživel Božjo bližino v blagem vetrcu in ne v neurju.
- Človek, ki je v noči slišal Božji glas.
- Ženska, ki ji je obisk angela temeljito spremenil življenje.
- Človek, ki je na zvezdnem nebu štel svoje otroke.
- Človek, ki ga je Bog zavaroval pred levi.
- Človek, ki se je bos približal ognju.

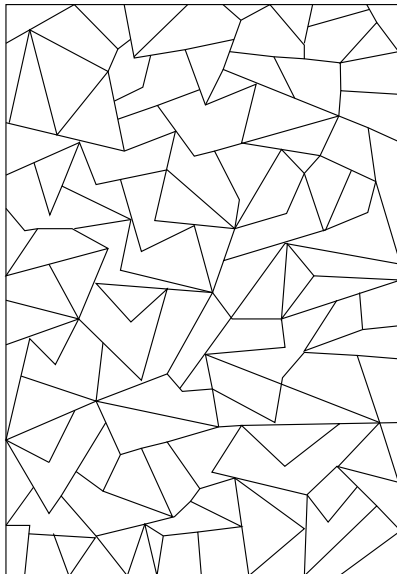
Poznaš koga iz cerkvene zgodovine ali iz kroga svojih znancev, ki je pred posebno nalogo doživel "srečanje z Bogom"?

Izaija je govoril tisto kar (še) nihče ni vedel

Preidimo k stvari:

NEVERJETNA ZNAMENJA

Zvitek z imenom Izaija poroča o nenavadnem vidcu in preroku, ki je živel pred 2700 leti in je, gledajoč skozi prostor in čas videl zgodovino Božjega ljudstva in vsega sveta. Pred njegovimi očmi se je odvil film o načrtu, ki ga ima Bog za svet, njegovo preteklost, sedanost in prihodnost – večnost. Videti je bilo noro: opazoval je dogodke, kot da bi bili posneti hkrati hitro in upočasnjeno. Vsega si ni mogel razložiti. Veliko prerokb poroča o dogodkih z namigi in bi se lahko uresničile že v Izaijevem času, vendar so se dejansko šele veliko pozneje. Spet druge prerokbe so danes zelo jasne za določen čas, na primer, da bo Jude iz suženjstva osvobodil človek, po imenu Cir. Najboljše, kar je Izaija videl, je bil Božji načrt zveličanja: Mesija bo umrl za človeštvo. Izaijeva knjiga je mnogim pričevanje, da Bog vlada, da je Jezus največja Božja objava in da se splača verovati vanj.

Pred seboj imaš

nepobarvana polja. Označi katera koli tri polja z začetnicami svojega priimka. Na sestanku mladih boste imeli besedilo, ki bo pokazalo, kako težko je nekaj, kar vidimo in poznamo, drugim opisati z besedami.

Bog je Izaiju objavil veliko tega, kar danes verujemo. Besedila na nasprotni strani s črto poveži s spodnjimi izjavami vere.

Jezus oprosti vse moje grehe.
 Bog me vodi skozi življenje in varuje.
 Bog me je želel in ustvaril.
 Bog je ustvaril svet.
 Bog bo ustvaril novo zemljo.
 Bog skrbi za nas.
 Božja beseda je večna.
 Jezus je umrl zame.
 Jezus je vstal.
 Bog bo nekega dne sodil.

Pridite, pravdajmo se, govori Gospod: Če so vaši grehi rdeči kakor škrlat, bodo beli kakor sneg, če so rdeči kakor bagrenina, bodo beli kakor volna. (Iz 1,18)

"Nikar se ne boj, saj sem te odkupil, poklical sem te po imenu: moj si! Ko pojdeš čez vodo, bom s teboj, ko čez reke, te ne poplavijo, ko pojdeš skoz ogenj, ne zgoriš in plamen te ne bo ožgal. (Iz 43,1.2)

In zdaj, Gospod, si ti naš oče! Mi smo glina, ti si naš upodabljavac, vsi smo delo tvojih rok. (Iz 64,7)

Pozabil si Gospoda, ki te je naredil, razprostrl nebo in utemeljil zemljo. In kje je zdaj zatiralčeva jeza? (Iz 51,13)

Kajti glej, ustvaril bom novo nebo in novo zemljo, prejšnje reči ne bodo več prihajale v spomin, ne bodo več prišle do srca. Volk in jagnje se bosta skupaj pasla, lev bo jedel slamo kakor govedo in kača bo imela prah za svoj kruh. Ne bodo škodovali ne uničevali na vsej moji sveti gori. (Iz 65,17.25)

O vsi, ki ste žejni, pridite k vodi, in vi, ki nimate denarja, pridite,

kupite in jejte! Pridite, kupite brez denarja, brez plačila vino in mleko! Nagnite svoje uho in pridite k meni, poslušajte in bo živela vaša duša. Vcepil vam bom večno zavezo, Davidove dobrote, ki so zanesljive. (Iz 55,1.3)

Trava se posuši, cvetica ovene, beseda našega Boga pa obstane na veke. (Iz 40,8)

On pa je bil ranjen zaradi naših prestopkov, strt zaradi naših krivd. Kazen za naš mir je padla nanj, po njegovih ranah smo bili ozdravljeni. (Iz 53,5)

Za muko svoje duše bo videl luč, se sital, s svojim spoznanjem bo moj pravični služabnik opravičil številne, njihove krivde bo naložil nase. (Iz 53,11)

Glej, Gospod bo razoral zemljo in jo razril, spačil bo njeno površje in razkropil njene prebivalce. ... Zemlja poka in se trga, zemlja se drobi in razpada, zemlja se maje in omahuje. ... Tisti dan bo Gospod kaznoval vojsko višave na višavi in kralje zemlje na zemlji. (Iz 24,1.19.21)

Nato jim je rekel: "To so besede, ki sem vam jih povedal, ko sem bil še pri vas: Mora se izpolniti vse, kar je pisano o meni v Mojzesovi postavi, prerokih in psalmih." Tedaj jim je odprl um, da so doumeli Pisma.

(Lk 24,44.45)

Videnja nove zemlje pa ne beremo samo pri Izaiju, marveč tudi pri Enohu, Noetu, Abrahamu, Mojzesu, Danielu, Ezru in Janezu. Imenujejo se "apokalipse", kar je grška beseda, ki pomeni "objava, razodetje".

Prihodnost ni pot, ki ne vodi nikamor

V mislih se preseli v leto 2211. Kako bo videti svet čez 180 let? Poskusi odgovoriti na naslednja vprašanja.

Kakšni bodo avtomobili?

Se bodo ljudje še poročali?

Bo več ali manj religij kot danes?

Ali bo adventistična cerkev še obstajala?

Kam bomo hodili na dopust?

S čim se bomo prehranjevali?

Bodo še različne države in jeziki?

Žal tega ne boš doživel. Škoda! Ali boš? Ameriški pisec Ernest Hemingway je menda dejal, da je življenje temna pot, ki nikamor ne vodi, vedno in večno, brez konca. Potoval je, ljubil, živel in pil, kolikor je šlo, potem pa si v 61. letu starosti v glavo poslal metek. Ni hotel več živeti na poti, ki ne vodi nikamor ...

Izaija je za razliko od Hemingwaya videl drugačno prihodnost. Videl je daleč pred svoj čas – dlje kot do današnjega časa, dlje od leta 2211. Mi vemo, kaj se dogaja danes, ne vemo pa, kaj se bo zgodilo za nami. Če se bo dogajalo kaj zanimivega, ne bo več pomembno za nas. Mnogi zato menijo, da je povsem vseeno, na kateri vlak sedejo in kaj počnejo s svojim življenjem. Ampak vlaka, ki ne vozi nikamor, ni – naše življenje ima cilj.

Preidimo k stvari:

KAKO SO PRIHODNOST VIDELI PREROKI?

Preroki so videli prihodnost, na katero ne moremo vplivati. Niso bili mnenja, da vse razumejo. Vendar so bolj kakor drugi videli Božje delovanje v zgodovini sveta. Tako so razumeli tudi posledice odločitev, ki jih ljudje sprejemajo v zvezi z Bogom. V prihodnosti, nekje za obzorjem, je vedno obstajal svetel cilj: obljubljeni Božje zveličanje.

Jezus Kristus je smisel vsega in vsakršnega življenja.

Izaijevo univerzalno sporočilo o zveličanju je spodbudilo etiopskega meniha, da je v Jeruzalemu kupil zvitok Izaijeve knjige. V Dej 8,26-38 beremo poročilo o tem in kako mu je Filip razložil nerazumljive dele besedila, ki kažejo na Kristusa, ter kako se je Etiopec spontano odločil krstiti.

NAJSTAREJŠI OHRANJENI ZVITEK IZAJEVE KNJIGE: Senzacija iz Kumrana

Tako govori Gospod,
Sveti Izraelov in

njegov upodabljavec: Mar me boste zasliševali glede mojih otrok in mi ukazovali glede dela mojih rok? Jaz sem naredil zemljo in ustvaril človeka na njej, jaz sem s svojimi rokami razprostrl nebo in poveljujem vsej njegovi vojski.

(Iz 45,11.12)

POVZETEK

Izaija je eden najbolj znanih prerokov iz Stare zaveze. Živel je v 7. stoletju pred Kristusom in bil svetovalec štirim kraljem. Govoril pa je tudi o dogodkih, ki so bili daleč pred njegovim časom. Tako je postal pomemben za vse rodove. V suženjstvu so ga brali izgnanci in v njem našli tolažbo, da jih bo Bog nekega dne vrnil v domovino. V času pred Jezusovim rojstvom so bili Judje v pričakovanju Mesija. Potem je Jezus svojim učencem razložil Izaijeve besede, da bi jim pojasnil Božji načrt zveličanja. Danes se mnogi obračajo k Bogu, ker v Izaijevi knjigi odkrijejo Božjo mogočnost, vrhovnost in njegovo ljubezen.

Leta 1947 je neki pastir v jami ob Mrtvem morju našel prastare usnjene zvitke. Koliko so vredni? To je bilo senzacionalno odkritje. Izkazalo se je, da gre za več kakor 100 zvitkov, med katerimi so bile tudi knjige Stare zaveze, napisane v starohebrejščini, med njimi pa najstarejši rokopis ene celotne knjige – zvitke Izaija. Bil je širok 27 cm in dolg 7,26 m, napisan pa približno 100 let pred Kristusom. Do tedaj so bili najstarejši znani hebrejski rokopisi iz 10. stoletja po Kristusu. Izajjev zvitke je bil več kakor 1000 let starejši in je postal osnovno merilo svetopisemskega izročila. Zdaj so lahko videli, ali so besedila skozi stoletja

natančno prepisovali. Odgovor je bil pozitiven. Pozneje so v Kumranu izkopali celotno naselje s prostori za sestanke, pisarsko dvorano, kuhinje, pralnice perila, lončarske in druge delavnice, peč in mline za žito. To je bilo naselje ali neke vrste komuna, v kateri so živeli pripadniki tako imenovane kumranske sekte. O izviru, namenu, pomenu in izginotju te verske skupnosti je veliko ugibanj, najdbe ob Mrtvem morju pa dokazujejo, da v svojem Svetem pismu beremo isto Izaijevo besedilo, kakršnega je bral sam Jezus Kristus – seveda v drugem jeziku in v sodobnem prevodu.

**Daniel, človek,
ki živi kot misli
in govori**

Maske

Na začetku te lekcije nariši:

Obraz nasmejanega človeka

Obraz jeznega človeka

Obraz žalostnega človeka

Vsi si različno predstavljamo in različno opisujemo jezne, vesele in žalostne ljudi. Kako pa sploh vemo, da je kdo, ki se nam z nasmehom bliža, resnično vesel? Ker je tako videti ali ker je takšen v sebi? Ali pa ženska, ki sede joče; je res žalostna? Kako veš, da ta človek v prenesenem pomenu ne nosi maske, s katero skriva svojo notranjost? Dobri igralci lahko odigrajo vsako vlogo. Ko na videz jočejo, se znotraj sebe smeji.

Mogoče si kdaj tudi ti nadeš masko, ker želiš skriti svojo notranjost. Morda žaluješ, pa se nasmijaš, ker ne želiš, da kdo ve. Ali pa bi rad glasno godrnjal, pa si ne upaš pokazati, kaj resnično misliš, in si na zunaj kul. Obstajajo še mnogi drugi primeri. V vsako masko napiši, kaj oseba resnično misli in čuti v nasprotju s tem, kar kaže prva maska. (Mogoče boš moral za to maske malo spremeniti?)

Ljudje nosijo maske, ker se želijo zaščititi ali pa skriti.

Se spomniš okoliščin, ko si se zavedel, da človek, ki si ga srečal, nosi masko?

Da, to je

Ne, tega pri drugih ne opazim.

Z masko se lahko zaščitiš ali pa skriješ. To je včasih potrebno. Ampak zaradi povsem človeške lastnosti nošenja mask postanemo zelo negotovi. (Živali ne nosijo mask. Vedno pokažejo, kaj čutijo.) Včasih ne vemo natanko, kako naj bi se odzvali: ali nam nekdo igra? Ali resnično misli, kar pravi? Se lahko zanesem nanj? Ali naj še sam odigram vlogo, ker se bo drugače osramotil? Kaj bo rekel, če iskreno povem svoje mnenje ali pokažem resnična čustva?

Zakaj obstajajo maske?

Ne obstaja pa samo prenesen pomen nošenja mask. Prava maska ima v mnogih kulturah pomembno vlogo. Ob obrednih plesih se uporabljajo maske. Nosilec predstavlja lik, katerega masko nosi. Tako ljudje lažje dojemajo lik. V antični Grčiji so imele maske v gledališču pomembno vlogo. Za ojačitev zvoka so maski usta oblikovali kot lijak. Pozneje so nosili usnjene maske – še posebej v Italiji. V srednjem veku je masko zamenjala šminka. Še danes v azijskem gledališču obstajajo vloge s točno določeno šminko ali plastičnimi maskami. V Evropi maske nosijo samo klovni in pantomimiki. Tudi tukaj maska točno določa

vlogo osebe: klovni je večno vesel, pantomimik pa s svojo belo masko lahko odigra vsako vlogo. V muzejih lahko vidimo maske pokojnih. Izdelajo jih z odtisom obraza slavnih umrlih, da ne bi pozabili, kako so bili videti. V umetnosti najdemo maske kot gradbene podrobnosti na srednjeveških cerkvah; najpogosteje gre za demonske grimase. Zaradi demonskih mask in njihovega okultnega pomena mnogi kristjani ne želijo nositi mask. Drugi pa v tem vidijo le nenevaren pomen, saj z masko lažje prikažejo to, kar želijo odigrati in pokazati.

Maske ali vera?

Jezus se je posebno lotil mask pobožnosti. Sveto pismo v tem primeru omenja hinavstvo. Danes to bolj razumemo kot podajanje lažnih dejstev. Nekdo se pretvarja, da nekaj veruje in misli, v bistvu pa ni tako.

Jezusu je pomembna poštenost pri tih, ki verujejo. Kakršni smo na zunaj, takšni bi morali biti tudi znotraj. To velja tudi obratno: notranje prepričanje moramo kazati na zunaj. Obstajajo ljudje, ki verujejo v Jezusa, pa o tem molčijo in to skrivajo iz strahu ali pa ker je tako lažje. V tem primeru nosijo masko.

Jezus je takoj opazil, ko je nekdo nadel masko pobožnosti in se vedel hinavsko: "On pa je vedel za njihovo hinavščino."

(Mr 12,15)

In kadar molite, ne bodite kakor hinavci. Ti namreč radi molijo stoje po shodnicah in vogalih glavnih ulic, da se pokažejo ljudem.

(Mt 6,5)

Jezus je spodbujal te, ki so se bali odprto pokazati svojo vero in so si zato nadel masko: "Toda povem vam: Vsakega, ki bo priznal mene pred ljudmi, bo tudi Sin človekov priznal pred Božjimi angeli."

(Lk 12,8)

Razmisli: kako živiš?

(Za odgovor si vzemi nekaj minut in bodi iskren do sebe.)

Brez maske

TIRALICA

Star je med 12 in 16 let ter prihaja iz višjega izraelskega razreda.

Je s svojimi prijatelji brez staršev v tujini v ujetništvu.

Tam ga tri leta vzgajajo mnogobožni duhovniki.

Menijo, da bo prevzel brezbožne običaje in postal dober služabnik. Njegovo ime je Daniel. V ujetništvu so mu spremenili ime.

Zdaj ga kličejo Beltšacar.

Jezus ti želi pomagati živeti, kakor veruješ.

Preidimo k stvari:

KAJ SE JE TAKRAT ZGODILO?

Daniel izhaja iz Judovega rodu. Z drugimi mladeniči je bil leta 605. pr. Kr. odpeljan v Babilon na dvor kralja Nebukadnezarja. Tam naj bi se učili in vzpostavili močno vez med Judo in babilonskim kraljestvom. Juda je pod svojim kraljem Jojakimom postala vazalna država. Nebukadnezar je zavladal temu velikemu kraljestvu in ostal na prestolu polnih 43 let. Babilon je postal svetovna sila. Daniel je v Babilonu postal veliki prerok in človek, ki nam je s svojim vedenjem pravi zgled.

Za Daniela razmere niso bile preproste. Še vedno je bil zelo mlad in brez staršev, bratov in sester je moral živeti v tujini in se sam dokazovati. Izobrazba je bila dobra, vendar poganska. Zanj bi bilo preprosteje, če bi se pretvarjal, da se prilagaja. Potem bi se lahko ognil razpravam in vprašanjem. V sebi mu ne bi bilo treba misliti tako, kot od njega pričakujejo vzgojitelji. Ampak Daniel ne pozna maske. On veruje v živega Boga in to želi jasno pokazati, zato živi, kakor se je naučil. Niti pomislil ni na skrivanje za masko. Ne glede na to, kar bo moral za to pretrpeti.

Ob pomoči spodaj navedenih besed zapolni praznine v besedilu in izvedel boš nekaj več o najstniku Danielu, ki ni hotel nositi maske, da bi ostal, kar je:

Na začetku _____ so morali mladeniči jesti in piti to, kar je bilo Judom _____. Daniel je zase in za svoje tri prijatelje _____ zaprosil, naj jim ne strežejo kraljevih jedi. Ni se hotel _____ Bogu. Tako je s svojimi prijatelji stal proti vsem drugim. Ampak veroval je, da jih bo Bog blagoslovil in bo na _____ šolanja boljši od drugih mladeničev. Vodja je _____ izpolnil Danielovo željo, čeprav se je zaradi tega bal kralja. Bog pa je mladeničem, ki so se javno postavili na njegovo stran, v treh letih šolanja podaril telesno _____ in nenavadno _____.

pogumno

modrost

koncu

po času preizkušnje

šolanja

prepovedano

zoperstaviti

moč

Res je pogumen ta Daniel, ne? Si lahko predstavljaš razmere, ko bi se rad vedel kot Daniel, čeprav ne bi bilo prav preprosto ravnati skladno s tem, kar veruješ? Na primer, ko v šoli vsi verjamejo v evolucijo in Boga uvrščajo med bajke. Ko moraš doma povedati resnico. Ko družba počne nekaj, v čemer ne moreš sodelovati. Ali si ni preprosteje nadeti masko nevpletanja in se delati, kot da se te to ne tiče? Nihče ne ve, kaj resnično misliš – prihraniš pa si težave in neprijetne pogovore.

Kdor je v najmanjšem zvest, je zvest tudi v velikem.

(Lk 16,10)

Ostati zvest sebi

Daniel je odrasčal. Šolanje je bilo končano. Ostal je na kraljevem dvoru in postal njegov svetovalec, saj je Nebukadnezar prepoznal neverjetno Danielovo modrost. Tako so v Babilonu minila leta. Babilonsko kraljestvo je odstopilo prostor perzijskemu; po Nebukadnezarju je Daniel služil še drugim kraljem – samo on je ostal dragoceni zvesti pomočnik in uradnik. Pod kraljem Darijem je v starosti 62 let postal eden od treh najvišjih državnikov v državi. Tako dobro je opravljal svoje delo, da je Darij, na žalost drugih zavistnih višjih uradnikov, premišljeval o tem, da bi vse upravljanje prepustil Danielu. Kakšna kariera! Od sužnja najstnika do najvišjega državnika! Vse je bilo videti odlično. Morda mu je bilo zdaj težje kot na začetku njegove poti v Babilonu: kako lahko je pozabiti na Boga, ko ni problemov. Kako preprosto bi se lahko Daniel iz navade in udobja prilagodil poganski družbi. Ampak pri Danielu je Bog vedno užival prvi prostor. Ni bilo razlike med vsakodnevnim življenjem in prepričanjem. Vsi to vedo. Tudi zelo pomembni uradniki.

Ti so tedaj rekli: "Nobenega vzroka za tožbo zoper tega Daniela ne bomo našli, razen če najdemo kaj zoper njega v postavi njegovega Boga." ... Vsi višji uradniki v kraljestvu, predstojniki, satrapi, svetovalci in upravniki svetujemo, naj kralj izda odlok in strogo določi: "Vsakogar, kdor bo v tridesetih dneh kogar koli kaj prosil, boga ali človeka, razen tebe, o kralj, bodo vrgli v levjo jamo."

(Dan 6,6.8)

Kako zvit je bil ta načrt. Preberi Dan 6,6-12, da spoznaš, za kaj je šlo.

Drugi uradniki želijo od Darija:

Daniel je naredil:

Kaj je pripeljalo Daniela, da je kot običajno molil ob odprtem oknu? Kaj ga ne bi mogel zapreti in potem moliti? Tako ne bi nihče opazil njegovega pogovora z Bogom in bi bilo vse v redu. Ampak mi že vemo: Daniel je ostal zvest sebi. Nikoli se ne bo skrival za masko in izdal svojega globokega prepričanja. Raje gre v levji brlog. In ve, da je Bog pri tem popolnoma na njegovi strani.

Kako ocenjuješ Danielovo stališče? Označi svoje mišljenje::

- Zdi se mi malo pretirano.
- Občudujem ga in njegov pogum.
- Moral je tako ravnati, saj je vedel, da drugi komaj čakajo njegovo slabost.
- Če bi se skrila, bi osramotila Boga.
- Če bi se Daniel prestrašil, bi ljudje Boga videli kot majhnega in šibkega.
- Menim, bi bil Daniel nezvest samemu sebi.

Daniel je brez dvoma nenavaden človek. Kar malo se ustrašimo, ko pomislimo nase. Le kdo mu je lahko podoben? Mora ti biti jasno, da se ti ni treba znati v težavah kot Daniel, da bi bil tako pogumen. Ne gre za to. Daniel je bil vse življenje zvest načelu: če ljubiš Boga, ga javno priznaj. Ne boj se drugih. Ko gre za najgloblje prepričanje, ne uporabi maske. Pri tem načelu ne gre samo za velik izpit vere, kot je opisal Daniel v Svetem pismu, marveč za malenkosti. V tem primeru se to tiče tako nas kot Daniela.

**Hvala ti, Jezus, ker mi želiš
pomagati, da se ne bojim ljudi in da
lahko brez maske odprto priznam
svojo vero.**

Lačni levi

Daniel je moral nositi posledice svoje iskrenosti. Drugi uradniki so komaj čakali na to: končno imajo nekaj, s čimer bodo obtožili osvraženega kolega. Ker je odlok podpisal sam kralj, ni niti on več mogel spremeniti odločitve. Kralj Darij je bil besen. Kaj je podpisal? Ali lahko kako pomaga svojemu zvestemu služabniku? Ves dan je razmišljal, pa ni videl možnosti.

Danielovo vedenje je naredilo močan vtis na Darija. On, kralj, ki služi poganskim bogovom, je upošteval možnost, da lahko Daniela reši njegov Bog, ker resnično živi in obstaja. Ko je torej naslednji dan videl Daniela rešenega, je bolj čutil olajšanje kakor presenečenje. Danielovo vedenje pa nikakor ni ostalo neopaženo pri ljudeh v njegovi okolici.

Tedaj je kralj rekel, naj pripeljejo Daniela in ga vržejo v levjo jamo. Kralj je spregovoril in rekel Danielu: "Tvoj Bog, ki mu nenehno služiš, on naj te reši!"

(Dan 6,17)

Kljub svojemu pogumu je moral Daniel pomisliti na marsikaj, ko so ga vrgli v levji brlog. Poskusi si to predstavljati. Sledi številkam in boš videl, kaj se je zgodilo v brlogu. O čem je Daniel razmišljal?

Kdor reskira, profitira (kdor tvega, se mu obrestuje)

Poznaš rek: kdor riskira, profitira? Kaj pomisliš, ko to slišiš?

1. _____
2. _____
3. _____

Danielu se je ta rek dobesedno izpolnil. Tvegal je življenje brez maske in z Božjo močjo se mu je to obrestovalo. Vendar je ta rek tudi sporen. Še posebno pri starših in njihovih otrocih. Se ti zdi, da so tvoji starši srečni, ko preizkušaš tvegane stvari, recimo v športu? Ampak po drugi strani pa rek drži: kdor nikoli ničesar ne tvega, ne more ničesar doživeti in izkusiti. Kako boš vedel, ali so tvoji novi rolerji dobri, če jih pozabiš nekje v kleti? Ali kako boš vedel, da si všeč deklici, v katero si zaljubljen, če ne boš pristopil k njej? (Seveda to velja tudi obratno: za dekleta, ki so zaljubljena v kakšnega fanta.) Glede ene stvari ta rek drži vedno. Gre za odnos z Bogom, kot ga vidimo pri Danielu. Sandra je spoznala Boga.

Prijateljica ji je govorila o Jezusu in jo peljala s seboj v cerkev. Njen oče ni zaposlen in svoje nerazpoloženje kaže doma. Njena mama čisti na dveh mestih in je skoraj nikoli ni doma. Sandra je veliko prepuščena sami sebi. Zdaj ji je lepo, ko lahko uživa v družbi najstnikov v cerkvi in ko ve, da jo Jezus ljubi. Ampak oče je izvedel za cerkev. Prepovedal ji je hoditi k tej "sekti". Kaj naj naredi? Odločila se je za Jezusa. Ne želi pa razjeziti očeta, zato je povabila pastorka na svoj dom. To je tvegano, saj ga lahko oče našene, če se bo razjezil. Ona ve, da se izpostavlja tveganju, vendar želi imeti jasne odnose in noče skrivati svojega prepričanja. Vse se izteče dobro. Dva odrasla moška se lepo pogovarjata in posledica je, da gre lahko Sandra spet v cerkev.

Kaj misliš? Ta primer se je dobro končal, vendar ali bi ključna misel držala tudi, če bi se pogovor slabo končal? Kaj bi potem dobila Sandra?

Toda povem vam: Vsakega, ki bo priznal mene pred ljudmi, bo tudi Sin človekov priznal pred Božjimi angeli.

(Lk 12,8)

Tukaj najdeš ključno misel.

POVZETEK

Daniel je bil še zelo mlad, ko so ga odvedli v suženjstvo. Kljub temu se je odločil ostati zvest svojemu prepričanju in živeti brez pretvarjanja in prikrievanja – torej brez maske. To odločitev je spoštoval vse življenje in sam Bog ga je blagoslovil. Tako je Daniel postal naš zgled, saj ni vedno preprosto ravnati, kakor misliš in veruješ. Ampak kdor z Bogom tvega, se mu vedno obrestuje.

Daniel, človek, ki vidi prihodnost

Kaj bi bilo, če ...

Tim in Liza skupaj sedita na nasipu na Severnem morju. Ob sončnem zahodu sta nebo in morje obarvana rožnato. Pravi romantični večer za zaljubljenega. Liza nasloni glavo na Timova ramena. "Veš, Tim, včasih bi rada videla v prihodnost. Tako me zanima, kako bom končala šolo in kaj bom nekega dne počela. Ali bova takrat skupaj? Kaj bodo počeli moji bratje in sestre? Bo moja babica, ki je danes bolna, še živela? Kaj misliš, Tim?"

"Veš, jaz pa tega sploh nočem vedeti. Pomisli, kako je, če veš, da se bodo nekatere reči narobe obrnile – potem ne bi več imela volje do življenja. Boljše, da zdaj uživaš v življenju in ne veš, kaj se bo zgodilo." "Prav imaš, ampak vseeno bi rada kaj malega vedela o prihodnosti."

Zvečer sedi Liza s starši ob mizi. "Mama, rada bi kaj vedela o svoji prihodnosti. Preprosteje bi se bilo odločiti, če bi človek vedel, kako se bodo stvari razvijale." Lizina mati je videti zamišljeno, ko reče presenečeni Lizi: "To si želi veliko ljudi. Zanimivo je, da Bog ni proti, da vemo nekaj o prihodnosti. Vendar gre to drugače kot misliš."

Poišči pomembno ključno misel:

Bog noče, da smo marionete. Ne želi, da smo brezvoljno strpani v njegov načrt. Bog bo razočaral vsakogar, kdor želi poznati prihodnost z razlogom, da mu ne bo treba uporabiti lastne sposobnosti odločanja. Ko po prerokih, kot je Daniel, opisuje prihodnost, Bog to počne, ker želi v ljudeh zakoreniniti zaupanje v svojo navzočnost. Prijetno je vedeti, da je Bog gospodar dogajanja. Ker pa so vsi ljudje svobodni v svojem odločanju, so Božja videnja prihodnosti podobnejša zemljepisni karti v velikem merilu kot pa točnemu voznemu redu.

Kajti le delno spoznavamo in delno prerokujemo.

(1 Kor 13,9)

In ti? Bi tudi ti rad/a vedel/a kaj o prihodnosti?

Da, ker

Ne, ker

Ne vem.

se

Bog

samostojno

ljudje

želi

odločajo

Nihče od ljudi ne more vedeti ničesar o prihodnosti, če mu tega ne razodene Bog.

Luč v temi

Bog je ljudem po prerokih in drugih svetopisemskih piscih objavil prihajajoče dogodke. Zato vemo, da bo Jezus znova prišel, da Božjim otrokom ne bo vedno na zemlji lahko, ampak da bodo vedno v njegovih rokah. Vse to velja za Božje otroke po vsem svetu. Kaj pa reči, ko osebno ne vemo, kako naprej? Ali nam bo Bog tedaj rekel kaj o osebni prihodnosti? In kako bo to povedal? Starejša ženica, vernica adventistične cerkve v severni Nemčiji, je

pripovedovala, kako je njena hči tik pred gradnjo zidu v Nemčiji na zahod. Ker so bile politične razmere negotove, niso vedeli, ali je za prihodnost bolje, da se družina spet zbere ali da hči ostane na zahodu. Družina je molila za rešitev. Ponoči je mama sanjala o blazini z napisom: "Ostani!" Mama je bila prepričana, da ji je sanje poslal Bog. Hči je ostala na zahodu in izkazalo se je, da je bila ta odločitev zelo dobra za celotno družino. Druga mama iz cerkve v Vestfaliji je povedala, kako je stala ob postelji svoje

hudo bolne dveletne hčerke. Bala se je za njeno življenje in rotila Boga. Naenkrat je začutila mir; v srcu je slišala odgovor. Vedela je, da ji je Bog v tistem trenutku osebno odgovoril. Glas ji je rekel, da bo hči preživela in bo v prihodnosti naredila veliko za Boga. Ženska je to povedala šele na smrtni postelji in dejala, da se je vse natanko izpolnilo. Bog tudi danes pošilja ljudem upanje, ko jim odpira oči za prihodnost.

Sanje

Daniel je že nekaj časa v Babilonu, kjer je izredno cenjen uradnik; nekega dne Nebukadnezar sanja. Sanje ga vznemirijo. Ker je bilo v tistem času običajno, da so se sanje razlagale, je k sebi poklical razlagalce sanj. Najprej bi mu morali povedati, kaj je sanjal, potem pa še podati razlago sanj. Tako se je Nebukadnezar želel prepričati, da mu ne bodo trosili nesmislov. Seveda razlagalcem ni šlo. Kako naj

bi vedeli, kaj je Nebukadnezar sanjal? Ampak kralj je hotel prav to. Ker mu ni nihče izpolnil želje, se je tako razjezil, da se je odločil dati pobiti vse svetovalce in uradnike. Med temi bi bil tudi Daniel s prijatelji. Ko je Daniel izvedel, za kaj gre, je prosil kralja, da prestavi usmrtitev, prepričan, da lahko z Božjo pomočjo izpolni nalogo. Prosil je Boga za pomoč in Bog mu je prikazal kraljeve sanje ter njihov pomen.

Za razmišljanje:
Kaj ti pade v oči, ko opazuješ materiale in barve kipa od zgoraj proti dol?

Daniel se ni pretvarjal, da je poznal sanje in da jih lahko razloži. Jasno je povedal kralju, da ga je za to usposobil sam Bog. Potem kralju pojasni, da mu je Bog s temi sanjami pokazal daljno prihodnost.

Kaj vladarju, kot je bil Nebukadnezar, pomeni priložnost, da pokuka v prihodnost?

Kaj misliš, bi današnji politiki radi pokukali v prihodnost, če bi imeli priložnost?

- Da, ker _____
- _____
- Ne, ker _____
- _____
- _____

Nato je bila Danielu v nočnem videnju skrivnost razodeta; in Daniel je hvalil Boga nebes. Odgovoril je Daniel in rekel: "Hvaljeno bodi Božje ime od vekov na veke, kajti njegovi sta modrost in moč. On spreminja čase in dobe, odstavlja kralje in postavlja kralje. Daje modrost modrim in razumnost razumnim. Odkriva globoke in skrite reči, ve, kaj je v temi, pri njem domuje svetloba. Tebi, Bog mojih očetov, se zahvaljujem in dajem čast, ker si mi dal modrost in moč. In zdaj si mi oznanil, za kar smo te prosili, kajti dal si nam spoznati kraljevo stvar.

(Dan 2,19-23)

Preberi Dan 2,29-35. Potem pobarvaj

kip iz sanj z ustreznimi barvami in napiši, iz katerih materialov so bili njegovi deli.

... in razlaga

“To so sanje; in njihov pomen povemo pred kraljem. Ti, o kralj, kralj nad kralji, ki ti je Bog nebes dal kraljestvo, moč, oblast in slavo povsod, kjer koli prebivajo človeški sinovi, poljske živali in ptice neba, in ki je dal v tvojo roko oblast nad vsem, ti si glava iz zlata. Za teboj vstane drugo kraljestvo, manj mogočno od tvojega; nato tretje kraljestvo, tisto iz bronu, ki bo vladalo vsej zemlji. Četrto kraljestvo bo trdno kakor železo. Ker bo iz železa, bo zdrobilo in strlo vse, kot železo, ki vse to razbije in zdrobi. Potem si videl noge in prste, deloma iz lončarskega ila, deloma iz železa. Kraljestvo bo razdeljeno, vendar bo v njem nekaj trpežnosti železa, kajti videl si, da je bilo železo pomešano z lončarskim ilom. Da so bili prsti na nogah deloma iz železa, deloma iz ila, pomeni: del kraljestva bo trden,

drugi del pa krhek. Ker si videl železo, pomešano z lončarskim ilom, to pomeni, da se bo človeško seme pomešalo, vendar se ne bodo držali drug drugega, kakor se tudi železo ne more pomešati z ilom. V dneh teh kraljev bo Bog nebes ustanovil kraljestvo, ki na veke ne bo razdejava. Njegovo kraljestvo ne bo prepuščeno drugemu ljudstvu. Razdrobilo in pokončalo bo vsa ta kraljestva, samo pa bo ostalo na veke. Kajti videl si, da se je brez človeških rok utrgal z gore kamen in zdrobil železo, bron, il, srebro in zlato. Veliki Bog tako oznanja kralju, kaj se bo poslej zgodilo. Sanje so resnične in njihov pomen je zanesljiv.”

(Dan 2,36-45)

Bog je Nebukadnezarju na grobo vnaprej prikazal potek zgodovine. Kip, ki ga je videl, prikazuje zgodovino sveta do ponovnega Jezusovega prihoda, vendar pri tem posebej pojasnjuje del sveta, ki je imel tedaj pomembno vlogo. V tem videnju nimata Kitajska in Amerika nobene vloge. Kljub temu Nebukadnezar še po Danielovi razlagi ne more reči, katera kraljestva in vladarji pridejo za njim. Bog mu ni povedal ničesar o trajanju njihove vladavine. Kralj pa je verjetno kaj slutil, saj je poznal politično stanje tistega časa. Nekaj reči, ki jih je Nebukadnezar vedel: vsa prihodnja kraljestva bodo manj vredna od njegovega. On je zlata glava, čeprav njegovo kraljestvo ne bo trajno. To spoznanje mu je trenutno dovolj. Več pa mu Bog ni hotel povedati. Vse drugo je bilo namenjeno prihodnjim rodovom. Danes, ko je minilo več kakor 2500 let, lahko bolje razumemo ta kip in vidimo, kako so se Božje napovedi izpolnile v zgodovini.

Tukaj boš videl, kako tok zgodovine ustreza Danielovi razlagi. Nad vsako obdobje vpiši ustrezeni del kipa, ki ga predstavlja:

1. Babilon (604–539 pred Kristusom)

Nebukadnezar si je prvi zavestno prizadeval uresničiti zamisel o tem, da bi vladal svetu. Babilon je bil bajno bogat z zlatom in dragulji. Viseči vrtovi Seramide in Nebukadnezarjeve žene spadajo med sedem antičnih čudes sveta.

2. Medo-Perzija (539–331 pred Kristusom)

Medo-Perzija je svetu zavladała čez noč. To kraljestvo ni bilo več tako sijajno, bogato in lepo, je pa bilo večje. (Daniel ga je doživel – glej v naukih 4you lekcijo 11.)

3. Grčija (331–168 pred Kristusom)

Aleksander Veliki je v samo nekaj letih osvojil Malo Azijo. Leta 331 je premagal perzijskega kralja Darija in pridobil njegovo kraljestvo. Prostorsko gledano je bilo to kraljestvo še večje od drugih.

4. Rim (168 pred Kristusom–476 po Kristusu)

Četrto, Rimsko cesarstvo je bilo najtrše in najbolj strašno. Rimske legije so imele železne oklepe, železne maske in železno disciplino.

5. Ni več svetovnega kraljestva kot nekoč (po 476 po Kristusu)

Po Rimskem cesarstvu so svetu poskušali zavladati številni narodi (najmanj oddaljena je druga svetovna vojna, ko je to recimo poskušal Hitler), vendar to ni nikomur uspelo. Čas in možnosti so se spremenili.

6. Božje kraljestvo (ne vemo kdaj – izpolnitev še čaka)

Bog je obljubil, da bo vzpostavil svoje večno kraljestvo. Zahvaljujoč Jezusovim besedam in Novi zavezi vemo, da se bo to zgodilo ob drugem Jezusovem prihodu. On bo vzel svoje sledilce v svoje kraljestvo in jim podaril večno življenje.

Bog je gospodar preteklosti, sedanjosti in prihodnosti.

Božja videnja so se v zgodovini izpolnila. Manjka edino še kamen. Kaj to pomeni zate? Označi trditve, ki se ti zdijo pomembne:

Ker se je izpolnilo vse drugo, sem prepričan, da se bo izpolnil tudi Jezusov ponovni приход.

Veselim se te izpolnitve v prihodnosti.

Super, zdaj vem, kaj me čaka v prihodnosti.

Lepo je vedeti, da bo Jezus kmalu prišel, saj je po prerokbi na vrsti njegovo kraljestvo.

Nobena človeška sila ne bo uničila človeštva (na primer atomska bomba) – Bog si je pridržal pravico, da naredi piko na koncu.

Bog – zmagovalec

Čas mineva, Danielu pa ne da miru eno vprašanje: Kaj bo z njegovim, Božjim ljudstvom? V odgovor je od Boga prejel videnje in sanje. Po vsebini je podobno sanjam o kipu: spet gre za zgodovino sveta. Čeprav Bog tokrat v ospredje postavi zgodovino svojega ljudstva. In s temi sanjami želi nekaj pokazati.

Tudi mi kdaj podamo dogodke ali pa stvari s simboli ali slikami, da bi jih nazorneje prikazali.

Za močnega človeka rečemo, da je videti kakor

Če dežuje, rečemo, da je videti kot

Se spomniš še kakšne prispele ali simbola?

V enem od videnj je Bog pokazal prihodnost s pomočjo živali. Daniel je videl, kako so iz vode prišli lev, medved, leopard in grozna zver z desetimi rogovi, sredi katerih je rastel še en manjši. Ker sanj ni razumel, je molil za razlago. Angel mu je pojasnil, spet v sanjah, da so živali simboli kraljestev. Svetovna kraljestva imajo lastnosti živali. Poleg tega Bog za četrto pošast reče Danielu, da bo to svetovno kraljestvo postalo nova sila, ki bo delovala še posebej proti Bogu in njegovim sledilcem. Ampak na koncu sveta bo Bog zmagal in vsi ljudje se mu bodo poklonili.

Če želiš, preberi Dan 7,3-8 in na osnovi opisa nariši pošast, ki jo je videl Daniel. Za to uporabi prazne strani na koncu naukov.

Po prvih sanjah Daniel reče: "Mene, Daniela, so moje misli strašno zmedle in moja barva se je spremenila, reč pa sem ohranil v srcu."
(Dan 7,28)

Po drugih sanjah pa reče: "Jaz, Daniel, pa sem oslabil in bil bolan nekaj dni. Potem sem vstal, da uredim kraljeve zadeve; vendar sem zaradi prikazni še naprej ostal zbegan, kajti nisem je mogel razumeti."
(Dan 8,27)

Kljub Božjemu pojasnilu je Daniel slabo razumel, kar mu je bilo pokazano. Vendar to niso bila zasebna videnja, namenjena samo Danielu. Ne gre za njegovo osebno življenje, marveč za prihodnost Božjega ljudstva in ljudi. Zato je Daniel opisal ta prerokovanja. Čeprav ni vsega razumel, je dojel, da je Božje ljudstvo v Božjih rokah. Zdaj ve, da bo Bog vse izpeljal na dobro, tudi suženjstvo njegovega naroda. To lahko jasno vidimo, če pogledamo Danielovo življenje. (Spomni se lekcije 4you iz prejšnjega tedna.)

Slišal sem, pa nisem razumel. In rekel sem: "Moj gospod, kakšen bo konec tega?" Rekel je: "Pojdi, Daniel, kajti besede so prikrite in zapečatenе do časa, ko bo konec. Mnogi se bodo čistili in belili in precejali, medtem ko bodo krivični ravnali krivično. Nihče od krivičnih tega ne bo razumel, le razumni bodo razumeli." (Dan 12,8-10)

Bog ostaja zmagovalec ne glede na to, kaj se dogaja na svetu.

Še danes, potem ko se je v zgodovini zgodilo mnogo tega, ne razumemo popolnoma Danielovih videnj. Govorijo o številčnih verigah, zgodovini, politiki, združbah proti Bogu, ugibanjih o Jezusu Kristusu in drugem. Danielova knjiga še vedno ni povsem odpečatena. Podobna je sestavljanke: bolj ko se z njo ukvarjamo in več časa ko mine, jasnejša je slika. Ni pa nam treba takoj vsega razumeti. Ko nam Bog razodeva stvari, ki bodo nastopile, nam v bistvu želi reči:

V svoji roki imam svet in njegovo zgodovino. Jaz sem Gospodar. Ni se ti treba bati prihodnosti.

Prav to je dojel Daniel ob svojem času, čeprav je vedel veliko manj od nas danes. Kljub temu še vedno slišimo ljudi, ko pravijo: "Bojim se prihodnosti." "Kdo ve, kaj se bo še zgodilo na zemlji." "V Svetem pismu piše, da stanje pred Jezusovim ponovnim prihodom ne bo rožnato."

"Morda bodo kristjani preganjeni." Bog ne želi, da njegovi otroci tako razmišljajo. S pogledom v prihodnost nam želi dati varnost in pokazati, da je na naši strani. Mi lahko

spremljamo zgodovino s Svetim pismom in prav zato še jasneje dojamemo, da so lahko kristjani veseli ljudje brez strahu.

Hvala ti, Bog, ker lahko brez strahu zrem v prihodnost. Ti si zmagovalec. S teboj sem varen ne glede na to, kaj se dogaja.

Vsekakor varne obljube

To je čudovito: ker že zdaj vidimo, da so se velike Danielove prerokbe izpolnile in se še izpolnjujejo, smo lahko prepričani, da se bodo izpolnile še vse druge Božje prerokbe. Brez dvoma je bil poleg vsega Božji namen z Danielovimi videnji, da nam pokaže, da se lahko zanesemo nanj. Bog pa nam je dal še veliko drugih obljub. Vse govorijo o tem, da Bog, ki drži zgodovino sveta v svoji roki, skrbi za vsakega posameznika. Ko bereš Sveto pismo, boš naletel na veliko takih spodbud, prerokb in obljub.

Bog je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje.

(Jn 3,16)

Če pa svoje grehe priznavamo, nam jih bo odpustil in nas očistil vse krivičnosti, saj je zvest in pravičen.

(1 Jn 1,9)

Ali ti lahko Danielove prerokbe pomagajo, ko se z drugimi pogovarjaš o Bogu?

Da, ker

Ne, ker

Moram še poskusiti.

Za razmišljanje: Kaj bolj vpliva nate? Spoznanje,

da ti je Jezus povsod blizu in da ti želi pomagati, ali izpolnjene prerokbe, ki potrjujejo, da je Sveto pismo resnično? Vzemi si čas in razmisli, zakaj tako misliš.

Izpolnjene svetopisemske prerokbe vplivajo na človekov um in tako kažejo na Boga.

“Zelo ste me pomirili, gospod Janez. Mojemu življenju ste postavili temelj, na katerega se lahko resnično naslonim,” pravi šef. “Vedno delate iste napake.”

Daniel, Božji človek

Oglej si še enkrat obe lekciji o Danielu. Opazil boš, da je bil veliki Božji prerok. Po eni strani je živel zelo neobičajno zgledno – brez maske in prikrivanja – in Bog ga je obilno blagoslovil. Po drugi strani pa je bil izkušen državnik, ki je imel vpogled v celotni potek svetovne zgodovine, ki jo danes vse bolj razumemo.

VELIKI KVIZ O DANIELU

Ko boš odgovoril na naslednjih 12 vprašanj (pomagali ti bodo oklepaji), se boš znova spomnil pomembnih stvari, hkrati pa boš z razvrščanjem oštevilčenih črk odkril dejstvo, ki ni veljalo samo za Daniela, ampak ima pomen tudi za nas.

V to mesto so Daniela odvedli kot sužnja:

_____ (Dan 1,1)

V suženjstvu je dobil ime:

(Dan 1,7)

Njegovi trije prijatelji so se imenovali:

Iz verskih razlogov ni hotel

_____ in _____

kraljeve hrane. (Dan 1,8)

Pozneje so ga zaradi njegove odločne vere vrgli v

(Dan 6,1)

Daniel se ni nikoli odrekel

svoje _____ . (ever)

Bog je _____

3

(rovalav) Daniela.

Dal mu je veliko

_____ in _____

(jsna, deivjn)

V enem teh je videl, kaj je sanjal Nebukadnezar.

Videl je veliko _____

(Dan 2,31)

Bog je Danielu pokazal potek

(entovesv gonevizdo)

Bog je Danielu pokazal veliko tega, kar pripada

(stpridnohonoi) in je pomembno za nas.

Daniel je vse videno zapisal za prihodnje rodove.

Njegova knjiga še danes velja za

(Dan 12,9)

Pomembna poved se glasi:

Bog izbere izredne ljudi za izredne novice.

"Peč je precej stara. Vidim odtise Šadraka, Mešaka in Abed Nega."

NENAVADNO

Malo drugačen krst

Ob neki priložnosti so se v Fridensauu zbrali taborniki iz vse Nemčije. 4you se je pogovarjal z neko deklico, ki se je krstila ob tem dogodku.

4you: Inge, lahko bralcem poveš kaj o sebi?

Inge: Ime mi je Inge-Felicitas Muchler, adventistični taborniki pa me kličejo Idefix. Stara sem 16 let in prihajam iz Sörupa. To je kraj blizu Flensburga na danski meji.

4you: Kaj so rekli pri tebi doma, ko so slišali, da bi se rada krstila?

Inge: prevevali so jih mešani občutki. Po eni strani so se veselili, ker sem se odločila za ta pomemben in edinstven korak. Po drugi strani pa so bili v dvomih, ker se nisem pripravljala s proučevanjem svetopisemskih resnic. Zmagalo je veselje.

4you: Kako je sploh prišlo do tega, da si se odločila krstiti?

Inge: Taborniki iz Kiela so vsako zimo organizirali "vikend na jogijih". Neki večer smo se pogovarjali o krstu. Vodja moje skupine me je vprašal, tako v šali, če bi me smel krstiti na taborjenju v Fridensauu. Rekla sem, da bom razmislila o tem.

4you: Si v svojem življenju že doživela kaj, kar te je pripeljalo do vere v Boga?

Inge: Ne, zahvaljujoč moji družini sem hodila v cerkev še kot otrok. Najprej je bila to rutina, kot vrtec in pozneje šola. Ko pa sem lahko razumela pridige, sem prihajala v cerkev, ker sem si to želela.

4you: Ali obstaja kakšen dogodek, ki te je spodbudil k odločitvi za krst?

Inge: Ne in da. Ni bilo dogodka, ob katerem bi rekla: "Zdaj pa se bom krstila." Je pa bilo nekaj, kar je bilo začetek postopka. Zgodilo se je pred nekaj leti na taborjenju v Fridensauu. Navzoči vedo, da smo se znašli v nevihti, zaradi katere so morali evakuirati 1600 mladih. Kljub nevihti in paniki je bilo malo ranjenih. Prvič sem resnično opazila, da Bog vedno drži nad nami svojo zaščitniško roko.

4you: In zato si se krstila na taborjenju v Fridensauu, ne pa v svoji cerkvi?

Inge: Lahko bi tako rekli. Poleg tega je lahko vsa moja družina prišla v Fridensauu.

4you: Si bila vznemirjena na svojem krstu?

Inge: Da, mislim, da je vsak. Ampak to ni bilo vznemirjenje zaradi strahu, marveč zaradi veselja, ker bom "uradno" sprejeta v Božjo družino.

4you: Si imela kakšna pričakovanja v zvezi s krstom?

Inge. Ne, prej bi rekla želje. Hotela sem, da so poleg moja družina in prijatelji izmed tabornikov. Upala sem tudi, da krstilnica ne bo razsvetljena z žarometi, ampak z baklami in s svečami. In želela sem si tudi, da bi bilo slišati glasbo. Bog je izpolnil vse moje želje.

4you: Se je po krstu kaj spremenilo v tebi?

Inge: Da, čutim spremembo, vendar jo je težko opisati. Vse, kar lahko o tem rečem, je, da se čutim bližje Bogu kakor prej.

4you: Bi rada našim najstnikom, ki berejo te nauke, kaj sporočila?

Inge: Lahko samo rečem: če mislite, da ste pripravljeni za sprejem v veliko Božjo družino, potem to naredite. Če pa še kdo dvomi v Božji obstoj, ker se v njegovem življenju dogaja nekaj, kar naj se ne bi, če bi obstajal Bog, potem vam lahko iz izkušnje rečem: četudi v vsem tem ne vidite smisla, vedite, da je za vaše dobro. Prej ali slej boste razumeli, zakaj je moralo biti tako. In ne klonite; močno se držite svoje vere. Če vas vsi zapustijo, Bog bo z vami.

4you: Najlepša hvala, Inge.

Prihaja Zveličar

Advent – čas pričakovanja in želj

Bele stene in bela posteljnina, osebje v haljah, ki se hladno premika od postelje do postelje; neskončni dolgčas in poleg vsega tega velikanska noga v mavcu, ki, komaj dojemam, pripada mojemu telesu. Tina sovraži bolnišnice. Tam zunaj ljudje veselo slavijo tretji advent, kupujejo darila, pečejo peciva, hodijo drsat ali pa na božičnem sejmu jedo kandirane mandlje. ... Ona pa odpre malo kartonsko zarezo in ob svoji sveči gleda ostarelo smreko.

Tina je poznala zveličavno in veselo vest zase: božič doma. Svojo posteljo, svoj glasbeni stolp, svoje plakate, mamino hrano, zbadanje z mlajšim bratom ...

Kakor Tina odpira kvadratke na adventnem koledarju in upa na boljše čase, tako mnogi počnejo vse življenje: končno bodo zdravi, končno prihaja božič, končno bodo dobili zelene rolerje, končno pridejo prijatelji, končno bodo pustili rasti lase, končno bodo maturirali, končno opravili vozniški izpit, končno osnovali lastno družino ... Končno se jim bodo izpolnile sanje. Ljudje niso bili drugačni niti v starozaveznih časih. Poleg osebnih želja pa so bili Izraelci zaskrbljeni tudi za prihodnost svojega ljudstva.

Kaj si je ljudstvo želelo? Dopolni povedi.

Končno _____

Končno _____

Končno _____

Zato vam bo Gospod sam dal znamenje: Glej, mladenka bo spočela in rodila sina in mu dala ime Emanuel.

(Iz 7,14)

Bog je ljudstvu obljubil otroka. Nenavadno. Če besedo otrok vzamemo kot simbol, je njen pomen kakšen? Napiši poleg risbe nekaj namigov (Na primer novi začetek, presenečenje ...)

Med čakanjem nam pride naproti Bog.

Preidimo k stvari:

VELIKO PRIČAKOVANJE

Izraelsko ljudstvo je dolga stoletja čakalo poseben dogodek: prihod in vladanje svojega mesijanskega kralja. Beseda "mesija" pomeni pomaziljeni kralj, torej od Boga poslani osvoboditelj. Veliko prerokov ga je napovedalo naravnost ali s simboli: Mojzes, Bileam, Ezekiel, Izaija, Miha, Jeremija, Hagaj, Zaharija, Malahija. V času babilonskega suženjstva so Judje še posebej intenzivno gojili to upanje. Ko so prejeli dovoljenje za vrnitev v domovino, so Zerubabela, upravnika, ki so ga postavili Perzijci, ki je bil Davidov potomec, deloma imeli za Mesija (Hag 2,20-23). Ampak žal je bila Juda še naprej odvisna od velesil. Železna rimska moč je pri mnogih izzvala močno željo po osvoboditvi. Zato so v Jezusovem času Judje pričakovali vrhunski dogodek, odprtje zavihka z napisom "Mesija" na adventnem koledarju.

Rajsko stanje

Se spomniš zadnjih volitev? Na vsakem vogalu so nam kandidati ponujali pot v raj. Zdelo se je, da vsak od njih ve, kako revne vasi, mesta in občine spremeniti v rajski vrt. Globoko v nas obstaja nekaj, kar bi lahko poimenovali "težnja za rajem", politiki pa

znajo to odlično izkoristiti. Kot smo včeraj videli, je tudi izraelsko ljudstvo gojilo to težnjo. Nobena druga svetopisemska knjiga ne opiše tako jasno izraelske duše kakor psalmi. Zato najdemo v njih veliko o čakanju Mesija.

Poveži trditve o Mesiju z ustreznimi svetopisemskimi viri.

a. Nasprotujejo mu vsi svetovni vladarji.	Ps 45,6
b. Vzpostavi oblast nad vsem svetom.	Ps 72,4
c. Bori se za resnico in pravico.	Ps 2,2
č. Njegovo kraljestvo je kraljestvo miru in blaginje.	Ps 21,8
d. Je prijatelj revnih, sovražnik zatiralcev.	Ps 72,3
e. Popolnoma se zanaša na Boga.	Ps 45,18

Rešitev na str. 146

Prišli bodo in vriskali na Sionski višini, žareli od veselja spričo Gospodove dobrote: spričo žita, novega vina in svežega olja, spričo mlade drobnice in goveda. Njihovo življenje je kakor obilno namakan vrt, onemoglost se jih ne loti več. Tedaj se razveseli dekle pri plesu in mladeniči in starci obenem. Njihovo žalovanje spremenim v veselje, po stiski jih potolažim in razveselim.
(Jer 31,12,13)

Če bi se nam naenkrat izpolnile vse želje, bi to bilo kot utrpati davno želeni cvet. Želje bi bile izpolnjene, cvet pa mrtev.

Z vsakim novim kraljem so bile povezane želje, da bi končno vzavljal mir. Vendar to ni nikomur uspelo niti približno uresničiti. Tudi samo Davidovo kraljestvo, ki se velikokrat uporablja kot prispodoba mesijanskega kraljestva, ni ustrezalo temu opisu. Tako je Judom ostalo samo hrepenenje.

Preberi besedilo, ki se začne "Če bi se nam naenkrat izpolnile vse želje." Se strinjaš s povedanim? Poišči primere.

Kako se lahko izpolnijo tvoja osebna hrepenenja, ne da bi bila pri tem uničena?

Čakanje na rešitelja

V Jeruzalemu je živel starec. Bil je podoben adventistom, saj je vse življenje čakal na en sam dogodek: prihod Izraelovega rešitelja, Mesija. Vsak dan 70 ali 80 let zapored je molil, iskal odgovore v svetišču, opazoval dogajanje po svetu in bral stare preroke:

Nad prebivalci v deželi smrtno sence je zasvetila luč.

² Zbudil si silno radost, naredil si veliko veselje. Veselijo se pred teboj, kakor se veselijo ob žetvi, kakor se radujejo, ko delijo plen.

³ Kajti jarem njegovega bremena in palico na njegovem hrbtu, šibo njegovega priganjača si zlomil kot na dan Midjáncev. ... Kajti dete nam je rojeno,

sin nam je dan. Oblast je na njegovih ramah, imenuje se: Čudoviti svetovalec, Močni Bog, Večni Oče, Knez miru. ⁶ Oblast se bo širila in miru ne bo konca na Davidovem prestolu in v njegovem kraljestvu.

Vzpostavil ga bo in utrdil s pravico in pravičnostjo od zdaj in na veke. Gorečnost Gospoda nad vojskami bo to naredila. (Iz 9,1.2.3.5.6)

Ni imel podobe ne lepote, da bi ga hoteli videti, ne zunanosti, da bi si ga želeli.

³ Bil je zaničevan in zapuščen od ljudi, mož bolečin in znanec bolezni, kakor tisti, pred katerim si zakrivajo obraz, je bil zaničevan in nismo ga cenili. On pa je bil ranjen zaradi naših prestopkov, strt zaradi naših krivd. Kazen za naš mir je padla nanj, po njegovih ranah smo bili ozdravljeni.

⁶ Mi vsi smo tavalili kakor ovce, obrnili smo se vsak na svojo pot, Gospod pa je naložil nanj krivdo nas vseh. ² Bil je

mučen, a se je uklonil in ni odprl svojih ust, kakor jagnje, ki ga peljejo v zakol, in kakor ovca, ki umolkne pred tistimi, ki jo strižejo, in ne odpre svojih ust. ⁸ Iz zatiranja in iz obsodbe je bil vzet, kdo premišlja o njegovem rodu? Kajti bil je odrezan iz dežele živih, zadet zaradi prestopka mojega ljudstva. (Iz 53,2.3.5-8)

V obliki žarkov okoli Jezusove podobe napiši nekaj besed iz navednic v devetem poglavju. Te velike obljube so ustvarile podobo, ki so jo imeli Judje o Mesiju.

Zdaj pa preberi podčrtane besede v 53. poglavju. Kaj ti šine v glavo?

Preidimo k stvari:

BOŽJA UGANKA

Prerok Izaija se je moral čuditi Bogu. Bog mu je pokazal povsem protislovne reči o Izraelovem rešitelju: bil je Izraelov Osvoboditelj, potem zvezan ujetnik, bil je veličasten, potem odbijajoč, bil je močan in potem šibak. Kako se to ujema? To je uganka, ki je nihče med nami ne bi znal razvozlati v tistem času. Judje so hoteli samo eno stran: slavo in moč prihajajočega Mesija. Pojem Zmagovalca, ki umre, je bil zanje absurd. Jezus je razumel svoje sodobnike, saj je bil tudi sam Jud. Vsak dan je zrl v hrepeneče oči. Vedno znova je izzval nezadovoljstvo ljudi, ki so pričakovali ponovno vzpostavitev časti njihovega ljudstva. Kolikor vemo, je celo razburkal vode svojega naroda. Jezus bi z lahkoto osvobodil in osrečil svoje ljudstvo. Zakaj se ni odrekel "odbijajoče" dimenzije svojega življenja? To vprašanje je bilo vsekakor največja skušnjava, s katero je hudič izkušal Jezusa v puščavi.

Jeruzalemski Jud, ki je vse življenje v svetišču molil za prihod Izraelovega rešitelja, je dobil dar od Boga. Ko sta Marija in Jožef prinesla v svetišče malega Jezusa k posvetitvi, je ta človek vzel dete v roke in zavpil: "Gospodar, zdaj odpuščaš svojega služabnika po svoji besedi v miru, kajti moje oči so videle tvojo rešitev, ki si je pripravil pred obličjem vseh ljudstev: luč v razodetje poganom in slavo Izraela, tvojega ljudstva." (Lk 2,29-33)

Kako je bilo ime temu Judu? Pravilno razvrsti

črke:
M, O, N, I, S

Kdor veruje v Boga, lahko računa na uganke, presenečenja in čudovite izkušnje.

Nihče nima Boga toliko, da mu ne bi bilo več treba čakati nanj. Pa vendar ne more nihče čakati na Boga, če ni prepričan, da Bog od nekdaj čaka nanj.

Dietrich Bonhoeffer

Ob strani na robu

Vzdignite, vrata, svoje glave, vzdignite se, starodavne duri, da vstopi kralj slave. (Ps 24,7)

“Vstani, zasij, kajti prišla je tvoja luč in Gospodovo veličastvo je vzšlo nad teboj. (Iz 60,1) “O Sion, obleci svoja praznična oblačila, o Jeruzalem, sveta prestolnica. (Iz 52,1)

Ko pride Mesija-Kralj, je treba ves Jeruzalem preobrniti na glavo. Tako so razmišljali in to pričakovali. Na sprejemu bodo dostojanstveniki, na tisoče vernih bo stalo na robu ulice, poročevalci z vsega sveta bodo o tem poročali, vladarji iz drugih dežel bodo iz strahospoštovanja padali na kolena.

Zakaj se je po tvojem mnenju Bog odločil, da pride njegov Sin na svet reven v zakotnem kraju, daleč od vrveža?

- Ker ni hotel potrditi lažnih mesijanskih pričakovanj.
- Ker je moral Jezus v otroštvu dozoreti za svojo nalogo.
- Ker so vsakemu otroku za odraščanje potrebne zaščita, varnost in svoboda.
- Ker Bog veliko začenja z malim.
- Ker se Bog ne vsiljuje ljudem z zunanjimi učinki.
- Ker pozorni ljudje v malem odkrivajo Božjo veličino.
- Ker pravi čudež ne potrebuje človeške pomoči.

Kaj se je zgodilo, ko je Bog postal človek? Pod sličico napiši nekaj povedi, ki opisujejo razmere v našem času.

Tudi Jožef je šel iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem, ker je bil iz Davidove hiše in rodbine, da bi se popisal z Marijo, svojo zaročenko, ki je bila noseča. Ko sta bila tam, so se ji dopolnili dnevi, ko naj bi rodila. In rodila je sina, prvorojenca, ga povila in položila v jaslje, ker v prenočišču zanju ni bilo prostora.

(Lk 2,4-7)

Prihod Rešitelja sveta se je zgodil na robu življenja. Ta dogodek ni bil zanimiv za medije, ni bil hrupen, niti za izredna poročila. Morda bolj za novičko z majhnimi črkami nekje po vremenski napovedi: "Večje število prebivalcev glede na zadnji popis. Hebrejka rodila v hlevu." V Svetem pismu beremo o napetosti v odnosu, ker se je zaročenec počutil prevaranega, o težavnem potovanju, v katerega je bila prisiljena nosečnica, o temni noči, ko je mati v hlevskem smradu rodila otroka med osli, popadki in pleniciami.

Da, mi osli, čemu toliko trpimo? Morda ker sami sebi zgledamo neumni? Ker se bojimo, da ne bomo sprejeti in da ne bomo izpolnili pričakovani svojih sodobnikov? Zaman se trudimo. Vedno bomo ostali omejeni osli, ki nosijo bremena drugih, ki potrpežljivo opravljajo svojo dolžnost, ki so izkoriščani, ki so zadovoljni s hlevčkom in malo sena. Pri tem ne bo nič spremenila niti zgodba o zlatem oslu. Ampak eno Bitje je spremenilo stvari in to ni pravljica: Sam Bog nam je bil blizu. Kot dojenček je ležal v naših jaslih, mi, omejeni osli in stari rogati vol, smo bili prva bitja, ki so ga pozdravila. Ko je bil večji, ni jezdil konja, marveč osla, ko je v Jeruzalem prihajal kot slavljeno Mesija. Pozneje so se mu posmehovali in ga topli, na koncu celo umorili. Ampak On je spet vstal. Najstarejša podoba Jezusa, posmehljiva risba na nekem zidu v Rimu, ga prikazuje, kako visi na križu z oslovsko glavo. Tudi Božjega Sina so imeli za osla, ker je dovolil, da so ga razpeli na križ. Mi osli vemo, da nas podcenjevanje ne more narediti nevedne. Še naprej se ne upiramo vpregi, tudi ko se nam posmehujejo. Ko pa gre za kaj resnega, smo tu.

Za razmišljanje:
Ali se lahko zgodi, da so kdaj prav ti, ki jih imamo za "neumne", bolj pripravljeni za Božji prihod kakor oni, ki jih ljudje občudujejo, ki so zaposleni in uspešni?

Novi Božji svet je tu!

Ta teden smo veliko razmišljali o Mesiju in o tem, kaj nam osebno pomeni božič. Nekateri preroki iz Stare zaveze so posredno ali pa neposredno kazali na Rešitelja. Mi pa smo videli, kako je Jezus povsem drugače izpolnil mesijanska pričakovanja, kakor pa so ljudje mislili. Njegovo kraljestvo ni podobno zemeljskim – za njegovo kraljestvo se mora človek odločiti.

Imenujemo se adventisti, ker se veselimo adventa, ponovnega Jezusovega prihoda in obljubljene nove zemlje – podobno kot se ljudje v adventnem času veselijo božiča. Kaj pa če še nisi doživel božiča? Pomisli, kako je, če se ti še sanja ne o čarobnosti božičnega časa, o številnih okraskih v mestu, o svečanem božičnem bogoslužju, o obdarovanju. Nečesa se lahko veselimo, samo če smo to že – vsaj deloma – doživeli. Jezus je svoje kraljestvo utemeljil, ko je bil na tem svetu. Ali doživljamo njegov novi svet? Ali smo pozorni na mnoge znake življenja in množico bližnjih okoli nas? Jezus je farizejem omenil, da niso samo sebi, marveč tudi drugim otežili vstop v novi Božji svet.

Toda gorje vam, pismouki in farizeji, hinavci, ker pred ljudmi zaklepate nebeško kraljestvo. Vi sami namreč ne vstopate, tistim, ki bi radi vstopili, pa ne dovolite vstopiti.

(Mt 23,13.14)

Če se kdo ne rodi od zgoraj, ne more videti Božjega kraljestva.

(Jn 3,3)

Kaj bi lahko danes nam in drugim preprečilo, da vstopimo v novo Božje kraljestvo? Povej kar se da konkretno.

Ni treba, da so preroki ljudje iz preteklosti

Trgovina s prihodnostjo

Leta 1913 je neki raziskovalec prihodnosti dejal: "Šolske knjige bodo v kratkem stvar preteklosti, saj se bo dalo s pomočjo slik naučiti vsakršnega znanja. Čez deset let bodo naše šole povsem drugačne."

(Thomas A. Edison, ob izumu svojega kinetofona, prve naprave za sinhroniziranje slike in tona.)

Neki raziskovalec prihodnosti je leta 2003 predvidel: "Staremu masovnemu potrošništvu je prišel konec. V prihodnosti bodo trgovali s simboli, z vero, magijo .. To bo rešitev za stisko časa in pozornosti v naših dneh. Nove potrošniške dobrine so izkušnje in doživljaji. Materialno je dolgočasno."

(Matthias Horx iz študije Smart Markets – die Konsummarkte der Zukunft, 2003)

Skoraj vsak, ki daje zanimive napovedi, tolmači aktualne dogodke ali ima videnja, se danes smatra za preroka. Strokovnjaki za podnebne spremembe, raziskovalci prihodnosti in raziskovalci trga (ki napovedujejo, kaj bo ljudem všeč) so tako preroki novega časa. Obstajajo pa tudi taki, ki na letnih sejmih čepijo izza rdečih zaves ter med pečenim piščancem in sladkorno peno razkrivajo prihodnost. Ali imajo te preroške seanse povezavo s preroki, kakršne poznamo iz Svetega pisma?

Naslednje oznake lahko pomenijo Božje preroke ali pa prognostike, torej "svetovne preroke". V krog napiši b za Božje in s za svetovne.

Preidimo k stvari:

NAPOVEDOVANJE PRIHODNOSTI KOT TRGOVINA

Napovedovanje prihodnosti je zelo stara trgovina in danes doživljamo razcvet te obrti. Ne gre torej za prerokovanje v svetopisemskem smislu. V času Izraela so bili med drugimi ljudstvi vrači, preroki, jasnovidci, raziskovalci prihodnosti in preročišča. Vsak vladar je hotel vedeti, kaj se bo v prihodnosti zgodilo, da bi se lahko na njo pripravil. Kralji in vplivni ljudje med letoma 700 in 200 pred Kristusom so hodili po nasvet v delfijsko preročišče. V Apolonovem svetišču so lahko za denar dobili (pogosto v obliki uganke) odgovor. V tem preročišču niso vračarili. Eden izmed duhovniških redov je 400 let zbiral znanje helenističnega sveta in na osnovi tega podajal politične nasvete in reke življenjske modrosti. V Rimskem cesarstvu so bili ljudje, ki so z opazovanjem ptic napovedali, kakšna bosta podnebje in žetev, pa tudi prihodnje vojne. Torej je vračarstvo povezano z izkušnjami in verjetnostjo. Tudi danes ni drugače. Napovedovanje prihodnosti danes temelji na podatkih iz računalnikov ter na verjetnostnem računu.

- Bog jih je poklical.
- To so profesionalci.
- Zanašajo se na Boga.
- Dobijo konkretno nalogo.
- To so posebej nadarjeni, ki si zaslužijo občudovanje.
- Vedno se ukvarjajo samo s prihodnostjo.
- Objavijo, kar so sklenili sami.
- Ljudi opozarjajo na pravilno vedenje.
- Živijo od svojega znanja.
- Spodbujajo k veri v Boga.
- Morajo ostati nepristranski in jim ni treba ocenjevati.
- So nadležni in velikokrat nezaželeni.
- Potrebujejo priljubljenost in morajo se oglaševati.
- Pojasnjujejo dogodke iz Božje perspektive.
- Smisel vsega vidijo v zveličanju po Jezusu.
- Služijo sistemu, ki jih plačuje.
- Se pojavijo v kriznih časih.
- Oblikujejo naslednje rodove.

Preidimo k stvari:

PRETEKLOST, SEDANJOST IN PRIHODNOST

Svetopisemski preroki so imeli vedno celovit pogled v preteklost (zgodovina Božjega reševanja), sedanost (vedenje Božjega ljudstva) in prihodnost (Božji izhod ali sodba). Vprašanje je, ali takšni preroki obstajajo tudi danes. Pri tem je dobro imeti v mislih stari hebrejski pomen besed, po katerih so preroki ljudje, ki sporočajo Božjo voljo in po njej tudi živijo.

Preroško načelo: eden za vse

Prerok ne živi zase, on je odgovoren za druge.

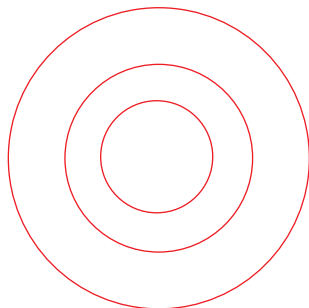

V kroge vpiši naslednje pojme. Pri tem naj notranji krog služi zunanjemu.

Človeštvo

Krščanstvo

Prerok
(preroško gibanje)

Tvoje ime se je znašlo na seznamu komisije nacionalnega nogometnega moštva. Nestrpno pričakuješ njihov klic. Ali boš igral, je odvisno od tega, ali te bodo poklicali. Nihče v reprezentanco ne pride po svoji volji. Ti pa sanjaš o tem, da igraš za svojo državo, da se boriš, tečeš – in zmaguješ. Svoje življenje želiš posvetiti tej nalogi. Končno zazvoni telefon ...

Elija, Debora, Jona, Izaija, Ezekiel, Daniel ... Vsi so bili zapisani v Božji beležki: On jih je poklical in oni so se odzvali. Večina jih ni hotela te naloge. So se pa postavili za svoje ljudstvo. Še naprej so mu pripadali. Božje načelo je, da izbira igralce, ki se bodo borili za zmago mnogih. Bog je imel v svoji beležnici celo ljudstvo – Izrael. Morali bi igrati za človeštvo, se držati pravil, dati vse od sebe in seznaniti svet z Bogom. Zato je imel Izrael preroško nalogo. Žal so zaradi klica menili, da so boljši od drugih. Izgubili so motivacijo. Zato je Bog namesto ljudstva poklical posameznike preroke. Kot vidimo, je Bogu na koncu vedno pomembna celota. Zato prerok nima nobenih posebnih prednosti, ni svetnik niti ne ve vsega najboljše. Toda po njem deluje Bog. Na to je treba biti pozoren, ko danes ocenjujemo preroke.

Ali je ta prikaz prepričljiv ali se ti ob njem porajajo vprašanja?

Nikoli namreč nobena prerokba ni prišla po človeški volji, ampak so ljudje, nošeni od Svetega Duha, govorili v imenu Boga.

(2 Pt 1,21)

Prerok je v določenem trenutku zaupni Božji prenosnik resnice. S tem služi svojemu času, ljudstvu in cerkvi. Njega ne imenujejo institucije, marveč Bog.

Kdo je po tvojem mnenju prerok?

1. Ali misliš, da so preroki obstajali od začetka krščanstva do danes?
2. Kako bi lahko prepoznal preroka?
3. Ali pričakuješ v prihodnosti novega preroka/preroke?

Kaj bi odgovoril? Preberi spodnja razmišljanja in označi, katero ti je najbližje.

Rafael Schäffer, maturant
Nedvomno je bilo veliko ljudi, ki so bili Bogu zelo blizu in so opravljali njegove naloge. To so osebe, ki so s svojim delovanjem vplivale na zgodovino sveta kot na primer Martin Luther. Pa tudi ljudje, ki so si lastili zasluge v manjših krogih kot na primer Dietrich Bonhoeffer ali Sophie Scholl, ki so ju ubili zaradi njunega prepričanja. Ampak ali so to bili preroki ... hm. Pravi prerok prejme od Boga konkretno nalogo in deluje v tej smeri, nikoli pa ne bo trdil, da je prerok. Živeti mora zgledno in dosledno kakor Jezus. Jezus opozarja na lažne preroke (Mt 24,24), ki nas želijo ločiti od Boga. Če se bodo v prihodnosti pojavljali lažni preroki, bodo zagotovo tudi pravi. Tudi Sveto pismo lahko opravlja vlogo preroka – ko ga beremo in se držimo nasvetov iz te knjige.

Titus Müller, pisatelj

To je najtežje vprašanje, kar sem ga kdaj slišal.

Spomnim se Ellen White. Bog ji je pojasnil mnoge stvari, ki naj bi jih objavila. Prepričan sem, da so razen

nje še drugi preroki. Bog pošilja preroke, ko je to potrebno. Ni treba, da jih vedno poznajo po vsem svetu; včasih je dovolj, da pomagajo v mestu, kjer živijo – odvisno pač od naloge, ki jim jo je Bog zaupal. Kar prerok govori, ne sme biti v navzkrižju s Svetim pismom. In mora se uresničiti. Če prerok reče, da mu je Bog nekaj pokazal, pa se to ne uresniči, bi rekel, da je prevarant. Prepričan sem, da Bog tudi danes posameznikom ali celo večjemu številu ljudi daje naloge. Bog želi sodelovati z nami.

Johannes Hartlapp, docent na visoki šoli Fridensau

Preroki so bili vse do danes. O prvih krščanskih

prerokih poročajo Dejanja apostolov, za obdobje po tem pa moramo pokukati v cerkveno zgodovino. Omenil bi nekaj imen: Jan Hus, Ellen White, Dietrich Bonhoeffer. Prerok najprej spregovori svoji generaciji, pojasnjuje preteklost, svetuje za sedanost in kaže na prihodnost. On pomaga

cerkvi prepoznati njeno nalogo in bolje razumeti Jezusa Kristusa.

Siegfried Wittwer, ravnatelj svetopisemskega inštituta v Darmstadtu

Da, preroki so bili sestavni del novo-zavezne cerkve. Pozneje je cerkev začela prevzemati pognski nauk in dar preroštva je izgubil. Kljub temu so se skozi stoletja nenehno pojavljali ljudje, ki so preroško objavljali Božje sporočilo. Na primer Johannes Hielten, Jan Hus, Ellen White. Preroka bi prepoznal po tem, da je adventist, zvest Svetemu pismu, da vodi k Bogu, Jezusu Kristusu in k Bibliji. Bog ga je pooblastil in zato lahko reče: "Tako govori Gospod!"

Preidimo k stvari:

POSEBEN NAUK: TEČAJ ZA PREROKE

V CTZ (Krščanskem središču za izobraževanje) v Hannoveru obstaja možnost, da se šolajo osebe, ki imajo preroški dar. Usposablajo se, da kot preroki pojasnijo Božjo voljo. CTZ želi tako izzvati duhovno prebujenje v deželi. Kaj misliš o šoli za preroke?

Dar usmerjanja

Celotne cerkve lahko pozabijo namen svojega osnovanja – da morajo služiti Gospodu, ki ve, kaj je končni cilj.

Ne vem, ali si že doživel, da vsa skupina planincev zatava. Mogoče se je zgodilo kaj od naslednjega:

- Eden od članov skupine je prepričan, da ve, kam je treba iti.
- On prevzame vodstvo in vodi.
- Dva ali trije začnejo z njim razpravljati o tem, katera pot je najboljša.
- V prvem se prebudi častihlepnost. Želi imeti še naprej prav in za to uporabi vsa sredstva.
- Drugi planinci upajo, da bo boja za oblast kmalu konec in da bodo šli dalje. Prav gotovo bo zmagal tisti pravi ...

Ne samo skupine, cele cerkve in skupnosti lahko zaidejo. Ampak Bog lahko poseže po prerokih ali preroških gibanjih. Preroki prekinajo običajni tempo hoje in pozovejo k razmišljanju. Preroki so kakor pekoča začimba v juhi, ki peče v požiralniku, ali kot moteči kamenček v čevlju, ki nas prisili, da se ustavimo in pogledamo, kje je težava.

Ko se je Jezus moral vrniti k Očetu, je opisal "Osebo", ki ga bo zamenjala. Ta opis je zelo podoben opisu preroka: Ko pride, bo pokazal svetu zmoto glede greha; na pravičnost in sodbo.

Ko pride on, bo ovrigel svet glede greha, pravičnosti in sodbe:

Ko pa pride on, Duh resnice, vas bo uvedel v vsa resnico, ker ne bo govoril sam od sebe, temveč bo povedal, kar bo slišal, in oznanjal vam bo prihodnje reči. (Jn 16,8,13)

O kom govori besedilo?

Kaj to danes pomeni za Jezusove sledilce? (Kot dodatek preberi še naslednji svetopisemski besedili.)

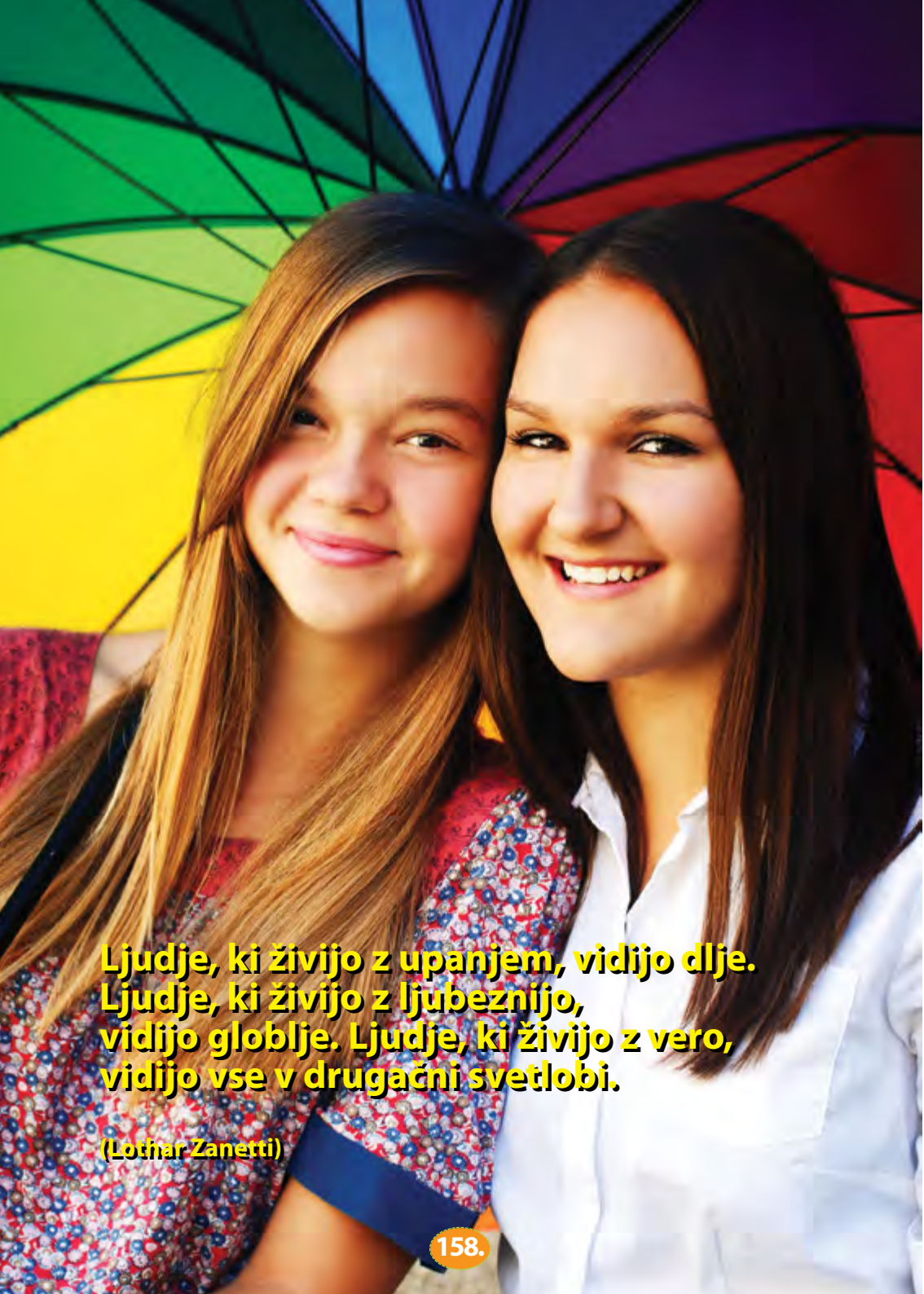
(Peter pridiga na petdesetnico) "Temveč izpolnjuje se, kar je bilo napovedano po preroku Joélu: tudi čez svoje služabnike in dneh svoje dekle bom v tistih dneh izlil od svojega Duha in bodeh prerokovali." (Dej 2,16.18)

(Pavel piše) "Prizadevajte si za ljubezen. Bodite vneti za duhovne darove, posebno še, da bi prerokovali. Kdor govori z darom jezika, izgrajuje sam sebe, kdor pa prerokuje, gradi Cerkev." (1 Kor 14,1.4)

Tudi po Jezusovem vnebovzetju so bili preroki. Ampak zdaj je ta dar Sveti Duh delil obilneje kakor prej. Povsem naravno je bilo, da je kdo sredi bogoslužja vstal in rekel: "Dragi bratje in sestre, imam preroško objavo. Gospod mi je pokazal, da ..." V Dejanjih apostolov se omenjajo preroki: Agab, ki je napovedal lakoto (Dej 11,27-30), Juda in Sila, ki sta s pridigami opogumljala cerkve (Dej 15,32), štiri neporočene hčerke evangelista Filipa, ki so imele verjetno videnja (Dej 21,8-10). Tudi mnogi drugi so delovali preroško, čeprav niso bili izrečno imenovani preroki (na primer Pavel, Janez). Preroški dar je v Razodetju opisan kot poseben znak Jezusove navzočnosti (Raz 19,10).

Ali potrebujemo nove preroke? Kot skupina 4you napišite to vprašanje na velik plakat in ga obesite na oglasno desko v svoji cerkvi. Potem vernike zaprosite, naj nanj zapišejo svoje misli. Pogovorite se s pridigarjem; vprašajte ga, ali bi lahko rezultate uporabili v svetopisemskem proučevanju ali v pridigi. (Nasvet: ob tem preberite Prg 29,18.)

**Ljudje, ki živijo z upanjem, vidijo dlje.
Ljudje, ki živijo z ljubeznijo,
vidijo globlje. Ljudje, ki živijo z vero,
vidijo vse v drugačni svetlobi.**

(Lotfiar Zanetti)

Letalo po imenu cerkev

Letalo se počasi bliža začetnemu vzletnemu položaju. Ustavi se, obrne in vrne na pisto. Po dolgem čakanju

airbus spet požene in končno vzleti. Neki potnik radovedno vpraša stevarda: "Kaj pa je bilo?" "Nič," odvrne ta, "pilot se je vznemiril zaradi neobičajnih zvokov iz motorja in potrebovali smo nekaj časa, da smo našli novega pilota."

Nedvomno je bil odziv na probleme neskladnih zvokov potreben. Ampak ali so potniki rešeni? Komajda. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi "letalu" cerkvi v njeni zgodovini. Jezus in Pavel sta napovedala, da bodo to letalo ugrabili lažni piloti, da bo izgubilo smer, da vijaki ne bodo dovolj priviti, da bo prišla nevihta in bo letalo skoraj razpadlo.

Vstali bodo namreč lažni kristusi in lažni preroki in bodo delali znamenja in čudeže, da bi zapeljali izvoljene, če bo to mogoče. Vi pa pazite; vse sem vam vnaprej povedal.

(Mr 12,22.23)

Vem, da bodo po mojem odhodu prišli med vas grabežljivi volkovi, ki ne bodo prizanašali čredi. Tudi iz vaših vrst bodo vstali moške, ki bodo s svojimi krivimi nauki potegnili učence za sabo. Zato ostanite budni in ne pozabite, da tri leta noč in dan nisem nehal s solzami opominjati vsakega izmed vas!

(Dej 20,29-31)

Kako je cerkev dobila papeža, izgubila pa preroke

Približno leta 150 je minilo obdobje "zgodnje cerkve". Apostoli so bili preteklost, Jezusa ni bilo nazaj in cerkveno življenje se je popolnoma spremenilo. V prvi cerkvi je vsak sodeloval skladno s svojimi darovi, zdaj pa je bo govorilo na bogoslužju. Prej so verniki prerokovali v Božjem imenu, zdaj pa je govoril sam škof. Prej so verniki preverili in ocenjevali nekega preroka, zdaj pa je škof govoril vse življenje, ne ga bi ga kdo preveril. Celo tako daleč so šli, da so trdili, da je prava cerkev samo tista, ki ima škofa. Škofi so upravljali z denarjem in odločali, kako naj živi kristjan. Ko je bilo konec tretjega stoletja cesarstvo razdeljeno na okrožja (dieceze), so bili v glavnih mestih Aleksandriji, Jeruzalemu, Antiohiji, Bizancu (pozneje Konstantinoplu) in Rimu osnovani tako imenovani patriarhati. Kmalu so se škofi prepirali zaradi položaja. Rimski škof se je skliceval na to, da je bil

Peter prvi škof Rima. Po arabskih osvajanjih v sedmem stoletju (širjenje islama) sta ostala še dva patriarhata, ki sta se prepirala za vladavino krščanstvu – Bizanc in Rim. Boj ni bil nikoli odločen in krščanska cerkev je razdeljena vse do danes na vzhodno in zahodno cerkev. Rimski škof je bil najpomembnejši na zahodu. Ko je rimski cesar Konstantin prenesel svoje središče moči v Bizanc (Konstantinopol), je rimski škof nasledil zemljišče, moč in cesarsko dostojanstvo kot "glava sveta". Rodila se je zamisel papeža. Cerkev je trdila, da ima rimski škof kot Petrov naslednik pravico do vseh privilegijev, ki jih je Peter prejel od Jezusa – torej bo najvišji sodnik, najvišji pastir in najvišji učitelj nad celotnim krščanstvom (Mt 16,18.19; Jn 21,15; Lk 22,32). Lev I (440–461) je bil prvi rimski škof, ki je nosil naziv papeža, svetega očeta in si prisvajal vso oblast. Seveda je s tem preroška služba postala odvečna.

Premaknilo jih je preroštvo

Kaj je naredil Martin Luther leta 1517 in

zakaj ga imamo za preroka? Omeni zelo pomembno točko. (Še enkrat poglej nauke 4you prejšnjega trimesečja, str. 119 in naprej.)

Tako je preroška beseda za nas postala še trdnjša in prav delate, da nanjo pazite kakor na svetilko, ki sveti na mračnem kraju, dokler ne zasije dan in ne vzide danica v vaših srcih.

(2 Pt 1, 19)

Po mnogih letih papeške prevlade in kopičenju lažnih prerokov je Bog spodbudil neke vrste "veliko čiščenje". Na plano je potegnil Sveto pismo. Do tedaj je obstajalo samo za učene ljudi v cerkvi in samo v latinskem, grškem in hebrejskem jeziku. Bog je poklical svoje sodelavce. Reformatorji, kot so bili Hus, Jeronimo, Luther in Wycliff, pa tudi iznajditelj tiska, so poskrbeli, da je lahko vsak kristjan prebral, kaj piše v Svetem pismu. Mnogi bralci Svetega pisma so na nenavaden način in raznih državah našli svetopisemske preroke in začeli razmišljati o dešifriranju časovnih podatkov (Daniel, Razodetje). Evropo in Ameriko je zajela prava mrzlica raziskovanja prerokovanj. Angleški, nemški in francoski pisci so v obdobju reformacije do leta 1835 napisali približno 2100 razprav o svetopisemskih prerokovanjih. V Angliji so imeli celo preroško konferenco. V tem trimesečju smo videli, da ni vedno preprosto razumeti preroških besedil v Svetem pismu. Zato se zna zgoditi, da se zaradi množice dreves ne vidi gozda. To se je tudi zgodilo z nekaterimi verniki v 19. stoletju. Prišli so do sklepa, da podatki o časovnih obdobjih v Danielovi knjigi kažejo, da bo Kristus znova prišel leta 1844. Četudi so se marljivo trudili izračunati konec časa, so se zmotili (Mt 24,36).

Osemletna deklica po imenu Ellen ...

... bila je na poti v šolo, ko je na tleh zagledala kos časopisa. Pripognila se je, ga pobrala in prebrala nekaj, kar jo je preplašilo, kot bi ob njej udarila strela: Čez nekaj let pride Jezus.

Deklica je razmišljala samo še o tem. Še ponoči jo je moril strah. Kako bo stala pred tem velikim Jezusom? Kaj naj naredi, da se pripravi? Šele ko je imela 15 let, ji je nekdo pojasnil, da je sprejeta in rešena in se ji ni treba bati. Po tem je Ellen sama začela vsem razlagati o ponovnem Jezusovem prihodu. Samo dve leti pozneje, ko je imela 17 let – se je znašla v skupini kakšnih 100.000 razočaranih vernikov, ki so menili, da so zašle ovce, ker Jezus ni prišel. Iz te razočarane skupine je nastalo novo preroško gibanje, Adventisti sedmega dne. Ellen Harmon, skromna in zadržana deklica, pa je s posredovanjem Svetega Duha dobila navodila, videnja in sporočila z namenom, da se nova skupnost utrdi na trdnih svetopisemskih resnicah. Tako je ta cerkev premagala razočaranje in ohranila upanje v Kristusovo vrnitev v nedoločeni prihodnosti. Ellen Harmon je živela od 1827 do 1915 in postala znana kot Ellen G. White.

Preidimo k stvari:

ALI JE BILA ELLEN G. WHITE PRAVA PREROKINJA?

Adventisti posebno cenimo izjave Ellen White. V mnogih vidimo posebne Božje objave. Ali to drži?

Predvsem je Bog ta, ki določa, koga potrebuje za preroka. Ne določa cerkev, kdo bo prerok. Tako tudi naše razmišljanje o tem, kdo je bila Ellen White, ničesar ne spremeni. To ve Bog. Njeni spisi so pričevanje ne glede na naše razmišljanje. Pionirji adventnega gibanja so prepoznali, da ima poseben duhovni dar, in so se odločili sprejeti njena videnja in sporočila. Seveda so njen položaj prerokinje tudi izpodbijali. O tem sama piše: "Drugi so me imenovali za prerokinjo, sama pa nisem nikoli zahtevala, da mi tako pravijo. Nisem čutila, da je moja dolžnost prevzeti ta naziv. Kdor v današnjem času vztrajno trdi, da je prerok, velikokrat sramoti Kristusovo delo. Jaz sem imam za poslanko, ki ji je naš Gospod zaupal sporočila za svoje ljudstvo."

Vir: E. G. WHITE. "SELECTED MESSAGES"; BD. 1, REVIEW AND HERALD PUBLISHING ASS., WASHINGTON, D. C. 180, str. 35 in 36

Če bi Ellen White živela še danes, kaj bi nam rekla?

Napiši eno poved.

Iz pogovora z Georgeom Knightom (profesorjem cerkvene zgodovine na sveučilišču Andrews v Združenih državah Amerike):

"Ali imamo kot adventisti po Ellen White v svojih vrstah premalo prerokov, ki bi jih lahko poslušali?"

"Ne vem, ali jih imamo premalo, vem pa, da v Joelovi knjigi piše o pojavi karizmatičnih duhovnih darovih na koncu sveta. ... Veliko težavo imamo s Svetim Duhom; z birokracijo se ga ne da omejevati. Svojega dela pa adventistična cerkev ne more dokončati brez Svetega Duha. Morda je to največji vzrok napetosti, ki vlada znotraj cerkve."

(Pogovor Daniela Wernika z Georgeom Knightom na visoki teološki šoli v Freidensauu)

POVZETEK

Preroki bodo obstajali, dokler bodo ljudje potrebovali take vrste Božjo pomoč. Preroki kažejo vernim pot. Bog jih kliče na delo, če želi med svojimi otroki kaj spodbuditi ali če mora skupinam pomagati v stiski. Vendar je tudi samo preroško znanje le del celotne nebeške resničnosti – majhno kakor kaplja v morje. Ko bo Jezus prišel, se bomo lahko čudili celotni resnici in tedaj bodo preroške službe odveč.

Takrat ne bo več prerokov, prenehalo bo govorjenje v neznanih jezikih, tudi spoznanja ne bomo več potrebovali. Kajti naše spoznanje je delno kakor tudi preroški govori. Ko pa pride popolno, bo vse prejšnje minilo. (Po 1 Kor 13,8-10)

Sem napiši vse, kar

- te gane in ti da kakšno dobro zamisel,
- si želiš zapomniti v sobotni šoli,
- ne želiš pozabiti od pridige.

Sem napiši vse, kar

- te gane in ti da kakšno dobro zamisel,
- si želiš zapomniti v sobotni šoli,
- ne želiš pozabiti od pridige.

Sem napiši vse, kar

- te gane in ti da kakšno dobro zamisel,
- si želiš zapomniti v sobotni šoli,
- ne želiš pozabiti od pridige.

Sem napiši vse, kar

- te gane in ti da kakšno dobro zamisel,
- si želiš zapomniti v sobotni šoli,
- ne želiš pozabiti od pridige.

Sem napiši vse, kar

- te gane in ti da kakšno dobro zamisel,
- si želiš zapomniti v sobotni šoli,
- ne želiš pozabiti od pridige.

USTVARJALNA STRAN

Pravila igre:

Še enkrat si povabljen biti ustvarjalen. Če boš izpolnil eno naslednjih nalog in nam poslal svoje delo, boš dobil priložnostno darilo (knjigo, CD, revijo ali kaj podobnega). Če želiš, lahko izpolniš več nalog. To bi bilo izvrstno. Vsaka oseba lahko dobi eno darilo. Sodelujejo lahko samo najstniki od 12 do 16 let. Ne pozabi napisati svojega naslova in rojstnega datuma. Svoj izdelek nam pošlji najpozneje v dveh tednih po koncu četrtertletja. Po enem tednu boš lahko prebral vsa dela na spletni strani:

www.adventisti.info

Komaj čakamo na tvoj izdelek in se veselimo tvojega sodelovanja

1. naloga:

Za vse nauke. Pravičnost je želja vseh prerokov. Ampak kaj pomeni pravičnost v praksi? Saj poznaš definicijo: "Ljubezen je ..." na sličicah Kim Casali. Nariši sličico "Pravičnost je ..." v podobnem slogu.

2. naloga:

Za lekcijo "Jona v živo" napiši balado v stilu rapa, torej pesem, ki govori o tem dogodku in se jo lahko ritmično poda.

3. naloga:

Za nauk "Bog je zveličanje" si izmisli križanko, v kateri bo najmanj 20 stanj, ko je Bog nudil rešitev (na primer brezupnost). Ne smeš uporabiti pojmov iz nauka.

Izdelek pošlji na naslov

Oddelek mladih – 4you
Njegoševa 15
1000 Ljubljana
ali e-mail:
mladi@adventisti.si

4y002

